СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 9 ЧЕРВНЯ 2000 ЧИСЛО 23 VOL. CVII FRIDAY, JUNE 9, 2000 No. 23

Европейська поїздка Б. Клінтона завершилась в Києві

Кияни вітають Б. Клінтона на Михайлівській площі

Останнє европейське турне Президента США Билла Клінтона завершилося 5 червня в Україні. Це третя візита американського Президента в Україну і, за словами офіційних осіб, вона покликана зміцнити стратегічне партнерство між Києвом та Вашінгтоном. На летовищі Б.Клінтона зустрічали міністер закордонних справ України Борис Тарасюк, посадник Києва Олександер Омельченко, посол США в Україні Стівен Пайфер і посол України в США Костянтин Грищенко. З київського летовища "Бориспіль" Б. Клінтон і його супроводження відбули до Маріїнського палацу на переговори з українською делеґацією на чолі з Президентом України Леонідом Кучмою. Саме на цій зустрічі український Президент оголосив дату, на яку вже давно чекає цілий світ: Чорнобильську АЕС буде закрито 15 грудня. У відповідь Клінтон назвав суму, яку США виділять для Чорнобильського фонду "Укриття", вона виявилася не надто грандіозною – лише 78 мільйонів доларів (за словами прем'єр-міністра України Віктора Ющенка, для виведення з експлуатації ЧАЕС і вирішення всіх супутніх проблем необхідно понад мільярд долярів).

...Розвіяти занепадницькі настрої українського суспільства – так в Україні напівжартома називають головну мету третьої, хай короткої, лише шестигодинної, але дуже насиченої візити амерканського Президента. На нього чекали з нетерпінням, ця його візита подавалася мало не як чергове чудо світу. Повідомлення про ще не розпочату візиту переповнювали телевізійні новини та газетні шпальти. Повідомлення Леоніда Кучми про дату закриття Чорнобильської АЕС – 15 грудня 2000 року – вважають на Заході головним результатом цієї візити.

А український народ отримав іще один сюрприз – бо ж далеко не кожен з гостюючих у Києві президентів дружніх, братніх, партнерських країн звертається до нього з окремим вітанням: „Борітеся – поборете!". Не кожному народові Клінтон адресує своє послання, особисто зачитане на одній з головних площ столиці. Особиста чарівність Клінтона, очевидно, допомагає підкреслювати зміст того, що політики називають «стратегічним партнерством».

Для Вашінгтону ж ступінь важливости Києва лежить на поверхні. Адже з самого початку чітко простежувалося, що саме в Києві Клінтон не отримає ні неприємних несподіванок від партнерів, ні констатації того, що чергові переговори на вищому рівні ні до чого не привели (як було в Лісабоні та Москві під час обговорення проблем американсько-европейської торгівлі та наполегливого бажання Вашінгтону збудувати нову систему протиракетної оборони чи «Зоряні війни-2», як її вже охрестили в сві-

(Закінчення на стор. 2)

Спільна заява України і США

Президент України Л. Кучма та Президент США Б. Клінтон в ході зустрічі в Києві 5 червня 2000 року підтвердили свої зобов'язання забезпечувати поступальний розвиток та поглиблювати стратегічне партнерство між Україною та США у XXI столітті. Президент Л. Кучма наголосив на відданості України демократичним та ринково-економічним перетворенням.

(Закінчення на стор. 3)

На зустрічі Президентів США і України в Маріїнському палаці Києва

Велосипедні перегони сумівців увінчались 800-доляровою збіркою

Юні учасники велосипедних перегонів з метою збірки коштів на медичну допомогу Україні.

В травні цього року українська молодь осередку Спілки Української Молоді в Гошені, Нью-Йорк, провела велосипедні перегони на користь медичних установ в Україні. Зорганізувавши громадських спонзорів, які обіцяли фінансову нагороду за кожну милю цієї захоплюючої подорожі-змагання кожної дитини, учасники т. зв. "Wheel-a-thon" старалися проїхати так далеко, як тільки могли, бо ціллю

(Закінчення на стор. 4)

Европейська поїздка...

(Закінчення зі стор. 1)

товій пресі). На поверхні лежить і причина уваги Вашінгтону до Києва: Державний секретар США Меделин Олбрайт вже не раз заявляла, що Сполучені Штати дуже збентежені проблемами розвитку демократії в Колюмбії, Нігерії, Індонезії та Україні. Самого потрапляння в цей список було б достатньо, щоб виставити солідний рахунок усім гілкам влади.

Радіти з такого "стратегічного партнерства" не хочеться, бачачи Україну нездатною захистити свої інтереси – чи перед Сполученими Штатами, чи перед Европейським Союзом, чи перед Росією. Атмосфера навколо візити Клінтона до Києва покищо скидається на атмосферу, відповідну візиті всесвітнього імператора до однієї з далеких залежних територій. І не лише тому, що США настільки сильні, а й тому, що Україна сприйняла саме такі правила гри, для неї саме авторитет Вашінґтону був і залишається найвищою інстанцією.

Нарешті, цілком зрозуміло й нормально, що супердержава США веде свою супергру, в якій свої партії (відповідно до американських інтересів) розігрують інші держави, в тому числі й Україна. А зрештою, візити американських президентів до України відбуваються дуже нечасто. Тож, може бути, під час наступної з них Україна буде вже гідною, щоб приділити їй трішечки більше уваги і не змальовувати її постійним прохачем грошей, який не дотримується власного слова. Колись же потрібно б усвідомити, що покладатися завжди доводиться лише на себе... І нас гідно оцінюватимуть, лише переконавшись у наявності гідности в держави...

(За матеріялами української преси)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна не має заборгованости перед Росією

КИЇВ. – Україна не має державної заборгованости перед Росією, заявив міністер закордонних справ України Борис Тарасюк в інтерв'ю російській газеті "Известия". За його словами, проблему українського боргу Росії розв'язано шляхом реструктуризації, зокрема через "сплату з боку Міністерства фінансів України" та залік орендної плати за перебування на українській території Чорноморського флоту РФ. Хоча, за інформацією Б.Тарасюка, державний борг України перед РФ становить близько 3 млрд. дол., проте "як такого цього боргу вже не існує, оскільки є домовленість про його погашення" і вона вже виконується, сказав міністер. Водночас Б.Тарасюк констатував наявність заборгованости, яка дісталася у спадок від Радянського Союзу, а саме - досі не розв'язано проблему повернення коштів з рахунків Зовнішекономбанку СРСР юридичним суб'єктам, не вирішено питання щодо повернення заощаджень фізичним особам - українським громадянам як у Зовнішекономбанку, так і Ощадбанку СРСР. Також існує заборгованість російських підприємств військово-промислового комплексу.

"Міжнародні авіялінії України" відкрили новий рейс Київ-Копенгаґен

КИЇВ. – У понеділок, 29 травня, авіякомпанія "Міжнародні авіялінії України" відкрила новий рейс Київ-Копенгаґен (летовище Каструп, Данія). Про це повідомили в авіякомпанії. Рейс виконуватиметься двічі на тиждень літаком "Боїнг-737". На думку експертів авіякомпанії, запровадження нового рейсу сприятиме розвитку торговельних взаємин між Україною і країнами Скандинавії. Крім того, найближчим часом передбачається відкрити міст із Данії до Швеції через протоку Єресунн, що дозволить українським бізнесменам розвивати взаємини не лише з Данією, а й зі Швецією (дістатися з летовища Копенгагену до Швеції можна буде за 20 хвилин).

111 членів родин загиблих гірників шахти ім. Баракова отримали грошову допомогу

ЛУГАНСЬК. – 111 членів родин загиблих гірників шахти ім.Баракова ДХК "Краснодонвугілля" вже отримали грошову допомогу, виплата якої розпочалась наприкінці минулого тижня. На 1.5 млн. грн. гуманітарної допомоги накладено арешт. Це пов'язано з розглядом у судовому порядку чотирьох справ членів родин загиблих шахтарів. Виплати тривали і в понеділок.

УНІАН

Казахстан зможе забезпечити Україну нафтою

Казахстан зможе забезпечити потреби України в нафті, заявив президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв, виступаючи 3 червня на урочистій нараді, присвяченій 250-річчю Дніпродзержинська. Н. Назарбаєв зазначив, що забезпечити потреби України в нафті допоможе й нафтопровід Сєверокаспій–Новоросійськ, який плянується запустити цього року. З його запуском Казахстан перекачуватиме 45 млн. тонн нафти на рік у напрямку Чорного моря. Н.Назарбаєв зазначив, що географічна віддаленість України і Казахстану не стала перешкодою для добрих взаємин між двома країнами. За його словами, якщо уряди Казахстану й України виконають усі вказівки президентів (Н. Назарбаєва і Президента України Леоніда Кучми), це дасть можливість поліпшити життя мільйонів громадян як в одній, так і іншій країні, і посилити інтеґраційні процеси. Зокрема казахстанський президент зазначив, що необхідно відкрити кордони, узгодити залізничні митні тарифи, щоб не було жодних перешкод для перетину кордонів товарами і для проїзду.

У свою чергу, Президент України Леонід Кучма не виключає, що Казахстан візьме участь у приватизації стратегічних об'єктів, зокрема Херсонського нафтопереробного заводу. Про це він заявив в інтерв'ю журналістам в Дніпродзержинську в суботу після відкриття пам'ятника Т.Г.Шевченкові. За словами Л.Кучми, для України це є питанням національної безпеки, і дуже важливо, що Казахстан почав активно освоювати український ринок. Як зазначив Президент, казахстанську сторону зацікавили сільськогосподарські машини, що виготовляються в Україні і відповідають світовим стандартам. За словами Н. Назарбаєва, 60 відсотків різних видів продукції зі сталі в колишньому Радянському Союзі випускалося в Україні, і якщо інтеґраційні процеси між двома країнами поглиблюватимуться, то від цього виграє й Росія.

УНІАН

Смерть композитора Ігоря Білозіра викликала хвилю народного гніву

Як вже повідомлялося у минулому числі "Свободи", в ніч на 9 травня група хуліганів жорстоко побила у Львові Народного артиста України, композитора Ігоря Білозіра, який помер в ніч на 28 травня в лікарні, не виходячи з коми.

Серед злочинців був і син заступинка начальника міської міліції. Поштовхом до жорстокого побиття для хуліганів стали українські патріотичні пісні композитора.

В день похорону 31 травня обурені мешканці Львова розгромили кафе "Цесарська кава", де відбувся інцидент, та ще два кафе, в яких виконувалися пісні на російській мові.

У зв'язку з убивством Білозіра політичні сили Буковини вимагають чистки правоохоронних органів

Сім обласних організацій політичних партій Буковини, серед яких Народний рух, Український народний рух, ДемПУ, "Демократичний Союз", "Батьківщина", СДПУ(о) та Українська республіканська партія (УРП) оприлюднили у місцевих засобах масової інформації заяву, у якій висловили своє обурення брутальним убивством у Львові Народного артиста України Ігоря Білозіра. В оприлюдненому зверненні, зокрема, міститься вимога "знайти та покарати винних у вбивстві І.Білозіра, провести ретельне і неупереджене розслідування загибелі В. Івасюка", а також упродовж нинішнього року провести "радикальне очищення всіх правоохоронних та силових структур від антидержавних, українофобських елементів". Згадані партії рекомендують керівництву держави у майбутньому "при доборі кадрів суворо дотримуватись принципів порядности, професійности та патріотизму", а особам, які вільно не володіють та ігнорують державну мову "не надавати державних посад, як це вимагає чинний закон України ".

УНІАН

Львів'яни несуть труну з тілом Ігоря Білозіра.

Працівники міліції намагаються зупинити мешканців Львова, які прориваються до кафе "Цесарська кава" під час похорону І. Білозіра.

Спільна заява України і США

(Закінчення зі стор. 1)

Президенти погодились, що ці перетворення є суттєвою базою для реалізації европейських прагнень України.

Президент Б. Клінтон високо оцінив керівну ролю Президента Л. Кучми та його нового Уряду у досягненні швидкого прогресу реформ, відзначаючи важливість прискореної реалізації реформ, що посилюватиме здатність США підтримувати зусилля України у покращенні співробітництва з МВФ та іншими міжнародними фінансовими інституціями.

Президент Б. Клінтон привітав оголошене Президентом Л. Кучмою закриття Чорнобильської атомної електростанції 15 грудня 2000 року, відзначаючи важливість цього рішення для зміцнення безпеки усіх европейців, особливо українського народу та його безпосередніх сусідів. Президент Б. Клінтон оголосив рішення Сполучених Штатів виділити додатково 78 мільйонів долярів США для Чорнобильського фонду „Укриття". Він підтвердив про зобов'язання Сполучених Штатів продовжувати співпрацю з Україною, країнами з „Великої сімки" та міжнародною спільнотою, аби забезпечити вирішення завдань, що залишаються, пов'язаних з закриттям ЧАЕС, зокрема для допомоги у забезпеченні стабільного виробництва електроенергії в Україні, чому сприятимуть необхідні реформи в енергетичному секторі.

Президенти висловились за підтримку успішного проведення Другої конференції донорів, що відбудеться в липні в Берліні з метою збору решти коштів, необхідних для фонду „Укриття". Президент Л. Кучма привітав заяву про надання Сполученими Штатами додаткових 2 мільйонів долярів США для проведення робіт з ядерної безпеки в Україні.

Президенти привітали початок реалізації українського проєкту кваліфікації ядерного палива як маштабного технологічного проєкту, що надасть можливість Україні оцінювати та сертифікувати надійність та безпечність нових постачальників палива для українського ядерно-енергетичного сектору. Цей проєкт, орієнтовною вартістю 30 мільйонів долярів США, дозволить Україні диверсифікувати свої джерела постачання ядерного палива. Президент Б. Клінтон висловив підтримку участи України у створенні енергетичного коридору „Схід-Захід" від Каспійського реґіону до світових ринків у контекстах реформ енерґетичного сектору України та ширшої енергетичної політики США у Каспійському реґіоні.

Президент Л. Кучма підтвердив европейський вибір України та мету набути статусу асоційованого, а згодом і повноправного члена у Европейському Союзі, визнаючи важливість продовження реформ, необхідних для досягнення цієї мети. Президенти наголосили на важливості особливого партнерства України з НАТО та домовились працювати для поглиблення співробітництва України з Атлантичним Альянсом. Вони висловили підтримку військовій співпраці в рамках КФОР, де американські та українські солдати несуть мир та безпеку в Косові.

Президент Л. Кучма та Президент Б. Клінтон високо відзначили успіх українсько-американського співробітництва в сфері комерційних запусків космічних апаратів, зокрема в рамках консорціюму „Морський старт". Вони оголосили про припинення дії двосторонньої Угоди щодо торгівлі в галузі комерційних послуг із космічних запусків від 1996 року, відзначаючи, що завдяки цьому сміливому кроку фірми США та їх українські партнери матимуть можливість залучатися до спільних проєктів у галузі комерційних запусків космічних апаратів без кількісних обмежень. Президенти зобов'язались зміцнювати комерційні зв'язки між аерокосмічними підприємствами своїх країн, зважаючи на прогрес України у реструктуризації космічної галузі, її подальше зобов'язання стосовно ринкових принципів, визначених в згданій Угоді, та її рішучу відданість спільним цілям в галузі нерозповсюдження.

Президенти підтвердили свої зобов'язання активізувати підтримку розвитку малого та середнього приватного підприємництва в Україні.

Президент Б. Клінтон оголосив про пляни започаткування нової програми мікрокредитування в Україні з використанням успішного досвіду програми „Фонду Мікро" в Польщі та про початок п'ятирічної програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва, на яку виділяється 25 мільйонів долярів США.

Президент Л. Кучма підвердив, що Уряд України якомога швидше забезпечить необхідні правові та регулятивні рамки для нової програми мікрокредитування.

Президенти заявили про свою рішучість й надалі підтримувати створення такого ділового та інвестиційного клімату в Україні, який сприятиме розширенню торгівлі та інвестиційних можливостей між двома країнами. Вони привітали перші кроки в напрямку приватизації енергетичного сектору України та набуття чинности українсько-американською Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування.

Президенти зобов'язались діяти разом на підтримку кроків для наближення до їхньої спільної мети – якнайшвидшого вступу України до СОТ. У цьому контексті вони підтвердили свій намір виконувати Українсько-американський плян спільних дій щодо боротьби з нелеґальним виробництвом оптичних носоїв інформації в Україні та привітали призупинення Урядом України функціонування підприємств, що випускали нелегальну продукцію в Україні, до створення умов, які б забезпечували леґальність такого виробництва. Президент Б. Клінтон привітав прогрес України у досягненні нормальних торговельних взаємин зі Сполученими Штатами на постійній та беззастережній основі.

Президент Б. Клінтон закликав Україну продовжувати реформи, що дозволить їй набути статусу країни з ринковою економікою.

Президент Л. Кучма наголосив на пріоритетному значенні для України боротьби з корупцією з метою зміцнення демократичного суспільства та ринково-орієнтованої економіки. В цьому зв'язку Президенти привітали Програму українсько-американського співробітництва у сфері боротьби з корупцією та організованою злочинністю.

Президенти підтвердили свої зобов'язання посилити взаємодію між Україною та США у боротьбі з проблемою торгівлі людьми. Вони привітали проведення у Києві 21–23 червня відповідного семінару, який спільно організовується обома урядами.

На порозі нового століття Президенти підтвердили, що через стратегічне партнерство Сполучені Штати підтримуватимуть зусилля України посісти належне їй місце у неподільній евроатлантичній спільноті вільних та стабільних держав. Одночасно Україна продовжуватиме втілення своїх демократичних та ринкових перетворень, таким чином роблячи власний внесок в евроатлантичну безпеку.

Підписано в м. Києві, 5 червня 2000 року українською та англійською мовами.

За Україну,
підпис Президента України
Л. Кучми

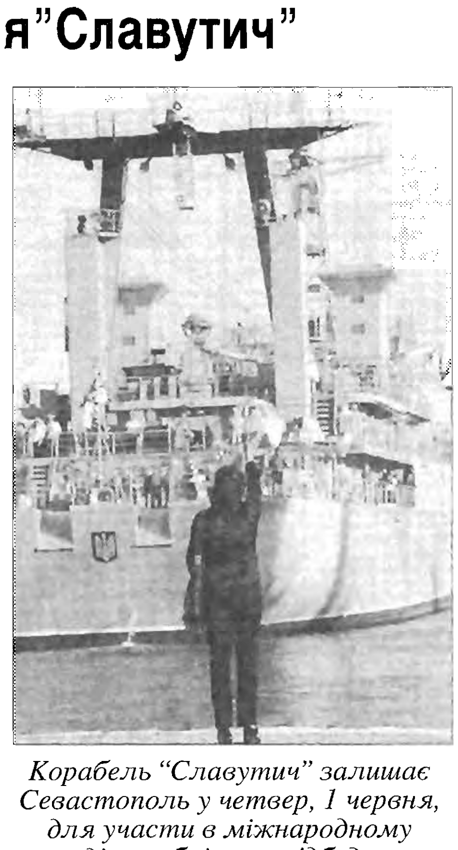
За Сполучені Штати Америки,
підпис Президента США
Б. Клінтона

Корабель управління"Славутич" вирушив до США

СЕВАСТОПОЛЬ. 2 червня. – Із Севастополя до США вирушив корабель "Славутич" управління українських Військово-Морських Сил, який перебуватиме в США від 3 по 9 липня з офіційною візитою. В програмі перебування кораб-ля "Славутич"в порту Нью-Йорку – участь у військово-морському огляді кораблів, у протокольних культурних та спортивних заходах. Візит корабля здійснюється відповідно до пляну двостороннього співробітництва міністерств оборони України і США у 2000 році.

Як повідомила газета "Флот України", під час перебування корабля в Нью-Йорку Військово-Морським Силам України, згідно з досягнутою домовленістю, буде надано грошову допомогу в розмірі майже 500 тис. долярів США на оплату пального, води, харчування та портових послуг.

УНІАН

Корабель "Славутич" залишає Севастополь у четвер, 1 червня, для участи в міжнародному огляді кораблів, що відбудеться 4 липня на рейді порту Нью-Йорк під час святкування Дня незалежности США.

Україна отримала від США відшкодування – мільйон долярів

1 червня цього року в посольстві України в США відбулася урочиста церемонія передання чеку на 1 мільйон долярів від уряду Сполучених Штатів на відшкодування Україні збитків, спричинених американською компанією МакКормік Дістілінг Компані Інк.

У квітні ц. р. компанія МакКормік визнала себе винною у підробці документів на експорт спиртних напоїв. Було виявлено, що, не здогадуючись про це, компанія співпрацювала з кримінальними структурами, які маркували споживчі алкогольні напої як промислові засоби для чищення, та нелегально перевозили їх через кордон для продажу на „чорному ринку".

Згідно з американським законодавством, беручи до уваги співробітництво компанії МакКормік з правоохоронними органам США у зазначеній справі, їй було висунуто звинувачення лише у порушенні реєстрації та поставлена вимога виплатити компенсацію урядові України у розмірі 1 мільйона долярів.

Отримуючи чек від заступника генерального прокурора США Джеймса Робінсона, посол України в США Костянтин Грищенко наголосив, що „вручення чеку стало можливим завдяки тісному співробітництву між правоохоронними органами України та Сполучених Штатів, яке за останні роки значно посилилося завдяки активній роботі комісії Кучма-Ґор". Сполучені Штати та Україна, зазначив К. Грищенко, мають добру правову базу для співробітництва в правоохоронній сфері, закріплену Угодою про взаємну правову допомогу, котра нещодавно була ратифікована Верховною Радою України. Посол також висловив сподівання, що незабаром наші країни підпишуть двосторонню Угоду про видання злочинців.

Офіційні представники Служби безпеки України, ФБР, Генеральної прокуратури та Міністерства юстиції США у своїх виступах в ході церемонії наголошували на необхідності продовження конструктивного співробітництва правоохоронних органів України і США у боротьбі з транскордонною злочинністю.

Посольство України в США

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу - відповідно $40.00 і $25.00. В Україну, Европу й Австралію $50 (авіяпоштою - $160, в Австралію - $175). За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.
Головний редактор - Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка - Павло Стокотельний; Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Співайте українських пісень!

Знову з України надійшла сумна звістка – загинув обдарований українець, патріот, відомий композитор і співак Ігор Білозір. Ще так недавно він гостював в Америці, співав, зустрічався з громадою і жартував, що у нього найчастіше запитують: „То ви, мабуть, чоловік Оксани Білозір?" Жалібній звістці додавала трагізму та обставина, що в діяспорі ще не забули раптової смерті після такої ж гостини в США славетного тенора Анатолія Солов'яненка. Що за чорний фатум? Чому передчасно помирають мистці в Україні?

Відповідь на це запитання відома: улюбленого тенора довели до сердечного удару скрутні обставини буденного життя. Ігор Білозір загинув у розквіті сил, у повноті віку, але теж через сумні будні повсякдення: комусь з неврівноважених людей не сподобалася його українська пісня. У нинішній Україні не прийнято зневажати співака неслуханням його співу чи демонстративним виходом зі залі: його просто вб'ють. Простота вбивання насаджувалася тут впродовж десятиліть репресіями, війнами, а передовсім, відкиненням Бога і Його заповідей. Проте у жорстокому вбивстві Ігоря Білозіра є особливо тривожна обставина: його вбили за українську пісню. У пресі з'явилися різні трактування обставин конфлікту, але суть одна: загинув автор і виконавець саме української пісні. Отже, його смерть була політичним актом.

Це, на жаль, не перша політична смерть в Україні. Думалося, що Стус, Литвин і Тихий стануть останніми жертвами комуністичного режиму. Їхнє перепоховання в Україну надало трагічному відходові українських борців широкого розголосу. Сотні тисяч українців, національна свідомість яких була затьмарена пануючою ідеологією, не з летючок чи монографій дізналися про українську національну ідею, а завдяки привселюдному і масовому перепохованню талановитих людей з потаємних табірних могил на столичне кладовище. Настав час і Україна дізналася про ретельно замовчуване самоспалення Олекси Гірника на Тарасовій горі. Стало можливим говорити вголос про смерть Володимира Івасюка, Алли Горської. Люди сумували, жахалися, деякі проклинали, але в цілому кожна смерть ставала кличем до духовного, національного пробудження.

Не є винятком і смерть Ігоря Білозіра. Вона викликала рух протесту в ряді міст України. Трагедія у Львові стала чинником пробудження. Люди ще раз пересвідчилися, що у їхній незалежній державі є не тільки зовнішні недруги, а й внутрішні вороги, здатні завдати підступного удару просто в душу українцеві, бо пісня завжди була душею України. Схиляючи голови в жалобі за Ігорем Білозором, ми плекаємо надію, що його передчасна смерть послужить справі дальшого піднесення молодої держави. Адже молоді герої УПА часто вмирали на полі безнадійного бою, але за те, щоб на їхнє місце прийшли інші і щоб нових стало більше.

Ігор Білозір загинув у нерівному бою. Відмір справедливости за його смерть має стати обов'язком держави, але для кожного, кому не байдужа Україна, нехай стане заповітом моральний наказ: співайте українських пісень, не цурайтеся української мови, будьте українцями в своїй державі! Це буде вашою перемогою над ворогами українства!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про цензуру писаного слова

Минулої суботи я мала нагоду докладніше оглядати виставку Союзу Українок, що була підготовлена з нагоди 75-річчя товариства. В експозиції – багато світлин, пам'яток минулого і сьогоднішнього дня, поділених на окремі частини відповідно до округ та їхньої діяльности. Надзвичайно цікаво.

Мене найбільше зацікавили давні, вже історичні світлини із початків діяльности Союзу Українок на американській землі. І саме у підписах під фотографією групи жінок у великих капелюхах і стародавніх одягах впало мені у вічі прізвище А. Вагнер, яке здавалося дуже знайомим. Воно не давало мені спокою, аж вперта пам'ять таки прикликала давній спомин.

Таж у мене, як дорога пам'ятка, знаходиться оправлений у вишивку річник журналу „Жінка", що його у Львові видавав т. зв. „матірний" Союз Українок, а редагувала моя мама, із 1935 року. У ньому на дуже вже крихкій першій сторінці рукою мами написана присвята голові Союзу Українок із США, якою в цей час була саме А. Вагнер. Цей річник повернули вдячні „союзянки" моїй мамі з її приїздом до США, а я отримала його у спадщину.

Ця несподівана „зустріч" із давніми змусила мене зі справжнім сантиментом обережно переглянути знову весь річник. Він не тільки пригадав перші молодечі писання, які ласкаво „Жінка" вміщувала, але також обставини, в яких журнал, як і решту української преси в Західній Україні під польською займанщиною, можна було видавати.

Ось число 15–16 за серпень 1935 року. Ціла перша сторінка біла – у трьох місцях великі друковані літери повторюють „Сконфісковано". Ось інше число світить порожним місцем із таким самим написом. І пригадується, як моя мати-редакторка їхала на станицю польської поліції з готовим числом до друку і чекала відповіді, чи увесь матеріял вкладається в межі дозволеного і чи можна друкувати.

У мене в архіві знаходяться інші львівські газети із порожніми місцями. Часом унизу сторінки поданий польською мовою цілий звіт, чому таке зроблено, із цитуванням перших та останніх слів статті. Така цензура преси була до 1939 року. В часі німецької окупації була вона також гостра – тільки німецька влада, заборонивши якусь статтю, наказувала дати на її місце іншу, але ніколи не дозволяла залишати порожнє місце, яке б виразно вказувало на те, що щось є заборонене.

Питаю свого сусіда „через стінку" про це питання в Україні за часів СРСР і він виясняє, що кожну редакцію контролювала окрема особа, яка переглядала, чи немає підготованого до друку чогось такого, що було на окремому списку „недозволених" статтей чи новинок. Розуміється, порожнього місця, яке б вказувало на цензуру, не можна було залишати. Коли ми, журналісти, переїхали до США, з вдоволенням і радістю привітали повну свободу писаного слова. Можна було писати те, що хотіли та уважали за правильне. Правда, із приналежністю нас усіх до Спілки Українських Журналістів ми випрацювали і проголосили кодекс етики українського журналіста, який нас довгі роки морально зобов'язував.

Але із роками, які проминули, та із заміною тих, які пишуть та відповідають за все написане, розуміння кодексу змінилося, а то і він самий призабувся.

О-КА

Велосипедні перегони...

(Закінчення зі стор. 1)

перегонів було зібрати фінансову підтримку для Сумівського Фонду Медичної Допомоги Україні (ФМДУ). Сумівці разом зі своїми батьками почали велогони в містечку Ґошен, що знаходиться приблизно 75 миль на північний захід від міста Нью-Йорк. Якраз в Ґошені знаходиться початок районового велосипедного шляху для любителів цього спорту.Вік учасників був різний (від 3 до 13 років), то й висліди пройденої відстані були різні – від трьох миль у наймолодших учасників, до дев'яти миль для старших сумівців.

Участь у подорожі взяли: Іванка й Оксана Бігуни, Стефанія Вазейос, Вікторія Долішня, Андрій і Данило Кобилецькі, Таня і Михайло Павлики, Таня Приймак, Богданка Садницька, та Ганнуся і Микола Стройники. На Фонд Медичної Допомоги Україні зібрали молоді сумівці понад 800 долярів.

Протягом минулих восьми років ФМДУ успішно провів багато важливих проєктів в Україні, не лише постачаючи необхідне медичне обладнання (загальною вартістю кілька мільйонів долярів), але також безпосередньо допомагаючи в медичній практиці.

ФМДУ згуртував групи добровольців з американських лікарів та медсестер, які, супроводжуючи медичне обладнання до України, навчали український персонал працювати з ним. Постійна підтримка, а також постачання обладнання суттєво модернізували медичні заклади України і позитивно вплинули на здоров'я хворих українців.

Пожертви, питання і коментарі можна надсилати до координаторів Фонду Медичної Допомоги України: **Roman & Hania Dashawetz, EMAU-Medical Relief Fund, 22 West Split Rock Drive, Cherry Hill, NJ 08003 USA.**

ПОПРАВКА

У статті "Пластуни-"хрестоносці" – будівничі Українського Католицького Університету у Львові, надрукованій у ч. 21 "Свободи" за 26 травня 2000 року, трапились з вини редакції неточності. Слід читати: "пл. сен. о. Андрій Чировський"; "Просимо тих, які хотіли б скласти пожертву, звертатися до Української Католицької Освітньої Фундації на адресу: **Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 West Chicago, Ave., Chicago, IL 60622.** Telephone: **(773) 235-8462.** Fax: **(773) 235-8464**. E-mail: **ucef@ucef.org**

АМЕРИКА І СВІТ

Суд підтримав рішення іміґраційної служби

МАЯМІ, Фльорида. – У четвер, 1 червня, тричленний панель суддів Державного апеляційного суду 11-ої округи в Атланті одноголосно схвалив, що Служба іміґрації та натуралізації мала право вирішити, що тільки хтось один, батько або мати, може представляти інтереси малолітньої дитини в іміґраційних справах. Те рішення наблизило до Хуана М. Ґонзалеса можливість забрати свого сина Іліяна додому на Кубу. Згаданий панель рівночасно заборонив Іліянові залишати США щонайменше ще 21 день, щоб його рідні з Маямі мали нагоду оскаржити рішення. Все ж таки рішення Апеляційного суду уважається поразкою для рідних Еліяна, котрі опікувалися ним після його врятування з обіймів морських хвиль, як він з мамою та іншими перепливали у листопаді минулого року з Куби до США. Всі інші 10 осіб загинули.

Успішна зустріч українського і польського президентів

ЖЕШУВ, Польща. – Польща не підтримуватиме проєктів, політично спрямованих проти України, зокрема будівництва газопроводу Ямал-Словаччина, який Росія плянує будувати в обхід України. Крім того, на зустрічі президенти констатували, що гострих питань між Україною і Польщею немає. А. Кваснєвський ознайомив Л.Кучму зі станом процесу вступу Польщі до ЕС, який плянується на 2003 рік. Вже розв'язано проблеми, пов'язані з відкриттям Личаківського цвинтаря у Львові, де поховані поляки, та українського кладовища на території Польщі, де поховані воїни УПА. Президент України Леонід Кучма переконаний, що, починаючи з 2000 року, позитивні тенденції в економічних взаєминах між Польщею і Україною посилюватимуться. Л.Кучма подякував президентові Республіки Польща А. Кваснєвському за його підтримку прагнення України інтеґруватися в Европу. Президент України буде радий бачити на українській землі Папу Римського Івана Павла II. Глава української держави повідомив, що не раз зустрічався з Папою Римським і завжди залишався задоволеним цими зустрічами. Як відомо, Л. Кучма офіційно запросив Папу Римського відвідати Україну.

Україна і Росія підписали угоду про визнання дипломів вузів і вчених ступенів

МОСКВА. – Певний проґрес з цілої низки питань досягнуто під час переговорів міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка у Москві. Про це заявив після закінчення переговорів зі своїм українським колеґою міністер закордонних справ Російської Федерації Ігор Іванов. На зустрічі було підписано угоду між двома країнами про взаємне визнання дипломів вищих навчальних закладів і вчених ступенів. Крім того, на переговорах розглядалися питання, що стосуються Чорноморської фльоти і делімітації кордонів, а також співробітництва в гуманітарній сфері. Міністри заявили, що прийнято рішення продовжити активний діялог щодо практичного виконання домовленостей, досягнутих між лідерами України і Росії 18 квітня у Києві і 3 травня нинішнього року в Бєлгородській області (РФ).

Зменшено вік „здорової тривалости життя" у США

НЬЮ-ЙОРК. – У звіті Організації Об'єднаних Націй датованому днем 5 червня, сказано, що США знаходиться позаду майже усіх европейських країн, а також Канади, Австралії та Ізраїля у покажчиках щодо „здорової тривалости життя". У згаданому звіті йдеться і про нову методу обчислення пересічної тривалости життя: вперше включається підрахування хвороб і каліцтв у даній країні. Згідно з підрахунками за новою системою, Світова організація здоров'я ООН стверджує, що Японія веде перед у світі щодо „здорової тривалости життя". Японський громадянин може сподіватися в здоров'ї прожити 74,5 років. У кінці є Сьєрра Леоне, де дитина, народжена 1999 року може сподіватися в здоров'ї прожити 26 років. За статистикою нової методи пересічну тривалість життя в США знижено з 76.7 року у 1998 році до 70 років (чоловіки – 67.5 року, а жінки 72.6).

Є. Барак підтримує С. Переза

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – Колишній прем'єр-міністер Ізраїля Шімон Перез отримав повну підтримку прем'єр-міністра Єгуда Барака в його заходах стати наступником президента Езера Вайцмана, котрий мусів зрезиґнувати через виникнення скандалу щодо корупції. У таємному голосуванні в парляменті запляновану на 31 липня, С. Перез, який тепер в уряді Є. Барака має портфель співпраці з реґіонами, буде за цей пост змагатися з Моше Кацавом з опозиційної партії Лікуд.

Заборонено куріння сигарет на міжнародних летах до США

ВАШІНҐТОН. – Департамент транспорту повідомив, що починаючи від неділі, 4 червня, забороняється куріння сигарет у пасажирських літаках в летах між США та іншими країнами. Ці нові правила включають також і заборону куріння в кабіні пілота. Адміністрація державної авіяції підрахувала, що приблизно 97.7 відсотка летів між США та іншими країнами вже підпорядковується цим вимогам – за добровільними рішеннями самих летунських ліній. Куріння в літаках внутрішніх летів у США заборонено ще в 1990 році.

Відкинено просьбу реабілітації Л. Берії

МОСКВА. – Верховний суд Росії минулого тижня відкинув проханння родини Лаврентія Берії, посмертно реабілітувати його. Л. Берія – ганебний шеф НКВД, який під час сталінської диктатури вислав на видиму смерть мільйони людей з усіх республік Совєтського Союзу. НКВД пізніше змінило назву на КҐБ, а самого Берію після смерти Й. Сталіна в 1953 році страчено, хоч і на підставі вигаданого звинувачення у шпигунстві.

Соціалістичний ґанґстеризм

Чи феноменальний «феномен Лазаренка»?

Несподіваного забарвлення набула справа Лазаренка, який більше року перебуває в камері попереднього ув'язнення в Сан-Франсиско, очікуючи рішення американського уряду про видання його Швайцарії. Як відомо, Берн хоче отримати колишнього українського прем'єра, щоб судити його за звинуваченням у відмиванні грошей. Генеральна прокуратура України також сподівається побачити Лазаренка на батьківщині.

Тепер, одначе, виглядає на те, що Швайцарія та Україна можуть залишитися «з носом», і екс-прем'єр, який прибув до Сполучених Штатів, сподіваючись отримати політичний притулок, може таки отримати більше, ніж хотів, – пожиттєвий американський статус, щоправда, у в'язниці. Річ у тім, що за нашого колишнього прем'єра всерйоз взялося американське правосуддя. В п'ятницю, 2 червня, провідні світові аґентства новин повідомили, що федеральний суд штату Каліфорнія звинуватив Лазаренка у відмиванні грошей. Журі присяжних заявило про існування доказів того, що Лазаренко вимагав і отримував плату від осіб, а також компаній за можливість провадити бізнес в Україні.

У звинуваченні, зокрема, йдеться, що через банківські рахунки в Швайцарії та інших країнах за п'ять років Лазаренко перерахував в американські банки та брокерські фірми 114 млн. долярів. Причому 20 мільйонів він «відмив» через американські банки, повідомляє АП.

Загалом шукача притулку в США звинувачено в семи випадках відмивання грошей і 23 випадках перевезення краденої власности, а також в одній спробі відмивання. Оскільки один пункт відмивання грошей чи спроба тягне максимум на 20 років, а кожен випадок ввезення до США краденого майна «коштує» 10 років, то Лазаренкові загрожує ув'язнення на загальний термін 370 років – звісно, якщо його буде визнано винним за всіма пунктами звинувачення.

Сам Павло Лазаренко спростовує всі звинувачення і заявляє, що є жертвою помсти з боку політичних ворогів. Його санфранцисський адвокат Джо Руссоніелло сказав в інтерв'ю аґентству Ройтерс: «Цілком очевидно, що він не дружить з українським урядом. Будь-яка інформація звідти є дуже підозрілою». На думку адвоката, розгляд американської справи Лазаренка відбудеться не раніше 16 червня.

Однак, чиєю б «артилерійською підготовкою» (напередодні візити Клінтона?) не були теперішні зміни у справі Лазаренка, більш важливим є зміст того, що відбувається. Варто нагадати, що новітня історія практично всіх пострадянських держав почалася з переділу загальнонаціональної власности та фінансових ресурсів. І одна з головних (реальних, а не декларативних) функцій влади полягала якраз у забезпеченні «частки» старої номенклятури в цьому переділі. Павло Лазаренко виявився «найталановитішим» учнем серед активної частини радянських функціонерів, що раптом отримали «вільну» від КПРС. І після того, як у 1996-му було «розшматовано» донецький клан, «хазяїнові» не знайшлося противаги: держава була бездіяльною, київський клан та інші реґіональні «еліти» мовчали, а політичні партії були (і за великим рахунком, є такими й нині) слабкими й патологічно «праґматичними». Чого тільки варті праві, які загравали з міцним господарником, і ліві, які не гребували «золотою акцією» Лазаренка в парляменті в 98-му... Унікальність України в цьому разі усоблюють лише міра світового розголосу, детективна «екзотика» (панамські пашпорти тощо) і маштаб використання національної ганьби у внутрішньополітичній боротьбі.

Зараз, коли, безперечно, «жертовні вогнища» для Лазаренка запалюють із новою силою, доречно поставити такі запитання. Чи є в суспільстві реальні противаги послідовникам «лазаренківських технологій» у політиці та бізнесі? Бо ж не суспільство і держава стали причиною краху екс-прем'єра – він просто програв у конкурентній боротьбі з такими, як сам.

Чи діють в Україні механізми громадянської контролі за діяльністю уряду? Чи буде й надалі репутація держави «ходити» в заручниках конкурентної боротьби між «клонами» Лазаренка?

Олег Іванцов, Микола Сірук,
«День»

Україна знову домагається екстрадиції Павла Лазаренка

КИЇВ. 3 червня. – На підставі нових обвинувачень, висунених в Україні проти колишнього прем'єр-міністра Павла Лазаренка, офіційний Київ направив ще одне звернення до американської влади з проханням про його екстрадицію.

Раніше П. Лазаренко звинувачувався в розкраданні 2 млн. долярів з державної скарбниці і незаконному відкритті валютних рахунків за кордоном. Водночас, як заявив у п'ятницю заступник Генерального прокурора України Микола Обіход групі журналістів, список якої було складено керівництвом прокуратури, тепер П. Лазаренко звинувачується і в співучасті в трьох убивствах на замовлення, зокрема відомого підприємця і депутата Верховної Ради Євгена Щербаня в 1996 році в Донецьку.

Нині екс-прем'єр перебуває під арештом у Сан-Франциско (США). Американські власті звинувачують його у відмиванні незаконно одержаних коштів на суму 114 млн. дол. Швайцарські власті теж звернулися до США з проханням видати їм П.Лазаренка за обвинуваченнями у відмиванні незаконно одержаних фінансових коштів.

УНІАН

XXI СВОБОДА 1893 - 2000 У ТРЬОХ СТОЛІТТЯХ

Національна преса завжди була твердинею нації

Коли ми чуємо про завмирання української преси в Україні, про те, що найповажніші досі українські журнали і газети мусять зменшувати свій об'єм, частоту появи, чи взагалі перестають виходити, то справді з'являється сумнів, чи зможе народ існувати без власної преси. Пресу завжди уважали найважливішою зброєю народу, без якої не можна жити. У давніх річниках „Свободи" є стаття із 16 березня 1932 року під таким переконуючим заголовком: „Національна преса - це твердиня нації".

В ній читаємо: „*У всіх народів національна преса має завдання боронити націю від ворожих нападів зсередини і знадвору. А тим більше значіння має національна преса для поневолених народів як наприклад Українців. Преса вказує шляхи внутрішньої консолідації нації, подає способи зміцнення національних творчих, себто конструктивних сил, відборонює націю від чисто неґативних, руїнницьких, себто деструктивних сил, відки б вони і не показувалися. Національна преса повідомляє читачів про всі події в світі, які можуть мати вплив на рідний край і нарід.*

З нагоди 13-ої річниці проголошення самостійности ЗУНР, яку відсвяткувала Українська Господарська Академія в Подєбрадах у Чехо-словаччині, виголосив О. Бочковський на святочних зборах цікавий відчит на тему „Проблєматика та шляхи національного визволення". О. Бочковський, покликуючись на президента Масарика, каже, що народи впадали в неволю здебільшого з власної вини. Докладчик наводить, як злий приклад Українців, а за примір кладе Чехів, у їх поведінці під час світової війни. Назверхні обставини були ще ліпші для Українців, ніж для Чехів. А проте Українці не вміли втримати своєї державної самостійности, а Чехи її легко здобули й задержали. Це було можливе через те, що їхній лідер, проф. Масарик, вже від 1884 року соціологічно почав обґрунтовувати національну проблему власного народу, трактуючи чеське питання у світовім маштабі.

Це власне давно вже є на часі для української справи, що по суті є світовою проблємою, а саме тепер набуває міжконтинентального характеру. Річ у тому, що Росія совітська виразно орієнтується в напрямі Азії. На цім тлі проблєма українська передовсім ґеополітично та економічно стає світовою з безсумнівними европейськими тенденціями взагалі, а зокрема культурними.

Обзнайомлювати про це все свій народ має передовсім своя національна преса, щоб підготовити націю на всі можливі випадки. Це обов'язок преси. А нарід має обовязок з останнього піддержувати свою пресу і то саме в найтяжчий час. Хвиля грізна! Усяко може бути!".

Чи стаття із 1932 року не нагадує сьогоднішні обставини?

Аміяк залив сільські садиби

Фоторепортаж з місця події

Олександер Вівчарик,
спеціяльний кореспондент „Свободи"

У селі Костянтинівці на Черкащині злива розмила залізничну колію і 20 травня з рейок зійшли три цистерни з рідким аміяком. Близько 100 тонн отруйної рідини ринули на садиби селян і школу, розташовані нижче колії. Аміяк і намул перетворили садиби і городи на чорну пустелю, пошкодили будівлі, забруднили колодязі.

На місце біди прибули рятувальні служби навіть з сусідніх областей. 160 мешканців було переселено з 40 будівель, організовано охорону покинутих осель, постачання питної води іншим сельчанам.

Але у Костянтинівці постала проблема: хто відшкодовуватиме завдані збитки? Адже селяни залишилися без городів, на які покладалися великі надії у скрутний час. Без сумніву, біда сталася через недбалість залізничників, оскільки водовідвід на цій небезпечній ділянці не відповідав нормам. Але залізниця теж не має коштів. Хто допоможе потерпілим?

Не стало городу в пенсіонерки Катерини Коломієць.

На місці аварії в селі Костянтинівці

Горить українське вогнище в столиці Росії

Четверта міжнародна конференція „Українська діяспора Росії", яка була присвячена п'ятій річниці Українського історичного клюбу, відбулася 7-9 квітня 2000 р. в Москві у приміщенні Культурного Центру України. Організатори, Український історичний клюб м. Москви (УІК) і Український історико-філологічний інститут, з участю Культурного центру України в Москві, Об'єднання українців Росії, Бібліотеки української літератури ось уже вчетверте, під головуванням голови УІК, ректора Українського історико-філологічного інституту Віктора Ідзя, провели науковий форум для україністів світу в Москві. Ця конференція притягнула до себе широке коло науковців з України, Чехії, Польщі, Литви, Білорусі, представників українських громад з багатьох куточків Росії.

Український історичний клюб займається вивченням української діяспори в Росії. За п'ять років клюб випустив уже 3 томи Наукового Вісника УІК. Вершиною діяльности клюбу є вступ в Міжнародну Академію Евразії. Цього УІК не зміг би досягнути без підтримки з боку Об'єднання Українців Росії, Посольства України в Російській Федерації, Культурного Центру України в Москві.

Український прошарок в Росії знає свою історичну ролю, сказав голова Об'єднання українців Росії О. Руденко-Десняк. У Росії з'являються сили, які розуміють необхідність задоволення національних і культурних потреб українців. Важливість діяльности клюбу в російськомовному, часто неприхильному оточенні Москви підкреслювали всі виступаючі на конференції.

Цікавою була і культурна програма конференції: виступила московська симфонічна оркестра, гості поклали квіти до пам'ятника Т.Г.Шевченкові, побували на території української пам'ятки "Мазепині палати", відвідали українську церкву міста Москви. В бібліотеці української літератури відбулася творча зустріч читачів і громадськости Москви з гостями і учасниками конференції.

Рада УІК, Москва

Працівники Українського історичного клюбу м. Москви звертаються через "Свободу" до української діяспори США і всього світу з проханням підтримувати зв'язки з ними за адресою: ***123458, Россия, Москва, ул. Таллинская, 20/101 Украинский исторический клуб.*** *E-mail:* ***tw@aha.ru***

У вечірніх школах – перерва

В Америці закінчився навчальний рік у вечірніх школах англійської мови для дорослих, які відвідує багато українців з числа новоприбулих до США. Діяльність вечірніх шкіл оплачує уряд країни. У вищій школі Колумбія міста Мейплвуд, Н. Дж., останній вечір був святом, на якому учням були вручені сертифікати про річний курс, а декому й похвальні грамоти. Учні принесли свої національні страви, щоб почастувати колеґ. Адже в кожній групі навчаються разом іміґранти з різних країн й знайомство з ними, з їхніми країнами доповнює навчання.

Л.Х.

Вчителька Тересіта Келені (зліва) з учнями з України – Едуардом Бриклеєю з Києва та Галиною Жукевич зі Львова.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Український Народний Союз пропонує нову програму

Якщо ви є членом УНСоюзу, ми пропонуємо придбати додаткове ґарантоване забезпечення, доплачуючи до попередньої грамоти від $1,000 до $5,000 долярів.

УНСоюз ґарантує додаткове забезпечення, яке не може бути відкиненим, усім членам-власникам грамот УНСоюзу на ціле життя (Whole Life), або платне двадцять років, (P-20), чи платне до 65 року життя (P-65), або подвійне забезпечення до 65 року життя (ДП-65).

З цієї пропозиції не можуть скористатися члени-власники термінових грамот, вивінувальних грамот, акцидентового або універсального забезпечення.

Як це діє:

УНСоюз видає додаткове домовлення (Pour in Rider) на наступні суми:

Вік: 0–36 $1,000 to $5,000
36–70 $1,000 to $2,500
71–90 $1,000 to ....

The Rates for the Pour-In Rider are listed as follows

Isue age	Premium Per $1.000	Issue Age	Premium Per $1,000	Issue age	Premium Per $1,000	Issue age	Premium Per $1,000
0	63						
1	63	26	145	51	349	76	696
2	64	27	150	52	361	77	710
3	66	28	155	53	373	78	724
4	68	29	161	54	385	79	738
5	70	30	167	55	397	80	752
6	73	31	173	56	409	81	765
7	75	32	179	57	422	82	778
8	78	33	186	58	435	83	791
9	81	34	193	69	448	84	803
10	84	35	200	60	462	85	815
11	87	36	208	61	475	86	826
12	90	37	215	62	489	87	837
13	93	38	223	63	504	88	848
14	96	39	232	64	518	89	858
15	100	40	240	65	533	90	868
16	103	41	249	66	547		
17	107	42	258	67	562		
18	110	43	267	68	576		
19	114	44	276	69	591		
20	118	45	286	70	606		
21	122	46	296	71	662		
22	123	47	306	72	637		
23	130	48	316	73	652		
24	135	49	327	74	667		
25	140	50	338	75	682		

Просимо виповнити залучений запитник і повернути до Головної канцелярії УНСоюзу.

Ukrainian National Association, Inc.
PO BOX 280 2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054
Tel: (973) 292-9800

Name..........................Br...........Policy#..............
Current Age.............Amount applied for $.............
Adress...
....
Tel..................................SS#.............................
Beneficiary (name)...
Address...

Ваші пропозиції актуальні від 1-го червня до 30 вересня 2000 року. Якщо ми отримаємо виповнені формуляри з чеком перед останнім днем вересня ц. р., ви отримаєте 4% опусту у вкладках.

Помер колишній секретар 162-го Відділу УНС Дмитро Федорійчук

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – Тут 24 квітня 2000 року помер Дмитро Федорійчук, секретар 162-го Відділу Українського Народного Союзу, проживши 85 років. А в Україні на полонинах далеких Шешорів, Косівського району, де народився Д. Федорійчук, тужно прощали його трембіти гуцульського краю.

Св. п. Дмитро Федорійчук

Д. Федорійчук був активним в українській громаді. Від початку свого приїзду до США був членом УНС і довголітнім секретарем 162-го Відділу у Філядельфії.

Повсякчасно віддано працював для УНС, бо вірив у цю установу і її громадську корисність. Організовував нових членів, поширював союзові видання. Крім довголітнього секретарювання у 162-му Відділі, кількаразів був вибраний до керівних органів Філядельфійської Округи та делеґатом на Конвенції УНС. Крім того, був членом-засновником Гуцульського товариства „Черемош".

Залишив Д. Федорійчук у глибокому смутку синів: Ярослава з дружиною Каролею та дітьми Уляною, Александрою і Адріяною; Юрія-Богдана з дружиною Йолантою та дітьми Христиною, Юрієм-Дмитром і Стефанією, та свах Тамару Рац і Катерину Янковську, чисельну рідню в Америці та Україні.

Похорон відбувся у понеділок,1 травня, в 8:30 год. ранку з похоронного заведення М. Насевича, до української католицької церкви Царя Христа в Найставні, а звідти на цвинтар св. Марії у Факс-Чейсі, Па.

Нехай американська земля буде йому легкою.

День Батька святкуватимуть на Союзівці

Хор Осередку СУМ у Нью-Йорку „Пролісок".

Вже 16-ий з черги рік Український Народний Союз святкує День Батька на Союзівці. В неділю, 18 червня цього року, в українській католицькій церкві відправиться Молебень в намірені батьків.

По полудні відбудеться мистецька програма – виступлять дівочий хор Осередку СУМ в Нью-Йорку „Пролісок" (мистецький керівник Андрій Стасів, дириґент Іванка Заяць) та дует „Лісова пісня".

Хор діє від 1994 року і часто виступає на українських і міжнародних фестивалях Нью-Йорку, Нью-Джерзі і Коннектикату. „Пролісок" складається з дівчат у віці від 10 до 19 років і виконує українські традиційні та сучасні пісні. Музичний директор Андрій Стасів – визначний піяніст, композитор, з великим досвідом участи в крайових і міжнародних концертах.

Дует „Лісова пісня" – це бандуристка Алла Куцевич і співачка Людмила Грабовська. Перша – випускниця Львівського музичного інституту ім. М. Лисенка, вже три з половиною роки концертує в Европі, Америці і Канаді. Друга закінчила музично-педагогічний факультет Рівенського педагогічного університету і вже чотири роки концертує в Америці. Дует виконує українські народні і обрядові пісні, романсів і сучасні пісні.

УНСоюз заохочує всіх прибути масово на Союзівку на цей вікенд та гідно вшанувати наших батьків. Союзовим відділам та округам пропонується заздалегідь організувати прогулянки на цей день на Союзівці.

За замовленням дзвонити на тел. **1(914)626-5641.**

Андрій Воробець

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Пам'ятай про Чорнобиль

Відзначення в Оттаві 14-ої річниці чорнобильської аварії

І третій ангел посурмив,
і впала з неба зоря велика, що
палала, як смолоскип, впала на
третину річок і на джерела вод.
Ім'я зорі тій – Полин.
І стала третина вод полином,
і багато з людей померло від вод,
бо прогіркли.

Об'явлення св. Івана Богослова, 8, ст. 10–11.

Цими пророчими словами почав свої роздуми про чорнобильську трагедію амбасадор України в Канаді д-р Юрій Щербак на екуменічному Молебні для відзначення 14-ої річниці аварії на ЧАЕС. Молебень відправили 26 квітня 2000 року в українському католицькому соборі св. Івана Хрестителя о. Кирило Микитюк, ЧСВВ, і парох українського православного собору Успіння Пресвятої Богородиці о. Ігор Куташ. Сослужили о. д-р Андрій Чировський, о. д-р Андрій Онуферко і о. Зенон Гентош.

Додатковий чорнобильський текст до Молебня уложив о. Роман Дусановський. В ньому молилися за:

– упокій душ усопших невинних жертв чорнобильського вибуху;

– про милість, життя, мир, здоров'я, спасіння, і відпущення гріхів недужим і терплящим від чорнобильської аварії;

– за всіх, що там працювали й занедужали;

– і щоб Господь допоміг нашому народові очистити заражені радією землі, рослини і тварини.

Ці жалібні прошення викликали сльози. Розповідь посла, який також є лікарем, про ним бачене і пережите в чорнобильській зоні з перших днів після вибуху дуже зворушила присутніх.

Як один з прикладів незаступимих втрат – розповідь про хлопчика, з якого, внаслідок операції горла, ніколи не стане великого співака... А таких випадків – тисячі, десятки тисяч.

Амбасадор висловив подяку Канаді за ініціятиву, згідно з якою Чорнобильська станція має бути закрита у 2000 році, а країни світу зобов'язалися допомогти в цьому Україні. Амбасадор д-р Ю. Щербак закінчив свої роздуми, стверджуючи: „Ми сильний народ, ми вижили! Ми пройшли через страшні випробування, але народ наш вічний... Ми подолали і ми подолаємо!"

У Молебні, організованому Канадським Фондом Дітям Чорнобиля в Оттаві, взяв участь майже весь склад працівників і дипломатів посольства України, оттавська українська громада та обидві молодіжні організації, Пласт і СУМ. Ще не закінчені розпис і вітражі собору творили надзвичайне тло для цього Молебня, – який збуджував віру в перемогу добра над злом і надію на краще майбутнє нашого народу.

Юлія Войчишин,
Канада

Европейські шедеври в успішному виконанні українця

У вівторок, 30 травня, в Карнегі-гол, в залі Вайла Рісайтела відбувся концерт відомого українського баритона Олега Чмира. В Европі він переважно виступав на оперних сценах, а в Америці займається ще й педагогічною працею та виступає в концертах.

Олег Чмир присвячує багато часу і творчої енергії кращим зразкам вокальної літератури визначних композиторів Европи, а у виконанні дотримується традицій таких великих майстрів-співаків нашого століття, як Ганс Готтер, Герман Прей чи Дітріх Фішер-Діскау.

Програма концерту складалася з вокальних творів ліричного характеру, в яких О. Чмир продемонстрував одну з кращих сторін техніки співу, „мецца воче", що є необхідним в творчості романтиків. З пісень Шумана треба відзначати „Лотосблюме", „Ду біст ві айне блюме" та Шуберта „Нойгіріге", в яких Чмир вилив своє серце.

Не можна проминути шедеврів Белліні, особливо популярної „Малінконія Німфас джентіле" і бурхливої „Пер Пієта, белл ідоль міо", де Чмир виявив природне почуття й високу вокальну культуру. Це також стосується шести пісень Шопена, в яких співак зумів передати інтимні переживання невдалого кохання. Самі вокальні можливості виконавця могли впровадити слухача в емоційно драматичний світ пісні, а обличчя Чмира грало виразною мімікою, в гармонії з делікатними стриманими жестами.

В кінці програми звучали пісні Рахманінова, Чайковського та ряду українських композиторів, зокрема рідко виконувана „Стоїть явір", Семена Гулака-Артемовського. Цю пісню по столітньому забуттізабороні відродив Борис Гмиря. Фортепіянова партія була в руках піяніста-віртуоза Володимира Винницького, який своїм супроводом виявив деталі переважно нечутні в акомпаньменті. В піснях Малєра, Равеля і в „Нареченому", Шопена, Винницький мусів часами перебирати ініціятиву, бо там фортепіянова партія має головну лінію.

Чисельна публіка щиро оплескувала кожну точку програми, а на кінець обдарувала виконавців букетами квітів.

Богдан Марків

Слово подяки зі Львова

Наш Комітет допомоги Україні приділив кілька стипендій (по 400 дол.) письменникам, працівникам культури, яким тепер тяжко, а то й доводиться бідувати. Повну стипендію отримав відомий в Україні поет Леонід Талалай. Щойно ми дістали від нього листа з подякою.

Д-р Роман Ричок

Дорогі друзі із Комітету допомоги України!

Я і моя родина висловлюємо вам щиру подяку за таку несподівану і таку вчасну допомогу! Ця стипендія підтримала нас не лише матеріяльно, а й морально в нелегкий час, коли наші урядовці дозволили „старшому братові" бути господарем інформаційного простору України, коли українські газети, журнали, книги витіснені російськими. Українська книга, яка за відповідних умов могла б приносити державі величезні прибутки і, звісно ж, набагато покращити матеріяльне становище письменників (і не лише письменників), ледь животіє під тягарем різних податків, має жалюгідні наклади і в кілька разів дорожча за російську, яка запанувала на нашому ринку.

Ми всі сподіваємося, що уряд, очолений Віктором Ющенком, нарешті українізується, але покищо це тільки сподівання. Та рано чи пізно Україна підніметься, не такий уже ми, українці, безнадійний народ. Це засвідчуєте і ви своєю тривогою за долю України, своєю вірою в її майбутнє, своєю допомогою творчим людям, які в міру своїх сил протистоять тотальній зневірі.

Леонід Талалай,
м. Київ

Станиця дивізійників не втрачає активности

Станиця Братства дивізійників в Клівленд-Пармі діє впродовж півстоліття і занотована в пропам'ятній книзі. Станицю організовано в 1951 році. У ній було 80 членів. Деякі дивізійники молодшого віку були покликані до американської армії і брали участь в корейській війні. За професійним статусом це були лікарі, інженери, підприємці та робітники. Станиця Клівленду належить до найстарших і до її заснування доклали зусиль десятки дивізійників.

Управа Станиці тісно співпрацювала з проводом ОБВУ, Українськими ветеранами на чолі з полк. Курахом. Масово розповсюджувались „Вісті Братства", які друкувалися в Мюнхені. Старшинами Дивізії в Станиці були Аверкій Гончаренко, Остап Чучкевич, Пилип Трач, Ігор Руденський, Юрій Шкарупа, Ярослав Рибалт, Богдан Панасюк, капелян д-р Ізидор Нагаєвський.

В 1960 роках почав виходити „Інформаційний листок Братства" під головуванням Григорія і Семена Крислатих. В 1963 році заходами Станиці відбулася ювілейна академія, присвячена 20-літтю створення Дивізії, на якій промову виголосив Юрій Тис-Крохмалюк з Дітройту. Такі свята проводилися і в наступні роки. Треба згадати Василя Іванчука – довголітнього директора „Рідної Школи", а відтак й школи ім. Т. Шевченка при українському православному соборі св. Володимира в Пармі, Тараса Загаєвича – члена дирекції Кредитівки „Основа", М. Кігічака – довголітнього секретаря Відділу УНСоюзу, Романа Возняка – члена Управи кредитівки „Самопоміч" і активного члена в „Пласті", Лева Кусяка – активного члена Визвольного Фронту, Я. Максимяка – урядника відділу з набору робітників у фірмі „Форд", який багато допомагав нашим людям, довголітню діяльність в українській громаді о. Володимира Волощука – диякона і священика в Акроні, а тепер пароха і о. мітрата в НортПорті, Фльорида, д-ра мед. Володимира Шкільника, активного в церковному житті Акрону і багатьох інших.

Вже довгими роками невтомним головою Станиці є Ігор Руденський, який, попри похилий вік, гордо несе прапор Станиці, буває на різних національних святах і імпрезах, їздив на З'їзд дивізійників в Україну.

Д-р Володимир Боднар

Лемківщина – тема оповідань

У видавництві „Смолоскип" у Києві в кінці 1999 року вийшла книжечка з десятьма оповіданнями Степана Женецького про Лемківщину.

Автор, якого досі ми знали як журналіста, закоханий у Лемківщину, яку, як один з її синів, описує з любов'ю та захопленням.

Деякі із оповідань писані лемківською говіркою, але в усіх десяти спостерігаємо гаряче бажання якомога наблизити до читачів той найдальше на Захід віддалений клаптик України, що в нашій історії ніколи досі не мав щасливої долі.

Збірка має назву одного з найкращих оповідань – „Гори мстяться", в якому автор передає красу лемківської природи, але і силу природної стихії, що нагадує долю мешканців.

Ці десять оповідань присвячено Лемківщині та її людям – „твердим в горі, гарячим в любові і наївним, лагідним в радості".

Передмову до збірки написав В. Давиденко, обкладинку і верстку виконав Б. Патриляк. Замовляти книжечку можна у видавництві „Смолоскип": **„Smoloskyp" Inc. P.O. Box 561, Ellicott City, MD. 21043.** Тел і факс: **(301) 461-1764**, а київська – **пров. Балакірєва, 1.** Тел. і факс **(044) 265-70-49.**

О. К.

ЛЮДИ ДІЯСПОРИ

Наука, історія та релігія у творах д-ра М. Лабуньки

Д-р Мирослав Лабунька – історик-дослідник, автор монографій і багатьох статтей у наукових журналах. Він – професор, викладач історії в американських і українських школах, суспільно-громадський і політичний діяч, активний прихильник українського католицького патріярхату.

У Пласті – він пластун-сеньйор проводу. При кінці 40-их років у Німеччині він був членом проводу уладу Старших Пластунів і опублікував статтю про Пласт п. з. „Служба Богові й Батьківщині" (1950 р.). У 1955 році пише статті „Боротьба за душу молоді в Бельгії", „Бережім пам'ятки нашого минулого", „Ми віримо, що продовжуватимете традиції українського народу", в 1979 році виходять статті „ На сторожі рідного слова", в 1989 році – „Виховання молоді – велика справа" (про відновлення Пласту в Україні), „Пласт на службі громади" й „Думки з приводу 40-річчя Пластової старшини у Філядельфії", членом якої він був і де працював. Із цього перечислення статтей видно, що пластун-сеньйор керівництва жив Пластом і заслужив своєю пластовою діяльністю справедливої пошани.

Найдовша і найплодовитіша діяльність д-ра Лабуньки виявилась, крім науки, на релігійно-церковному полі та в суспільно-громадських товариствах: „Обнові", Світовому апостоляті, в Українському християнському русі, Богословському товаристві та в Патріярхальному русі. Зі статтей цього напрямку варто відзначити дописи про Українську Богословську Академію в Гіршбергу (Німеччина) та в Голяндії, про Українську Католицьку Церкву (німецькою мовою в 1955 р.), про те, що українська еміґрація повинна відзначити 1000-ліття християнства в Україні (ще в 1955 році). Під час святкувань 1000-ліття християнства на Україні д-р Лабунька помістив про це цілий ряд вдумливих статтей і оглядів.

Відтак він вертається до науки і пише статтю „Біблія серед слов'ян" (1993), широкий вступ до книжки „Молитва Митрополита Іларіона" та віддає до друку книгу англійською мовою „Леґенда про Новгородський Білий Клобук" (1998). Його жертвенна і віддана праця для церкви й народу удостоїлася папського відзначення Лицаря Ордену св. Григорія Великого.

У своїх книжкових працях він присвятив увагу величним моментам нашої ранньої історії: першим християнам-правителям Русі, величавій похвалі Володимирові Великому та успадкуванню Константинового дару (Donatio Constantini) нашими побратимами, новгородськими єрархами і їх народом, що йшли нехибною дорогою православ'я. Для цього була написана праця „Релігійні центри і їх посольства до Київської Русі (за час) від Ольги до Володимира", український переклад писань Митрополита Іларіона з часів сина Володимира Великого, а саме за Ярослава Мудрого.

До початків християнства професор Лабунька добрався у своїй монографії „Леґенда про Новгородський Білий Клобук", що була написана як докторська дисертація в Колумбійському університеті в 1978 році, а з доповненнями вийшла книжкою в 1998 році.

Це повість про те, як почалося явне, леґальне християнство взагалі, і як його верховна влада мала передаватись (translatio imperii) із одного релігійного центру до іншого через передання матеріяльних символів. Цим символом церковної влади у нашому випадку був папський білий клобук.

У повісті-леґенді описується, як білий клобук був створений першим християнським імператором Константином Великим, як він одягнув його замість корони на голову єпископа Сильвестра, римського Патріярха (що хрестив Константина), і як цей клобук був доставлений дорогою Провидіння з Риму через Візантію до Новгороду Великого, тодішнього культурного і релігійного центру Русі.

На прикладі Новгороду професор Лабунька показав, яким сильним був місцевий патріотизм між інтелектуалами та церковними колами в період після підкорення Новгорода Москвою у 1478 р. Він вважає, що списання леґенди і введення ритуалів прослави білого клобука творилися з метою підвищення авторитету новгородської Церкви, її прослави, гідности і святости, щоб у такий спосіб запевнити її подальшу автономію у новоствореній централізованій московській державі.

Д-р М. Лабунька вносить у цій праці новий погляд на проблему історії політичної ідеології в Росії цього періоду і документує продовження сильних антимосковських, антицентралістичних устоїв. Він здійснив поважний і переконливий виклад про комплексну і складну протимосковську ідеологію в ранніх часах унітарної московської держави. Професора Мирослава Лабуньку треба поздоровити з успіхами!

Д-р Д. Б. Чопик

Вечір вшанування д-ра М. Лабуньки

У Філядельфії, в Українському освітньо-культурному центрі, відбулася презентація книги „Новгородська леґенда про білий клобук" д-ра Мирослава Лабуньки, підготовлена 43-ім Відділом СУА під патронатом осередку НТШ у Філядельфії і УВАН.

Про д-ра Мирослава Лабуньку розповів голова відділу слов'янського каталогування Ейльського університету д-р Осип Данко, який відзначив, що праця д-ра Мирослава Лабуньки тісно пов'язана з громадсько-політичним церковним життям, а також з педагогіки.

Д-р Богдан Чопик, викладач університету в Салт Лейк-Сіти, відзначив, що повість про історію створення білого клобука переписувалась понад 250 років, і в ділянці дослідження цієї історії д-р М. Лабунька подав багато розвідок з часів середньовіччя і зробив висновок, що саме в Новгороді, який вважався культурним і релігійним центром, білий клобук був переданий в православні руки для піднесення авторитету церковної влади.

Промовляє проф. М Лабунька.

Гості у залі (зліва): д-р Ярослав Заліпський, д-р Олекса Біланюк, д-р Роман Максимович, д-р Мирослав Лабунька, д-р Богдан Чопик, д-р Осип Данко та інші.

Вечір прикрасила фортепіянова гра маґістра музичного мистецтва Ірени Пелех-Зварич.

Ініціяторка презентації, імпрезова референтка 43-го Відділу СУА Людмила Чайківська зачитала привіти з нагоди виходу в світ цієї книги. Співочий гурток пластунок 4-го куреня ім. О. Басараб привітав д-ра М. Лабуньку піснями.

Д-р М. Лабунька подякував організаторам імпрези. На вечорі були присутні діти д-ра М. Лабуньки: Олесь з дружиною Любою і дітьми та Ія з донькою. Син Ілля вітав батька з Києва.

Г. Дзівак

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

9 червня – відкриття фотовиставки Тані Д'Авіньйон в Українському Інституті Америки (**2 East 79th Street**) в Нью-Йорку. Початок о 6-ій години.

◆

10 червня – вечір радіопрограми Романа Мариновича „Година українських мелодій" в Українському культурно-освітньому центрі (**700 Cedar Rd., Jenkintown, PA**). Початок о 7-й год. вечора.

◆

10 червня – бенкет і забава шкіл українознавства Нью-Йорку в Домі української молоді (**301 Palisade Ave., Yon-kers, N.Y.**). Початок о 6-ій веч

◆

10 червня – доповідь д-ра Я. Ласовського „Пікардійська терція на тлі сучасної естрадної музики України" в НТШ при **63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку. Початок о 5-ій год.**

◆

11-17 червня – конференція сеньйорів УНС на Союзівці. Тел. **(914) 626-5641.**

◆

11 червня – річні збори Українського музею в Нью-Йорку (**203 Друга авеню**). Початок о 2-ій годині.

◆

17 червня – презентація книжки Ольги Кузьмович "Про це і те" в НТШ (**63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку**). Поч. о 5-ій годині.

◆

22 червня – З питань IV Світового конґресу стрийських гімназистів звертатись: **Stryj Committee, 24E 7th St., Apt. 12B, New York, NY, 10003.**

◆

2 липня – відкриття Української діяспорної олімпіяди у Філядельфії. Олімпіяда триватиме до 4 липня. Закриття – 3 липня о 4:30 по полудні.

◆

9 липня - початок виховно-відпочинкових таборів на оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, ПА. Зголошення до 20 червня телефонами **(610) 623-2309** або **(215) 235-3709**.

◆

17 серпня – VIII Конґрес СФУЛТу у Львові. Тел. **(313) 884-6344.** Факс **(313) 884-9474.**

◆

Українську радіопрограму "Голос України" можна слухати в околицях Нью-Йорку і Нью-Джерзі щосуботи від 2-ї до 3-ї години **на хвилях 1430 AM**. Керівник Петро Рибчук. Тел. **(201) 246-0109.**

◆

Збірка одягу і взуття для України – в Головний канцелярії УНСоюзу – **2200 Route 10, Parsippany, NJ**. Тел. **(973) 292-9800, дод. 3055.**

◆

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями (тел. **973-292-9800, дод. 3040**).

З вірою і надією працює Округа СУА в Дітройті

Відзначивши 75-річчя СУА, союзянки Дітройтської Округи відразу наступного дня, 19 березня ц. р., провели свій річний з'їзд. Його відкрила голова Окружної Управи Ліда Колодчин, привітавши делеґаток і гостей – голову СУА Ірину Куровицьку, заступницю голови СФУЖО Наталію Даниленко, д-ра Марусю Бек. На пропозицію Номінаційної комісії, головувала на з'їзді Ліда Ягницька-Качан, а Любомира Чапельська виконувала обов'язки секретаря. Звіти членок управи засвідчили великий обсяг виконаної протягом останнього року праці. Округа не тільки придбала комп'ютер, але влаштувала курси, щоб союзянки навчилися користуватись ним.

Члени окружної Управи брали участь у 25-ій конвенції СУА в Чикаґо, організували дві інформаційні доповіді для новоприбулих еміґрантів, День Союзянки із пікніком, одноденну конференцію на фінансові теми, успішно відсвяткували 75-ліття СУА. Про діяльність Округи докладно розповість англомовна брошурка, яку членки тепер готують до друку.

Після схвалення звітів та уділення абсолюторії голова Ліда Колодчин прийняла букет квітів від уступаючої Управи за взірцеве провідництво, а Олександра Лятишевська – за довголітню участь в Управі і з нагоди її 90-річчя з дня народження.

У своєму виступі голова СУА Ірина Куровицька підкреслила, що Дітройтська Округа може служити взірцем для інших. Вона подякувала за 1,000 дол від Округи на репрезентаційний фонд СУА, а докторові Марусі Бек – за 750 дол. на проєкт для дітей в Україні „Булочка з молоком". І. Куровицька повідомила про новостворену сторінку СУА на Інтернеті і закликала до активнішого приєднання нових членів. Опісля відбулося вручення грамот для голів 23-го, 58-го відділів і багатьох довголітніх членок. Грамоту також отримала пресова референтка Округи М. Зарицька-Червійовська.

До нової Управи Округи увійшли: Наталія Гевко – голова, Стефа Оглобяк – протоколярна секретарка, Дарія Завадівська – англомовна кореспонденційна секретарка, Ірина Щумило – скарбничка, Ліда Колодчин – адміністраторка домівки. Контрольна комісія – Марта Щехович та Олена Лісківська.

Пані Гевко подякувала присутнім за довір'я та поділилася плянами відносно майбутньої каденції: вона уважає себе мостом для молодшого покоління союзянок, які повинні готовитися до перебрання проводу. Репрезентуючи СФУЖО, Наталія Даниленко поздоровила Округу за гарну Домівку та в дарунок передала два образи: один – Марії Магдалини Мазепи, другий – Єлисавети Милодарович.

Наталія Гевко подякувала за портрети та вручила І. Куровицькій і Н. Даниленко дарунки від Округи – книжки „Віра й Надія".

Марія Зарицька-Червійовська,
пресова референтка
Дітройтської Округи СУА

ТОЧКА ЗОРУ

Жінки і криза цивілізації

Зваживши на основне звинувачення сучасних феміністок, висунуте чоловічій (раціонально-фалосоцентричній, аґресивній), на їхню думку, цивілізації, а саме: відповідальність за всі „глобальні" кризи, які сьогодні переживає людство, вони перекладають на чоловіків. Перш ніж заперечувати цю хибну й фактично банальну думку, зверну увагу на передісторію людини.

Отже: ***Адам і Єва.***

В ієрогліфах Мойсея, інтерпретованих Фабром д'Оліве, простежується думка про онтологічну полярність чоловічого (Адам) та жіночого (Єва) начала. Перше символізує раціональну здатність, друге – вольову, чуттєву, що виражається загалом через уяву. Диявол або Нааш спокушає Адама через Єву, а це підтверджує, що інстинкт діє на розум людини через волю та уяву (фантазію). Але Єва спокушається не яблуком (предметом, річчю), а ідеєю: Нааш їй каже, що вони стануть могутні та всюдисущі, як Бог. Згідно з цим можна дійти до висновку, що жіноче начало в людині – це потяг до могутности та пізнання незнаного.

Вигнання з раю докорінно змінює жіноче начало: відтепер колись вольова та уявна стихія жінки, яка володіла творчою енерґією, буде залежною від чоловічого первня. Жінка народжуватиме, а значить і творитиме в страшних муках і стражданнях, разом з тим воля стане подібною до „маятника" між розумом і інстинктами (чергування впродовж історії „раціональних" та „чуттєвих" епох – тільки підтвердження цьому).

На зорі історії, зокрема за час переходу людства від природи до культури, якщо йти за А. Ферґюсоном, жінка, вигадавши завдяки унікальним можливостям власної уяви колесо, човен, гребінець, лук, мотику, посуд, по суті стала натхненницею цивілізації, яка, можна так сказати, почалася з побуту, з активного й зростаючого „штучного" світу людини, переробленої та функціонально розподіленої природи.

Отже, звинувачення на адресу чоловіків стосовно реального стану цивілізації фактично стосується не стільки останніх, якщо висловитися обережно й толерантно, скільки мають відноситися до першопричини самого утворення цивілізації, яка криється в жіночому єстві. Тому кумедними видаються нарікання на Аристотеля, Бекона, Декарта, Канта, Геґеля, подальших техніцистів і проґресистів, що вони, мовляв, згубно вплинули на сюжетність людства, звівши його на машиногенні манівці. Виникає запитання: а хто тоді цих „виродків" виносив? Аби не скотитися до тієї ситуації, як у тому парадоксі:

(Закінчення на стор. 15)

З ІСТОРІЇ СУА

Українки з Озон-Парку

„Пропам'ятна Книга", видана з нагоди Золотого ювілею 35-го Відділу СУА в Озон-Парку, стверджує, що відділ має за собою 68 літ жертовної праці.

Відділ засновано у 1932 році. Три відважні жінки – Олена Швед, Віра Танчак і Пелагія Савка утворили комітет і започаткували в Озон-Парку, Н. Й., нову клітину Союзу Українок Америки. Головним змістом праці було ширення правди про страждання України, окупованої москалями, поляками, мадярами, румунами, чехами. „Ми мусимо підтримувати нарід України морально і матеріяльно", – цей заклик був провідною темою усіх громадських зібрань.

На установчих зборах 28 лютого 1932 року прийнято 21 членкиню: Олену Швед, Пелагію Савку, Віру Танчак, Марію Паращук, Марію Костів, Марію Карпович, Анну Миськів, Людвигу Великанович, Марію Затковську, Теклю Непорадну, Марію Концур, Анну Чорну, Марію Тайтелс, Катерину Парпан, Анну Малафій, Катерину Корчиловську, Френсес Суперк, Анну Левицьку, Катерину Костишин, Мотрю Вишневську і Юлію Ворону.

У тих зборах взяла участь голова СУА Олена Лотоцька. У своїй доповіді вона з'ясувала завдання СУА і закликала брати приклад з Ольги Басараб, яка трагічно загинула в польській тюрмі у Львові – тільки тому, що була вірною Україні. Повідомила, що в 1932 році відбудеться Український Жіночий Конґрес, на який приїде з України Мілена Рудницька. Тому заохочувала жіноцтво готуватись до конґресу, бути свідомими своїх завдань і працювати для українського народу як в Україні, так і тут, на поселенні.

До першої управи відділу було обрано: головою – Пелагію Савку, заступницею – Анну Миськів, секретарем – Віру Танчак, фінансовим секретарем – Олену Швед, заступницею – Марію Паращук та вільною членкою – Марію Затковську. Контрольна комісія: Марія Костів, Людвига Великанович і Марія Карпович.

Як і сьогодні, важливою і нелегкою справою відділу було здобуття фінансів. Першою імпрезою, яку влаштував відділ, був День Матері. Опісля організовували товариські забави, ходили з колядою, проводили збірки на народні цілі. Впродовж перших років було зібрано 1,700 дол. Це були великі гроші, коли взяти під увагу, що членські вкладки тоді становили 25 центів.

Більшу частину з цієї суми було вислано в Україну – для воєнних інвалідів, жертв Великого голоду 1932–33 років, політичних в'язнів, для Рідної Школи та для підтримки преси – „Жіночої Долі" у Львові, і „Жіночого світу" у Філядельфії.

Спочатку свої сходини членкині проводили у приватних помешканнях. Щойно в 1938 році під проводом М. Шустакевич засновано корпорацію „Українсько-Американський горожанський клюб", і невдовзі вона придбала будинок з гарною залею. Відділ придбав уділи клюбу і став його членом. Відтоді сходини відбувалися в тому будинку. Після Другої світової війни відділ допомагав скитальцям в Европі. Висилав пачки до Німеччини, опікувався студентами в Австрії, сприяв ЗУАДК-ові у придбанні спонзорів для спровадження скитальців до Америки.

З приходом повоєнної еміґрації СУА пожвавила свою діяльність. Постають нові відділи, округи, стає цікавішим і зовні привабливішим журнал „Наше Життя".

В 1953 році в Озон-Парку постала парафія Святої Покрови Божої Матері. Під проводом Любомира Мудрого починає діяти школа українознавства, дитяча світличка. Постає церковний хор, в якому беруть участь союзянки, засновується гурток народних танців, яким керує Уляна Кунинська-Шмериковська. Цікавішими, яскравішими стають святкування Шевченківських днів, Днів державности, Листопадових роковин, Свята Героїнь та інші. Відділ стає членом Українського Музею, Українського Конгресового Комітету, Патріярхального Товариства.

В 1982 році відділ відзначив своє 50-ліття. На той час він начисляв 28 активних членок. У 1973 році відділ брав участь у жалібній маніфестації, присвяченій вшануванню пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932–33 роках. А в 1978 році – у великій маніфестації в обороні прав людини. В 1994 році відділ зібрав на будинок Українського консуляту в Нью-Йорку 2,454 дол.

Від Золотого ювілею минуло 18 літ. 35-ий Відділ СУА в Озон-Парку продовжує свою діяльність і начисляє 20 членкинь. На жаль, весь тягар праці лежить на плечах старших. Молодих немає. Молодь, вихована на тому терені, покінчивши школи, студії, роз'їхались хтокуди.

В 1999 році відділ зібрав 220 дол. на фонд журналу „Наше життя", 428 дол. – потерпілим від повені на Закарпатті, 135 дол. – для сиріт в Україні, 250 дол. – на Український Музей, 250 дол. – на фонд Чорнобиля. Протягом двох останніх років вислано в Україну 15 посилок з одежою і харчами. Для своїх членів, відділ в Озон-Парку влаштовує відзначення 25 і 50-ліття подружнього життя, щороку відбувається „Свято Союзянки", „Засвічення ялинки".

Оскільки нема молоді, ми вже були близькі до рішення саморозпуститися, але на пропозицію Наталки Думи, яка від Управи СУА була присутня на наших річних зборах, погодилася продовжити життя відділу та залишили ту саму управу в складі: Люба Павлик – голова, Орися Лаба – заступниця, Пелагія Бабська – протоколярна секретарка, Ірина Гарматій, Анастазія Безуб'як, Анеля Глуха, Марія Мудрик, Зінаїда Левицька, Анна Байляк – референтки.

Закликаємо новоприбулих з України зацікавитись працею і потребами СУА і поповнити наші ряди у відділах. Потреби є великі, праці багато, і від нас залежатиме, що скажуть про нас прийдешні покоління.

А. Б.

Працелюбне життя патріота

До 80-річчя Юрія Семенка

30 квітня цього року автор знаменитої трилогії споминів „Тички" відзначив ще одну пам'ятну „тичку" на шляху свого трудолюбного життя, присвяченого рідній Україні, а саме 80-річчя від дня народження. Юрій Семенко, визначний діяч української діяспори в ділянках політики, журналістики, літератури і шахів, опинився після Другої світової війни в Німеччині й від 1955 року живе в Мюнхені. По війні Ю. Семенко став активним у проводі Української селянської партії, що її заснував у Харкові В. А. Доленко ще в 1923 році. У 1950-1954 роках Ю. Семенко працював співредактором газети „Українські Вісті" (Новий Ульм), а в 1957-1966 роках - редактором „Українського селянина". До сьогодні постійно займається журналістською працею, публікуючи статті з української тематики в діяспорній пресі, а останніми роками і в Україні.

Ю. Семенко в школі м. Апостолова, що на Січеславщині, де він колись учителював.

Вагомим і багатогранним можна назвати письменницький доробок Юрія Семенка. Крім згаданих вже трьох томів „Тичок", його авторське перо охопило широкий діяпазон українських тем у книжках „Голод 1933 року в Україні" (Мюнхен, 1963; Дніпропетровськ, 1993) - збірник свідчень, на який посилається відомий історик Роберт Конквест у своїй книзі про Голодомор „Жнива скорботи"; „Народне слово" (Нью-Йорк, 1964; Львів, 1992 - збірник фолкльору в підсовєтській Україні; „Пам'яті В. А. Доленка" (Мюнхен, 1975); „Шахи в Україні" (Мюнхен, 1980; Львів, 1993) - це перша історія українських шахів, що стосується не тільки України, але й українців в діяспорі. У ній автор, зокрема, обстоює видатних українських шахістів, що їх перед світом присвоїла собі Росія. Книжка дістала розголос і признання в Україні та високу оцінку від міжнародних шахових ґросмайстрів Людека Пахмана і Віктора Корчного. Унікальний внесок Ю. Семенка в історію українських шахів підсумував окремий розділ в книжці Петра Безпалька „Шахісти української діяспори" (Київ, 1998). Найновіша книжка ювіляра, „Наталя Павлушкова" (Мюнхен-Львів) - це документальний твір, що кидає нове світло на діяльність „Спілки визволення України" та на судовий процес над її членами в Харкові 1930 року.

У ділянці шахів Юрій Семенко - не тільки історик-хронікер, але й активний шахіст-змагун. Від 1956 року він грає в мюнхенському клюбі „Швабінґ", двічі ставши його чемпіоном. На турнірах сеньйорів він декілька разів ставав чемпіоном Мюнхену, здобував нагороди в першостях Баварії. У 1986 році Ю. Семенко взяв участь в чемпіонаті УСЦАК у Філядельфії.

Уся творчість Ю. Семенка насичена любов'ю до України, спрямована на захист її культури, мови, історії, сповнена вболівання за долю її народу, а тепер і держави. Цю незавидну долю нашого народу віддзеркалює і його власне життя. Народився Юрій Семенко в сім'ї селянина в селі Михайлівці, Апостолівського району на Січеславщині, 30 квітня 1920 року, а вже 1930 року його з родиною заслали в Архангельську область. Повернувся з батьком додому в 1937 році, де вже не застав роду Семенків, який став жертвою страшного Голодомору та розстрілів. Ю. Семенко задокументував цю трагедію в довідці „Доля одного роду". Закінчивши філологічний факультет Дніпропетровського університету, учителював в 1941-1944 роках у середній школі Апостолового. У 1944 році був насильно вивезений до Німеччини.

За заслуги перед Україною земляки відзначили Ю. Семенка в діяспорі та в Україні. У діяспорі ювіляр був нагороджений Воєнним Хрестом Української Народної Республіки, Золотою Медалею Т. Шевченка, а також почесними грамотами від Світової Ліґи Українських Політв'язнів і від республіки Баварія. На його батьківщині в місті Апостолово створено кімнату-музей в бібліотеці середньої школи, а в Дніпропетровському університеті є його портрет. Ювілярові бажаємо доброго здоров'я, сил і творчої наснаги для дальшої праці на славу нашої України.

д-р Орест Попович

Европа зацікавлена співпрацею з Україною

Европа зацікавлена у створенні в Україні умов, що сприятимуть інтеґрації України в Европейський Союз. Про це заявив президент Республіки Польща Александр Кваснєвський, виступаючи на польсько-українському економічному форумі. За його словами, Польща, як одна зі складових Европи, також зацікавлена в тому, щоб Україна якнайшвидше вступила до Евросоюзу."Україна зі своїм потенціалом (як економічним, так і людським) і положенням у Европі через кілька років стане тією країною, яка визначатиме безпеку в Европі. Співробітництво між Польщею і Україною - це гарантія безпеки в Европі". Він висловив задоволення тим, що почалося спільне будівництво нафтопроводу Одеса-Ґданськ, пошуки ґазу в Україні, а також створення польсько-українського університету.

Отець С.Кіндзерявий-Пастухів - визнаний людиною року

*Міжнародний біографічний центр у Кембріджі в Англії листовно повідомив о. Сергія Кіндзерявого-Пастухова з Вест Бабилону, Н.Й. про те, що його за визначні осяги і провідництво визнано визначною особистістю 2000 - 2001 року. Міжнародний біографічний центр - комерційна фірма, котра впродовж останніх тридцяти років видає біографічні довідники. Вони стосуються широкого кола зацікавлень та географічних теренів і запроєктовані так, щоб полегшити доступ до докладних біографій визначних людей. Всі довідки МБЦ укладені без політичного, расового чи релігійного упередження і в цьому сенсі мають міжнародне значення для дослідників, студентів і зацікавлених. МБЦ постачає інформації, потрібні бібліотекарям, дослідникам і органам преси по цілому світі. З приводу цього визнання читач „Свободи" **Василь Барабаш** взяв інтерв'ю у о. С. Кіндзерявого-Пастухова.*

Отець С. Кіндзерявий-Пастухів.

– Отче Сергію, до кого Ви належите?

– До Христа. 35 років служу Богу-Спасителю нашому в Українській Православній Церкві. Рідною мовою проповідую.

– Після семінарії в Ґершберґу, університету в Ерланґені (факультет богословії і філософії) Вас висвятили священиком в США (1965). Ви були адміністратором УАПЦ в екзилі; піднесений до сану архипресвітера; єдиний не єпископ, що був членом Постійної Конференції Православних Єпископів Америки. Так?

– Так. Також був настоятелем в парафіях Бріджпорту, Нью-Йорку, Верховини, Ґлен-Спей і в Юніондейлі, Н. Й.

– Батько ваш, отець Яків, був священиком на українських землях. В 1943 році німці арештували 98 осіб інтеліґенції Вінниці. Серед них були – отець Яків з синами Сергієм і Юрієм.

– Всіх звинувачували в зв'язках з отцем Яковом. В тюрмі лежали на холодному цементі. Жорстоко допитували... Залишилося при житті 5-6 осіб із 98. Я захворів тифом. З тюрми відправили в рідне село. Дякуючи Богові, я там ожив, вернувся голос.

– Потім ваша сім'я втікала від комунізму в Західню Европу. Добралися до Відня...

– В США добралися в 1950 році. Через два роки одружився з Юлією Литвиненко. Став громадянином США. Маємо дочок Олюсю, Іринку, Ларінку, онуків.

– Вас, отче, обдаровано талантом художника. Картини оспівують красу Вітчизни, святі образи. А де ви училися цьому мистецтву?

– В Мюнхенській академії мене не допустили до екзаменів... Можливо, це на краще...

– Ваші твори свіжі, світлоносна і живописна пастель. Картини розійшлися по світу всьому. Як ви все встигали?

– Після денної праці – малював картини вночі...

– Слухаючи магнітофонні записи вашої Служби Божої з церковним хором „Канон Андрія Критського", або вашої гри на бандурі і співу, дивує – спів одного, а звучить, ніби цілий квартет. Як ви співали?

– Використовував записи, „накладаючи" мій голос басом на попередній спів тенором...

– Коли ви почали грати на бандурі, лірі і співати?

– Перший виступ – на Шевченківському концерті в гімназії з подружжям Масевичів, в Холмі, 1941 року. В Юніондейлі організували Школу гри на бандурі, це 1966 рік, заклали Школу Кобзарського Мистецтва в Нью-Йорку у1973 році. Були концерти в містах, записи телевізії США...

– Ви, філософ, богослов, перекладач з акадської, грецької, склали Біблійний богословський словник... Пленарне засідання Академії наук України у 1993 році проголосило вас автором року. За які твори?

– За переклад, „Гільгамешу", „Доповнення" „Русь" і „Світильники землі української".

– Ваш молодший брат Юрій воював в УПА?

– Юрій був розвідником в УПА. Добре знав мови, в 17 літ загинув у визвольній боротьбі. Його відзначено посмертно.

– Багато патріотів віддали життя в боротьбі за Україну, за автокефалію нашої Церкви. Можливо, Архистратиг Михаїл допомагає вам, парафії в боротьбі за визволення Української Церкви від чужоземних зверхників?

– Історія протягом століть вчить нас, а ми, як сліпці, знову „вибираємо" одного із чужинців керувати нами. Владою, даною народом, гублять народ наш. В „Бесідах з друзями" пояснюю, що Українська, Київська, бувши Церквою Апостольською (від св. ап. Андрія Первозванного) має право патріярших почестей. Усі православні українці, на батьківщині і в розсіянні сущі, повинні знати, що належать вони до самого Господа, Спасителя Ісуса Христа, та уважати керуючим свого церковного життя Київського Патріярха.

Наша парафія, чисельні друзі, вся ваша рідня вітають Вас з 35-літтям вірної служби Богові. Бажають Вам, отче Сергію, доброго здоров'я на многії літа!

УКРАЇНА І СВІТ

Симпозіюм в Дженкінтавні

В Менор-коледжі зібрано підписи під петицією до Конґресу, у якій професори і адміністрація закликають Комісію безпеки і співпраці в Европі включити до своїх законопроєктів про торгівлю жінками каральні санкції, подібні до тих, що застосовуються до торгівців наркотиками.

В Менор-коледжі у Дженкінтавні, ПА, відбувся симпозіюм на тему проблеми торгівлі жінками. „Ми дуже стурбовані і обурені цією формою нового невільництва, особливо щодо жінок України" – сказала куратор Студійного осередку української культури Менор-коледжу Христина Прокопович.

Симпозіюм відкрила виконавчий заступник президента і декан академічних справ коледжу Селі Мидловец, яка привітала голову Комітету оборони людських прав мгр. Уляну Мазуркевич. У. Мазуркевич поінформувала присутніх про наслідки використовування жінок і заходи протидії цьому, що вжиті в конгресі США. Висвітлено фільм „Куплено і продано".

Мґр. Уляна Мазуркевич вручає президентові Менор Коледжу сестрі Марії Кекилії тритомник про Великий голод в Україні.

Уляна Мазуркевич вручила президентові Менор-коледжу три томи проєкту Усної історії Комісії голоду в Україні.

Анна Максимович

Українські лікарі підвищать свою професійність у Бразилії

У Бразилії підписаний договір про співпрацю між Українсько-Бразилійською центральною репрезентацією (президент Йосиф Вельґач, мол. і Федеральним університетом области Парана ректор д-р Карлос Роберто Антунес дос Сантос), за яким лікарі з України стажуватимуться в Курітибі від 6 місяців до одного року у федеральному шпиталі, у відділі пересаджування спинного мозку .

Клінічний шпиталь – один з кращих у Бразилії. Тут практикують пересаджування спинного мозку вже 20 років. В шпиталі були вишколені лікарі Куби, Еквадору, Уругваю, Венесуелі та інших країн.

Вже понад рік українська громада приймає дітей з України, що потерпіли від наслідків Чорнобиля, на лікування в Євангельському університетському шпиталі.

За словами ректора Карльоса Роберто Антунес дос Сантоса, Федеральний університет має намір допомогти Україні і завжди буде відкритий до співпраці з українською громадою в Бразилії.

Нову угоду висловили Епарх українців-католиків Бразилії Єфрем В. Кривий, Єпископ Єриміяс Ференц, президент Товариства прихильників української культури Ярослав Гребінник, проф. Оксана Борушенко, д-р Альфонсо Антонюк, директор відділу пересаджування спинного мозку д-р Рікардо Паскіні, генеральний директор Клінічного шпиталю д-р Хуліо Сезар Віедеркагр.

Д-р Михайло Рубінець,
Бразилія

На підписанні угоди: ректор Федерального університету Парани, д-р Карлос Роберто Антінес дос Сантос (в центрі), секретарка Українсько-Бразилійської центральної репрезентації проф. Оксана Борушенко, президент Української Бразилійської центральної репрезентації Йосиф Вельґач мол., члени проводу.

В університеті Стенфорду йшла мова про реформи в Україні

Надія Банчик

Стенфордський університет – один з найвизначніших навчальних закладів Америки – має потужний "Центр російських та східньоевропейських досліджень". Проте він, на жаль, не часто дарує нам можливість почути з перших уст інформацію про стан речей в Україні. Тим ціннішим був нещодавний виступ там кандидата економічних наук Галини Довгопол про стан української економіки, досягнення і сучасні проблеми її розвитку. Молода, досвідчена дослідниця, викладачка дисциплін, пов'язаних з бізнесом та фінансами, Галина є яскравим представником нинішньої генерації українських науковців. Вона також добре знає становище українських реформ з практики – працює у банку. Галина вже вдруге приїздила до Сполучених Штатів, щоб перейняти багатий досвід американців у налагодженні ринкової економіки (метою теперішньої поїздки було стажування в Каліфорнійському університеті Лос-Анджелесу за грантом Фулбрайта). Галина Довгопол повернулась на Батьківщину, щоб передавати цей досвід майбутнім українським економістам та бізнесменам.

По закінченні виступу я зустрілася з Галиною Довгопол.

– Розкажіть докладніше про свої дослідження. Над чим Ви працювали під час перебування в Америці?

– Я розробляю збірник завдань і практичних матеріялів для викладачів та студентів, котрі вивчають фінансові дисципліни та банківську справу. Ці дисципліни – нові для наших університетів. Досі ми мали лише переклади американських підручників, але практичних посібників немає ані для студентів, ані для викладачів. Завдяки стипендії Фулбрайта я мала можливість не тільки дослідити американську літературу з цих питань, але й бути присутньою на університетських лекціях, вивчати досвід викладання.

– Які Ви бачите шляхи впровадження американського досвіду? Адже американський капіталізм перебуває на цілком іншому рівні, ніж український, а з іншого боку, кожна країна має свою специфіку...

– Закони функціонування фінансів та бізнесу – інтернаціональні. І навіть якщо в Україні деякі елементи ринкової економіки ще недостатньо розвинені, це не означає, що нашим студентам не треба мати про них базові знання. Зрозуміти перспективу ми можемо лише тут, у найбільш розви-неній ринковій державі.

– Чи можете коротко назвати першочергові, на Вашу думку, кроки, які слід здійснити для виведення української економіки з кризового стану?

– Перш за все, необхідно провести реструктуризацію, поділити деякі надто великі монопольні підприємства, особливо в енергетичному секторі, а також завершити приватизацію. Треба залучити землю до ринку, бо з ринку випадають активи вартістю у мільярди долярів. Першочерговим завданням є також створення умов для розвитку підприємництва – деякі кроки у цьому напрямі вже робляться, проте невідповідне законодавство, неефективна податкова система та панування монополій не дають розвиватися. Подолання цих перешкод у наших умовах – найбільш складний, я б навіть сказала, героїчний крок, і якщо уряд Ющенка зможе його здійснити, то далі процеси розвиватимуться легше.

– Чи можна якимсь чином сприяти цим крокам?

– Напевне, варто було б підтримати уряд Ющенка. Він користується симпатією народу. Багато бізнесменів побачило у ньому надію і підтримує його. Проте, уряд Ющенка має також і могутніх ворогів – промислово-фінансові кола не зацікавлені в обмеженні їхнього всевладдя, і чинять шалений опір.

– Чи приватизаційні процеси в Україні тісно пов'язані з російськими, чи хід цих процесів відбувається в обох державах за подібними законами? Чи Україна перебуває у сфері впливу російської "олігархії", чи з'явилася власна?

– Російські олігархи накладають свою лапу на українську економіку, і це природно, адже розвиток будь-якого капіталу полягає в постійному розширенні сфери впливу. Загалом, економічні системи обох держав дуже тісно пов'язані, і тому процеси, що відбуваються у російській економіці, відбуваються також, хоча й у менших розмірах, у нас. Якщо в Росії криза, то криза теж і в Україні; під час російського обвалу 1998 року наша економіка втратила 30 відс. капіталів – дуже сильний удар. Але є в нас і свої олігархи, і майже всі вони близькі до президента.

– Чи можливо назвати деяких з них?

– Чому ж ні, їх імена не є секретом. Ім'я Лазаренка вам, напевне, добре відоме. Про радника Кучми Олександра Волкова теж пишуть у газетах як про олігарха. Підозрюється у махінаціях також колишній прем'єр Валерій Пустовойтенко. Спостерігаючи за тими інвесторами, до котрих він був прихильний, я бачила, що він мав чіткий особистий інтерес, зловживаючи своїм службовим становищем. Взяти хоча б його зацікавленість російською фінансово-промисловою групою, котра незаконно придбала половину російської алюмінієвої промисловости та кольорової металургії і намагається зробити такі ж махінації з українськими підприємствами.

– Чи відбувається, бодай поступово, переорієнтація української економіки на західні напрями, на зменшення залежности від Росії?

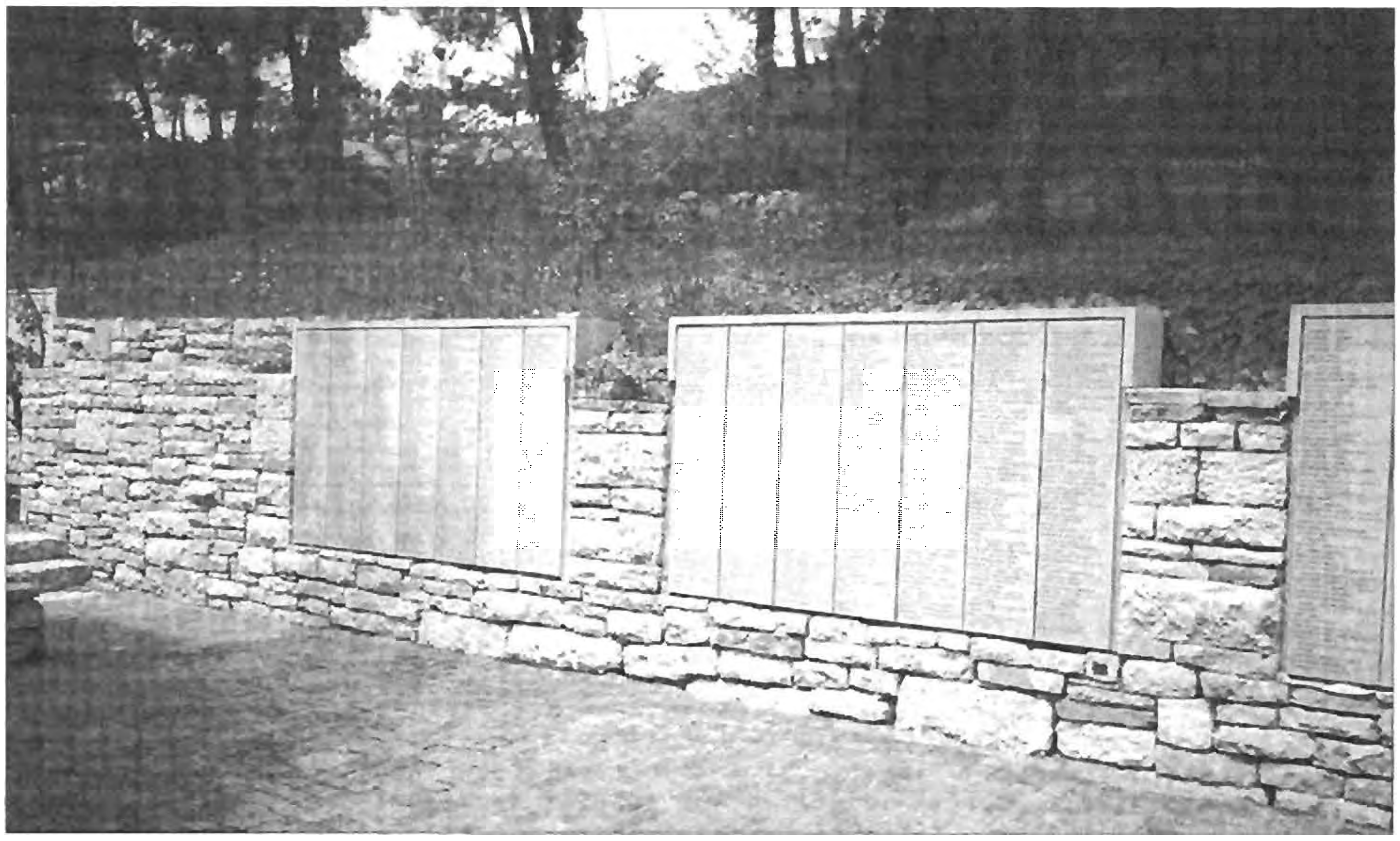
– Ці процеси відбуваються досить інтенсивно, причому орієнтація спрямовується не лише

(Закінчення на стор. 20)

Українські праведники в Єрусалимі

Хто врятував одне життя, той врятував світ"
З єврейського Писання

Світлана Глаз

Єрусалим. Стела з прізвищами людей, які рятували євреїв в Україні.

„Вулицями Рівного німці гнали євреїв. На хідниках стояли люди. Марія намагалася побачити в колоні приречених когось із сусідів, але нікого не було. Євреї несли дітей, валізи, якісь речі. Раптом щось впало на руки Марії. Їй здалося, що молодиця з кучерявим волоссям, що неслухняно вибилося з-під хустини, подивилася на неї. Марія відчула, що у вузлику щось заворушилося. Вона опустила очі і побачила маленьку дівчинку... Тільки тепер Марія Бабич впізнала жінку, яка віддалялася і згодом стала невидимою у юрбі... Господи, та це ж була дружина Іцхака Осипова!

У 1953 році уряд Ізраїлю прийняв закон про музей Яд Вашем, яким було передбачено зібрати свідчення, документи про знищення 6 млн. євреїв і увічнення їхньої пам'яті. Яд Вашем перекладається як „ім'я і пам'ять". Почалося ретельне встановлення імен людей, які рятували євреїв, ризикуючи власним життям та життям своїх рідних. Їх назвали Праведниками світу. Хто ж вони? Скільки їх у світі? Скільки Праведників світу з України?

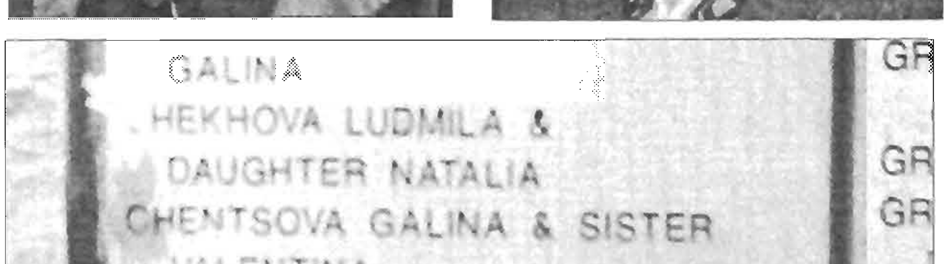
– Майже півтори тисячі, – говорить історик Семен Швейбиш, – Але ви правильно сказали – з України. Бо серед них є поляки, росіяни, навіть китаєць. А серед праведників Польщі багато українців, адже мова йде про кордони до 1939 року.

В кінці першого стовпчика я бачу прізвище сестер Галини і Валентини Ченцових. Вони вчителювали в селах довкола міста Старокостянтинова і війну зустріли в цьому місті. Якось Галина, котра перебувала в підпіллі, звеліла молодшій сестрі Валентині піти до сусідів й узяти маленьку дочку Шелю, бо німці готують облаву на євреїв. В сусідському дворі до Валентини підійшла кузинка Шелі – Поля Гладштейн, усю сім'ю якої на той час вже вбили німці. „Тьотю Валю, візьміть і мене, я так хочу жити!" - сказала вона.

Сестри почали переховувати дівчат. У школі вони узяли свідоцтва про народження дітей з цього міста і дали дівчатам інші імена – вони стали Ніною і Любою. Решту свідоцтв роздали іншим єврейським дітям і скерували їх до колеґ-вчительок на села. Маленька Люба усі роки війни жила в цій родині. Тепер вона стала лікарем, живе на Одещині. З старшою Ніною було важче – довелося відіслати її до лісу, де вона перебула війну в партизанському загоні. По війні доля вчительок склалася нещасливо: Галина відразу ж померла від хвороби серця, а Валентина вбідула 10-річне ув'язнення в Сибіру, бо надрукувала вірша про Україну в місцевій українській газеті, що виходила за німецької влади. Проте Поля-Ніна і Шеля-Люба не забули своїх рятівниць і за їхнім клопотанням обом було присвоєно звання праведниць, їхні імена увічнено в Яд Вашем. Вчительки ризикували не тільки своїм життям, а й своїми близькими, тож щаслива доля вберегла у лихолітті й ровесника Шелі, сина Валентини – Лева Хмельковського, який тепер працює в «Свободі».

Серед 1500 праведників України – сестри Ченцови – Галина (зліва) і Валентина (останнє прижиттєве фото).

– Дмитро Павличко сказав, що Праведники врятували совість української нації, – продовжує Семен Швейбиш. – Знищення євреїв на території європейських держав проходило в ізольованих концентраційних таборах, а в Україні, Білорусі – на очах у жителів. І тут Праведники були героями. Чому вони це чинили? Перш за все, з релігійних мотивів, адже в Біблії сказано – не убивай. Але рятували і чисто імпульсивно, тих, кого знали. Траплялися випадки, коли рятівниками ставали ті, хто й не дуже симпатизував євреям. УПА теж рятувала євреїв – це були переважно лікарі, ремісники. Але в силу умов того часу більшість людей боялась: треба врахувати, що, на відміну від західніх держав, праведників в Україні знищували разом з сім'ями. Тому не кожен був спроможний ризикувати життям своїх близьких. Ті, які перемогли страх – великі люди.

Хіба ж можна забути Петра Фірка та його дружину Юлію, сім'ю Петра Ладунчика, Ольгу Чорнобай, Олександра Дудка, Віктора Гладенка, брата та сестру Мельників, Тетяну Зеленську?

Під час війни сім'я Наталії Розенберґ (в дівоцтві Уніят) переховувала єврейського хлопця Андрія. Це було нелегко, але всі гідно витримали іспит на людяність. Юна Наталочка і не помітила як закохалася. За роки війни вони стали такими близькими! По війні створили сім'ю, а згодом переїхали жити до Ізраїлю. А Віктор Гладенко одружився перед війною з Малкою Датковською, яка мала вже трьох доньок від першого шлюбу, і протягом усієї війни рятував їм життя.

Зінаїді Калениченко тепер 75 років, вона живе в Ізраїлі. Про неї мені розповіла її донька Світлана:

– Сім'я мами жила в Одесі і в часі війни переховувала Цилю Нікольську. По війні Циля так і не змогла залишити рідну Одесу. А мамі, з подачі прохання до Яд Вашем родиною Нікольських, присвоєно ім'я Праведниці світу. І згідно закону, вона дістала можливість оселитися в Ізраїлі, і стала громадянкою цієї країни, одержує пенсію. Її ім'я занесене на стелу Праведників.

Долі людські. Чи думали ці люди під час війни, рятуючи євреїв, що через багато років українці житимуть на Святій Землі? Гадаю, що ні. А тепер зустрічаються, згадують минуле, намагаються звикнути до нової домівки. В цьому їм допомагають і державні, і приватні установи. До свят організовують екскурсії по Святій Землі, безкоштовні обіди, приносять подарунки. Одиноким надається житло за символічну платню. Це – не подяка, це – обов'язок держави і її громадян.

У Талмуді, єврейському писанні, сказано: „Праведник світу отримає місце, куди він зможе прийти". Таким місцем стала Гора Пам'яті в Єрусалимі, де виросла Алея Праведників. На честь кожного Праведника висаджено хлібне дерево, яке, згідно єврейської леґенди, не горить, не тоне, його коріння не піддається руйнуванню, воно взагалі непідвладне часові. Як символ торжества над смертю, людської пам'яті і вдячності, з року в рік зростає Алея. Тисячі дерев і табличок з написами на івриті та англійською мовою стали живими пам'ятниками тим, хто врятував бодай одне чуже життя.

Першого травня 1962 року першим Праведникам Світу було надане право висадити дерева. Серед почесних гостей Яд Вашему була і сива жінка у скромній чорній сукні. Вона помітно хвилювалася... Ще б пак. Поряд з нею – сам Шиндлер, який врятував сотні євреїв. А вона... Але для Іцхака Осипова, Марія Бабич стала найдо-

(Закінчення на стор. 20)

ЗВІДУСІЛЬ

А. Ґор має закордонну підтримку

Амбасадор Канади до США Реймонд Кретьєн віддає цілковиту перевагу кандидатурі віце-президента Ала Ґора перед кандидатурою Джорджа Буша-мол. у цьогорічних президентських виборах. „Ми знаємо віце-президента Ала Ґора, а він знає нас і він є приятелем Канади“, – заявив у своїй промові Р.Кретьєн. Коли ж мова про республіканського кандидата, то канадський дипломат вважає, що „Дж. Буш не знає нас так добре, а коли думає про сусідів, то радше присвячує увагу Мехіко, а не Канаді“. Канадський амбасадор є племінником прем'єр-міністра Ж. Кретьєна.

Найкращі п'єси на Бродвеї

У неділю вечором, 4 червня, в ньюйоркській залі Радіо Сити Мюзік Голл відбувся щорічний церемоніял вручення нагород Тоні за найкращі п'єси на Бродвеї. Найкращою визнано п'єсу „Копенгаген“, а найкращим музичним спектаклем – „Контакт“. Нагороду, призначену для найкращої акторки, отримала Дженіфер Егле за гру у п'єсі „Справжня річ“ (The Real Thing), а нагороду найкращого актора присуджено Стефанові Діллані за виконання ролі у цій же п'єсі. Аж дві нагороди Тоні за найкращу режисуру п'єс „Копенгаген“ і „Контакт“ отримав М. Блекмор.

Королева змінила ставлення до Камілли

Несподівано для всіх, минулого тижня Королева Єлисавета II зустрілася з Каміллою Паркер-Бовлс, коханкою свого сина Чарлса – принца Валії та престолонаслідника. Причиною зустрічі стала гостина, влаштована Чарлсом у його посілості Гайґров для відзначення дня народження грецького короля-вигнанця Константина, якому сповнилось 60 років. Це була перша зустріч Королеви з Каміллою, відколи вона стала особливою приятелькою Чарлса 20 років тому і котру принцеса Діяна звинувачувала у зруйнуванні свого подружжя з Чарлсом.

Українська мова в Киргизстані

Українське товариство „Берегиня“ в столиці Киргизстану відкрило Кабінет україністики. Він працюватиме при недільній школі, що діє в республіці більше року. Навчальним матеріялом, фільмами, книгами та іншим кабінет забезпечила українська сторона.

„Залізна завіса“ в Ірані

Іран має намір побудувати на кордоні з Афганістаном систему захисних споруд з метою припинення контрабанди наркотиків із сусідньої країни. Проєкт спорудження 940-кілометрового „антинаркотичного бар'єра“, який буде обладнано найсучаснішою електронною технікою, затверджено іранським парламентом.

Нам пишуть

„Немає вощо переодягнутися до церкви"

Доброго вам дня, дорогенькі працівники Головної канцелярії УНСоюзу! Вибачайте, що вирішив вас потривожити і написати свого гіркого листа. Чесно признатися, я не хотів до вас писати, бо встидно і соромно, але, повірте мені, я нікого не обідив, нікому нічого поганого не зробив, так що ніякого позору і встиду для мене немає, але саме моє нещасне життя заставило мене це зробити.

Я одинока і хвора людина, живу дуже бідно, такого життя не дай Бог нікому. У мене немає нічого, немає вощо одягнутися, ні взутися, хожу в старих рваних туфлях і в старенькій рубашці, немає вощо чисте і переодітися, щоб сходити до церкви, а купити щось з одягу чи взуття я не в змозі, у мене немає за що булку хліба купити чи якесь лікарство для лікування, тому вимушений просити допомоги та спасіння у людей.

Можливо, в кого є старенька чи може ношена одежа чи взуття, розмір одягу 48-50, взуття 41-41, та не зробить для вас труднощів та в ваших силах допомогти хворій та одинокій людині? Я став інвалідом, до того ще й тяжко хворію і не має ні сил, ні здоров'я, але мене трішки спасає свалка сміття, яка тут недалеко. Там я збираю дрова та бумагу, щоб було чим протопити в хаті та зварити щось поїсти. Та щось з одягу чи взуття знайду, помию, відремонтую, в тому й хожу, а купити я не в змозі. От на свалці сміття і знайшов газету „Свобода“, де було оголошено, що збирають одяг та взуття для України.

От я і вирішив вам написати, можливо, хто прочитає в газеті і зможе мені допомогти. От і пишу вам свою адресу: **Волинська область, м. Рожище, вул. Промислова, 72.**

Петро Гонца

„Хочу знайти Катрусю Пилишенко"

З любов'ю пишу до вас, мої брати і сестри у Христі і ставлю усім вам на столи червоні троянди. Христос Воскрес! Нехай Його безмежна доброта і ласка завжди будуть з вами, а я вам бажаю пахучої паски і ковбаски, порося печене і яєчко крашене, і всіх працівників газети „Свобода“ цілую в рученьки ваші працьовиті і зичу, щоб гордилася вами вся Україна, якої ми так чекали і дочекалися, хоч комуняки ще далі брешуть і далі крадуть...

Дорогі мої, допоможіть мені розшукати Катрусю Пилишенко, її впізнаєте на цій фотокартці. Було це в 1993 році. Група студентів з Америки приїхала в Карпати, в наше село. На вулиці вже вечоріло, а вони не мали де переночувати, то я їх забрала до себе. Потім тато Катрусі написав був мені листа, але я поклала його на вікно, а вітер війнув і скинув конверт у воду – адреса пропала...

Я дуже плакала, але Господь послав мені, через сусідів, газету „Свободу“ і я маю велику надію, що з вашою допомогою знайду Катрусю.

На фотокарточці вона в чорній блюзочці, тримає рученьку в мене на плечі. Вона вміє говорити по-українськи, і дуже чемна та люба дитина. Тільки прошу повернути мені фото.

Бабуся **Ганна Зуб'юк,**
з карпатського села Ільця,
Верховинського району, Івано-Франківської області.

Час для милосердя

У 1995 році віруючі Мукачівської епархії Української Греко-Католицької Церкви створили благодійну організацію „Милосердя" – для допомоги убогим людям, яких в Україні, у зв'язку з економічною кризою, стає все більше і більше. Ми допомагаємо виживати інвалідам, сиротам, бідним, багатодітним родинам, старшим самітнім людям. Дбаємо, щоб діти були одягнуті і взуті. В „Милосерді" діє кухня зі щоденними благодійними обідами.

Крім усього, ми заопікуємося сиротинцем, де живе й виховується 300 дітей. Нещодавно розпочали будувати новий сиротинець на 100 дітей. Все добре, що нам вдається зробити, було б неможливе без дуже активної моральної і матеріяльної підтримки наших американських друзів, людей з гарячими християнськими серцями. Я хочу через шановну „Свободу" щиро подякувати їм, назвавши їхні імена. Це о. Михаїл з греко-католицької церкви св. Анни в Гарісбургу, Пенсильванія, о. Джон Легач з церкви св. Томи у Рогвей, Нью-Джерзі, о. Едвард Нігтінс з Філядельфії, о. Василь Смочко з Палм-Спрінгсу, Каліфорнія, п. Кетрін Андерсон з Нью-Гемпширу, родина Булной з Кольорадо, родина Адамсків з Нью-Гемпширу. Усім їм, а також усім людям доброї волі – доземний уклін і сердечні побажання, міцного здоров'я та щастя.

Анна Береш,
директор „Милосердя",
Закарпатська обл.,
Перечин, вул. Жовтнева

ОГЛЯД ЛИСТІВ

З пошти травня

За травень до „Свободи" надійшло 184 листи, більшість з яких опублікована.

Лірично-патріотичні роздуми про українську жінку надіслав **Ігор Лесик** з Каліфорнії. Від героїнь творів Тараса Шевченка, Василя Стефаника до сучасних матерів українські жінки завжди були і є джерелом моральної сили українського народу, – пише він.

Переважна більшість листів, які редакція отримала в травні, але не спромоглася надрукувати в газеті, торкається проблем міжнародного життя. До великої, докладної аналізи сучасного становища в Україні вдався **Валентин Стадніченко** з німецького міста Любека. Йдеться про відому справу боргу України за енергоносії з Росії. Автор листа зауважує, що за довгі 300 літ використання в своїх інтересах української землі та її населення Росія збагатилася більше, ніж ті борги тепер становлять. Далі автор порушує справу референдуму, який недавно проведено в Україні, і засуджує виступи Ради Европи проти цього важливого для розвитку держави заходу.

Іван Дзінько з Чернігова не погоджується з українською терпеливістю щодо червоних решток колишнього СССР в незалежній Україні. „Хтось у тебе – каменем, а ти в нього – українською паляницею", – критикує він своїх земляків і закликає: „Геть комуну з нашої землі!" Полемічного листа у відповідь на статтю д-ра Івана Кохана про взаємини ОУН і УПА написав **Микола Ватраль** з Канади. На нашу думку, полеміку з цього приводу краще провадити у науково-історичних виданнях.

Костянтин Якуб з Нью-Джерзі добірною білоруською мовою пропонує видавати невеликим накладом газету, у якій друкувалися б геть усі статті, назалежно від їхнього спрямування. „Така газета „Свабодная трибуна" вже видається понад 50 років, але тепер має лише двох читачів – пише К. Якуб, – бо наші слов'яни не люблять самі мізкувати й усе чекають на вуйка, який про них поклопочеться".

Членка УНСоюзу від 1951 року

(Продовження на стор. 20)

ІСТОРІЯ І ПАМ'ЯТЬ

Останній іспит зрілости в таборі „Орлик"

Берхтесґаден, 1 квітня 1950 року, Німеччина. У таборі „Орлик" відбулись останні іспити зрілости. Ліквідація таборового життя почала набирати приспішеного темпу. Кожен еміґрант мріяв розпочати нове, краще життя. Остання сторінка про діяльність Української гімназії в Берхтесґадені перейшла в архів. Важливість українського шкільництва на еміґрації, яке підготовляло шкільну молодь як національно свідомих патріотів та, рівночасно, давало потрібне знання для продовження освіти у нових місцях поселення, оцінюватимуть майбутні історики. А тим часом нова хвиля еміґрантів набирала розмаху, досягаючи берегів Америки, Австралії та інших держав, які відкривали свої кордони для втікачів із радянського „раю".

Л. Петренко

На фото (зліва): члени іспитової комісії і абітурієнти. Перший ряд (зліва): проф. М. Федусевич (українська мова), д-р Г. Мартинець (фізика, хемія), о. Лев Дорош, проф. д-р І. Мірчук (голова іспитової комісії), д-р Григорій Деркач (голова табору), дир. Володимир Радзикевич, д-р В. Супінський (німецька мова).

Другий ряд (зліва): Богдан Бобинський, Теодозій Гришко, проф. Федір Д. Лисий (математика, історія), Олена Стецюк, проф. д-р В. Стецюк – директор гімназії (латинська мова, філософія), Юрій Слюсарчук, Александр Крупенко (англійська мова), Леонід Петренко.

Вона не знала страху

Тієї погожої травневої неділі 1998 року автобус за автобусом мчали зі Снятина та із сіл Снятинського району і не тільки із Снятинщини, але і з інших сіл області рухалася маса людей в напрямку села Будилів, що розташований від Снятина за три кілометри. Тут тому 52 роки, в грізний 1946 рік загинула в нерівній боротьбі з червоними окупантами Марія Микулек, яка в свої 18 років стала в ряди народних месників. Вона була членом ОУН і на перший заклик організації стала на захист своєї батьківщини.

В свої молоді роки вона не знала страху і йшла туди, де було найтяжче. Так було і цього пам'ятного дня, 7 січня 1946 року. Вона разом із своїм односельчанином Миколою Григорощуком пішла у розвідку до свого рідного села Будилів. До свого дому вона не пішла, бо знала, що за її оселею день і ніч слідкує недремне око чекіста. Тому вони пішли до дальших сусідів, але і тут їх сексот Романюк винюхав. За його сиґналом над'їхали чекісти, оточили хату і стали кричати: „Здавайся, бандите, здавайся!" Та хата мовчала. Обнаглілі чекісти кинулись до хати, та тут їх зустрів град куль та вибух гранати. Чекісти відступили. Скориставшись з замішання розвідники вискочили через заднє вікно і кинулись відступати, та сліпа куля зачепила Марійку і вона не могла дальше іти. „Іди, Миколо, іди, я їх затримаю, а ти за той час дійдеш до своїх". Микола побіг, а яничари кинулись до Марійки. Вона підпустила їх близько до себе, рванула гранату, підірвала себе і пару чекістів.

Тіло Марійки виставили в селі на огляд, і хоч за тілом сторожили вдень і вночі, месникам вдалось буквально з-під носа викрасти тіло Марійки, загорнути в палатку і заховати. Скільки кати не шукали тіла, але знайти не змогли. Навіть і будичівські люди не знали, де поділось тіло Марійки. Тільки в травні 1998 року, в день її народження, Марійку, тобто її прах, принесли до її домівки. Протягом п'яти днів приходили односельчани зі свічками, щоб віддати останню шану героїні. Її останки лежали в білому гробі.

Прийшов день похорону. Маса людей зійшлась в центрі села біля каплиці, де відбулася поминальна Панахида. Після Панахиди труну з останками Марії беруть її побратимі по зброї, той самий Григоращук і інші члени братства ОУН-УПА і під сумну мелодію похоронної музики відносять труну до вічного спочинку, де вже насипано багато землі, щоб було з чого висипати могилу.

А що з тим сексотом Михайлом Романюком? Ходить по світі, але то не життя – він осліп майже нічого не бачить. Хотів би не раз плюнути йому в очі та думаю: тебе і так Бог покарав.

Євстахій Адамів,
м. Снятин,
Івано-Франківська область

Жінки і криза...

(Закінчення зі стор. 10)

„Хто раніше з'явився – курка чи яйце?, суть цих майже філософських вправ полягає в наступному. Фемінізм є дітищем деструктивного часу – епохи тотальних девальвацій, епохи „без ґрунту". Цей час варто розглядати в контексті таких „відхилень", як комунізм, анархізм, нацизм.

За своєю природою це речі одного порядку, бо руйнують сакральну традицію, розпорошують інтерісторичну впорядкованість, завдають тотального й нищівного удару таким ґарантам людського існування, як родина. По суті, фемінізм (особливо ранній – модерністський) – це ідеологія статевої капітуляції (підсвідома). Фемінізм – це агресивний модерністський диктат меншости, яка своє призначення в суспільстві надмірно мітологізує, забуваючи про те, що тотальна більшість громадянок продовжує прати брудні шкарпетки своїм чоловікам і сумлінно виконує обов'язки берегині. Фемінізм також слід розглядати як психо-фізіологічний діягноз.

Як правило, феміністками стають жінки, яким через певні причини „не поталанило": невротичні розлади, з дитинства набуті внутрішні травми і комплекси, а головне – неможливість вчасно (до 22-ох літ переважно) знайти супутника життя.

Відтак для феміністки призначений Богом об'єкт „комунікації" (чоловік) раптом стає „мішенню" агресії, здирства, і все, що позначене фалосоцентричністю (жіноча уява знову ж таки справді унікальна), підлягає запереченню. Тому недарма серед чекістів траплялося багато феміністок, в казематах НКВД найвишуканіші тортури вигадували жінки.

Якщо феміністка займає високу посаду (ректор, директор, суддя) – це, як правило, прискіплива, педантична, упереджена модель поведінки. Від радикалізму феміністок як похідна – низка найрізноманітніших збочень. Я, приміром, завжди при спілкуванні на „глобальні", науковоподібні теми з надзвичайно вродливими жінками ніколи не міг їх почути, бо мої очі в подібних ситуаціях дивилися на жіночі губи, очі, поставу, шию та інші частини жіночого тіла. Їх просто неможливо почути, бо думаєш (незалежно від себе) про зовсім інше.

Фемінізм сьогодні не такий агресивний, а як політична доктрина в багатьох суспільствах залишився на ембріональній стадії. І в жодному разі ці роздуми не слід трактувати як знущання чи неповагу. Той факт, що ми, картезіянці, звертаємо свою увагу на цю тему, вже сам по собі має бути заспокійливим, адже немає нічого нестерпнішого, як сліпота.

„Смолоскип", ч. 2,
лютий, 2000 р.

ЗВІДУСІЛЬ

Затримані українські літаки

У Великій Британії затримані два українських літаки, якими прилітали на футбольні змагання національна збірна України. Причина затримання: компанія „Українські авіялінії" заборгувала 1.5 млн. долярів за обслуговування летів. Щоб допомогти українським гравцям і болільникам, Федерація англійського футболу найняла для них літак до Києва. Українським літакам Як-42 і Ту-134 загрожує продаж за борги.

Перша ватра лемків

Символічна лемківська трембіта скликає членів великої родини карпатських українців, розкиданих нині по всьому світу, на перший в Україні фестиваль „Лемківська забава". Згідно з рішенням Світової федерації лемківських об'єднань, Крайового суспільно-культурного товариства та Фундації дослідження Лемківщини, його вирішено провести цього літа у Львові. Досі подібні фестивалі відбувалися на прабатьківських землях, що відділені польсько-українським кордоном.

Гілларі порушила традицію

Дружину Президента США Гілларі Родгам-Клінтон на цьогорічній конвенції Демократичної партії в Албані офіційно висунуто кандидатом на сенатора від штату Нью-Йорк. Вона покищо єдина в історії США „Перша лейді", яка вирішила змагатися за виборну посаду. Тим самим Г. Клінтон порушила традицію, згідно з якою дружини президентів США вважали за краще не займатися політикою.

Вибухівка серед брухту

На прикордонній залізничній станції Журавиці в Польщі затримано вантажний поїзд з металевим брухтом з України, в якому виявлено артилерійські снаряди і частини ракетних зарядів, вироблених в СССР 1985 року. Спершу залізничники побачили метрової довжини снаряди і викликали саперів, які знайшли небезпечний вантаж і в інших вагонах.

Еверест здобули харківські альпіністи

Харківські альпіністи Сергій Бершов та Олексій Боков у середині травня (17 – 19) зійшли на найвищу вершину плянети - Еверест (9948) метрів. Для 52-річного С.Бершова це сходження стало другим у житті, а перше відбулося 18 років тому, коли він у складі експедиції зійшов вночі на Джомолунґму з донеччанином М. Туркевичем. Харківські спорт-смени піднялися на вершину гори з боку Тібету і своє сходження присвятили пам'яті загиблого в торішній українській експедиції на Еверест одеського альпініста Василя Копитка.

МОВА ПРО МОВУ

Коли ж будемо мати новий правопис?

Щось стихли читацькі пристрасті щодо мови, правопису. Як це зрозуміти? Втомилися усі від марних дискусій, чи це – тільки затишшя перед новими бурями? Портфель рубрики „Мова про мову" такий худенький, що нема з чого вибирати.

Причина, мабуть, у тому, що читачі пам'ятають наш репортаж з конференції в НТШ („Свобода" з 6 січня 2000, ч. 1), на якій ішла мова про найновіший проєкт Українського правопису.

Цей проєкт тоді представляв директор Інституту української мови Національної Академії наук академік Василь Німчук, а в обговоренні взали участь, серед інших, двоє закордонних членів Правописної державної комісії України – проф. Андрій Горняткевич з Канади і визначний український мовознавець академік Юрій Шевельов.

Зайве доводити, що це дуже важливий документ – і не лише у філологічному розумінні, але й у політичному, бо йдеться про цілком можливе і дуже бажане, просто омріяне випрацювання підставових принципів, які нарешті мовно об'єднають західню українську діяспору з Україною.

Що діється з тим проєктом? Коли його затвердить уряд України? От що ми дізналися про це під час телефонічної розмови з академіком В. В. Німчуком:

– Ця важлива загальнонаціональна справа тепер залежить від того, коли уряд знайде гроші для скликання остаточного засідання Державної Правописної комісії. Потрібно небагато – 10–12 тисяч гривень, але й ця сума виявляється недосяжною в даній економічній ситуації.

– А які тенденції панують сьогодні в українській філологічній науці? І чи можна сподіватися, що проєкт найновішої редакції Українського правопису, діставши високі оцінки під час обговорення в нюйоркському НТШ , зокрема від академіка Юрія Шевельова і професора Андрія Горняткевича, у процесі остаточного затвердження збереже всі пропоновані Вашим інститутом зміни і самий цей об'єднувальний характер?

– Маю надію, що збереже, хоч, мабуть, треба припустити неминучий у подібних випадках опір щодо змін. Цей опір може позначитися на певних деталях, однак не на концепції в цілому.

Українське суспільство дозріло до усвідомлення, що літературна мова нації повинна бути одна і та ж – для України і для світового українства. Новий правопис – це повернення до українських мовних традицій, що грунтуються на фонетико-морфематичних засадах. Таким чином „східній" і „західній" правописні варіянти зіллються в один, який демократично допускає варіянтні написання.

П.Ч.

Магія великої літери

Коли постала незалежна Україна. а з нею – безкрая демократія, до якої „совки" не дозріли, відразу здійнялися хвилі ігнорування української літературної мови, граматичних правил і норм. Нащо правила, коли вже все дозволено, все можна?

Скориставшись з цієї псевдодемократії, панівне антиукраїнство відкинуло українську мову на ще дальші задвірки, ніж вона перебувала за совєтської імперії.

Схиблені на москвофільстві і мадяронстві „політичні русини" на Закарпатті, наприклад, відразу взялися укладати власну граматику – й тоді виник цей жарт: слово „Шовдер" (тобто шинка) треба писати з великої літери, а київ – з малої". Тим часом справді виявилося, що вживання великої літери стало проблемою вільного суспільства.

Коли філологією, як і всіма іншими ділянками, керувала партійно-совєтська влада, то ніякої проблеми з цим не було. Скажімо, „Збройні Сили СССР"– всі слова писалися з великої літери. Такі самі „Збройні сили" будь-якої „братньої" соціялістичної країни мали прописну літеру тільки у першому слові. А „збройні сили" Америки, певна річ, належало писати з маленьких літер.

Що каже про це найновіший правопис? Ба – найновішого правопису ще нема. В діяспорних українських виданнях, услід на німецькими та англійськими граматичними правилами, кожне слово в назві організації писалося і пишеться дотепер з великої літери.

Тим більше, що йдеться про такі сильні й авторитетні організації, як ***Український Народний Союз, Український Конгресовий Комітет, Світовий Конґрес Українців, Союз Українок Америки***. Вони досить сильні і впливові ще й сьогодні, тому нам тяжко буде прийняти правило, що його пропонує проєкт нового Українського правопису: у всіх назвах з прописної писати тільки перше слово. Наприклад: ***Міністерство закордонних справ, Соціял-демократична партія*** і т. д.

Треба було б винайти спеціяльну літеру – таку собі ні велику, ні малу, і застосовувати її до назв організацій, які існують хібащо на папері. Бо, наприклад, скільки б ми не писали з великих літер ***„Координаційну Раду Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій"***, все одно ця рада – безпорадна. Або ***„Союз Гетьманців–Державників"***. Або ***„Науково–Дослідче Товариство Української Термінології"...***

М. Тимчук,
Філядельфія

У чому полягає „наближення" до українського правопису в Україні?

„Свобода" ч. 11 за 17 березня цього року, вмістила лист професора Яра Славутича до співавторів „Хрестоматії з української літератури в Канаді", з якому автор розповів про свою участь, як дорадника, у виданні тієї хрестоматії. Наприкінці свого „Листа" д-р Славутич, між іншим, пише: „З огляду на затяжний науковий перегляд Українського правопису, ми намагалися триматися того, що широко вживають у діяспорі (т. зв. Харківський правопис 1928 р.), однак із деякими наближенням до чинного в Україні".

По-перше, у всіх виданнях і перевиданнях словника Голоскевича згадується, що той правопис був затверджений Всеукраїнською Академією Наук у Києві та Товариством ім. Т. Г. Шевченка у Львові 1929 року, а не 1928-го. Але це дрібниця. Мене, як колишнього редактора і видавця багатьох книжок різних авторів, більше зацікавило оте „деяке наближення до чинного в Україні" правопису. Хотілося б через „Свободу" звернутися до визначного поета, мовознавця та літературознавця Яра Славутича, щоб він подав кілька або й кільканадцять прикладів згаданого наближення, бо це помогло б багатьом із нас краще зорієнтуватися в сучасному стані нашого правопису тут, у діяспорі. Може, справді ми мусимо в деяких випадках у своїй редакторській праці наближуватися до правопису в Україні – аж поки, нарешті, закінчиться той „науковий перегляд українського правопису", якому кінця не видно.

Але й те наближення, на мою думку, мусить бути більш-менш усталене всіма нами в еміграції. А тому й цікаво було б почути голос у цій справі д-ра Славутича в більш докладнішій формі, з багатьма прикладами і обгрунтуваннями, щоб інші наші мовознавці в діяспорі могли розглянути ті „наближення" і висловити свої думки щодо доцільности цього процесу.

Д-р Іван Овечко,
професор-емерит університету
Північного Кольорадо

Коли ж, нарешті?

Вже минає дев'ятий рік незалежности України, а українська культура та мова чекає у своїй же державі на підтримку. Аж очі коле неграмотне вживання української державної мови в газетах, журналах, радіо та телебаченні. Ще й сьогодні чути: мова не важлива аби життєвий рівень був високий! Але ж воно одне з одним пов'язане. Нема мови – нема національної держави, нема господаря в хаті, панує колоніяльна психіка підпорядкованости, рабська поведінка тих, які мали б бути провідниками.

Звичайно, існують багатонаціональні демократичні держави – Швайцарія, Індія, Канада – в яких вживається не тільки одна мова, але вони дійшли до багатомовности не на основі заборони існування інших мов, а тільки на основі поважання іншої національности. В Україні ж що Конституція забезпечує національним меншинам право на розвиток і вивчення рідної мови, а державна українська мова залишається далі для багатьох урядовців великою проблемою. Ті , хто ще кілька років тому простосрікував про „братню мову" українського народу, свідчать, що вона таки не така вже і братня і близька, коли навіть після дев'яти років не змогли її вивчити!

Дорога до самостійности, до економічного розвитку, до національного добробуту веде не лише через проголошення незалежности, але й через плекання, виховування любові до рідного слова, через яке можна пізнати свою культуру, своє минуле і то без огляду на сусідів, не залежно від того, чи вони великі або малі, чи слабкі або сильні. А от вчитися потрібно у всіх сусідів. Гляньте на поляків, словаків, угорців, румунів – вони хоч і не великі, зате горді за свою мову, історію, культуру. Україні потрібно вчитись від сусідів любити і поважати себе, бо коли самі себе не любитимете і поважатимете, то хто ж вас інший буде поважати!

Йосип Сірка,
Сіген, Німеччина

Чужі слова – напохваті

Читач і добрий знавець української мови А. Й. Рудник справедливо обурюється з того приводу, що в українських газетах, й то в Україні ще в більшій мірі, ніж тут, на поселеннях, все більше з'являється чужослів, зокрема англіцизмів. Таке враження, що замість виполювати їх, хтось заохочує до засмічення української мови.

Цих слів уже дуже багато, а приходять вони все швидше, принаймні швидше, ніж ми встигаємо знаходити вдалі українські відповідники. Якраз оті відповідники є великою проблемою. Щоб у цьому пересвідчитися, нижче подаємо списочок чужих слів, які вільно мандрують сторінками наших газет і журналів, пропонуючи читачам знайти українські відповідники до них: *аґенція, асоціяція, атрибут, бартер, вокзал, девальвація, деклярація, еквівалент, іншуранс, кооперація, консеквентний, констатація, мемуари, менаджмент, проклямація, перманентний, пріоритет, опонент, реалізація, рейтинґ, ремінісценція, саміт.*

І вже заодно – прискіпливіше погляньмо на ті звичні для діяспорних видань слова, без яких нашій мові вже час обходитися: *бувший, довг, вкоротці, напиток, одобрення, співставляти*. Як має бути правильно?

Якщо спільними зусиллями ми виполимо з нашої мови бодай один бур'янець, то це вже буде практична користь. Та й приємніше щось добре робити гуртом, аніж без кінця-краю звинувачувати одне одного в мовних гріхах. – **Ред.**

Про новий посібник з української мови

Олександер Пономарів: Культура слова. Мовностилістичні поради. (Київ: Либідь, 1999, 240 стор.)

Від 1994 року, за постановою уряду України, при Кабінеті Міністрів діє Національна комісія з питань правопису. На цьому форумі проходять дискусії про правопис і потреби змін у ньому. Соборний, так званий Харківський правопис 1928 року існував тільки кілька років в УРСР, бо радянська влада поволі і насильно вводила зміни, які можна простежити на виданнях правопису 1933, 1946 і 1960 років. Всі ці зміни були виразно зроблені в напрямі „зближення" української мови до російської. За останні роки (1990, 1993 і 1996) зроблено також деякі зміни у правописі, але тепер задля того, щоб повернути деякі риси властиві українській мові.

Дехто в Україні нарікає на „хаос у правописі", воліючи зберегти совєтський правопис, бо, мовляв, люди вже до нього звикли. В діяспорі ми здебільша ще притримуємося Харківського правопису.

В кінці минулого року дискусії і рішення Комісії з питань правопису підсумував д-р Василь Німчук, директор Інституту української мови НАНУ, у малотиражному виданні „Український правопис: проєкт найновішої редакції". Цей проєкт передбачає багато різних змін, про це повідомляла „Свобода".

Рівночасно д-р Олександер Пономарів, один із членів цієї ж Правописної комісії і співавтор проєкту, завідувач катедри мови та стилістики Інституту журналістики Київського університету, зібрав найтиповіші мовні помилки, які зустрічаємо в пресі, у різних виданнях та чуємо на радіо й на телебаченні України. Ці неправильно вживані слова, вислови чи назви є найчастіше прикладами русифікації мови. Автор поділив свою книжку на такі розділи: фонетика й вимова, наголос, лексика, фразеологія, морфологія і синтаксис, і подав різні коментарі та поради.

До кожного прикладу є короткі пояснення і правильна форма: наприклад, **запорізька** (не *запорозька*), **Ганс** (не *Ханс*), **Ґете** (не *Гьоте*), **Гемінґвей** (не *Хемінгуей*); держа́вницький (не державни́цький). Автор пояснює, що **„блюдо"** – це не *страва*, а **„Пасха"** – це не *Великдень*, і що **олійна фарба** – це не *„масло"*, що має бути **навчальний** рік (а не *учбовий*), а **карати** – це не те саме, що *„наказувати"*.

Проф. Пономарів також пропонує вживати „відроджувані" українські синоніми, як **летовище** (аеропорт), **прямовисний** (горизонтальний), **двозвук** (дифтонг), **мапа** (карта), **середник** (крапка з комою), **приросток** (префікс) і т. п. Неправильні конструкції з прийменником **„по"** почали поширюватися навіть у діяспорі: ***„комісія по…", „проректор по…", „бюро по…"***, замість правильних форм: **комісія** з …, бюро працевлаштування; **у справі** (а не „по справі"), **кіоск для продажу** і т. п.

Щодо прізвищ, утворених на основі українських іменників, автор радить залишити ті самі наголоси, як в іменнику ***(Коваль, Кравець)***. Він також нагадує, що прізвища, які мають форму присвійних прикметників ***(Ковалів, Лесів, Михайлів)***, при відмінюванні підлягають правилу чергування голосних ***(Ковалева, Лесеву, Михайловим)***.

Видання буде дуже корисним і для України, і для діяспори. Посібник затвердило Міністерство освіти України.

Д-р Лариса Онишкевич,
голова НТШ, Нью-Йорк

Про прізвище Президента України

В. Німчук,
член-кореспондент НАН України

Прізвище нинішнього Президента України давно відоме у нас і в світі. Та прикро, що неправильний наголос у прізвищі Л. Д. Кучми досі час від часу чуємо навіть із уст народних депутатів та членів Уряду України. У зв'язку з цим вважаємо, що варто розповісти широким колам громадськости про це прізвище й наголос у ньому.

Прізвище Кучма належить до типових для українців наймень, що походять від загальних слів. У нашій мові іменник **кучма** означає: ***„висока шапка з баранячої шкури", „висока копиця волосся", „скуйовджене волосся"*** („Словник української мови". – Т.4. – К.,1973. – С. 424). – Т.4 – К., 1973. – С.424), ***„хутряна шапка"*** (Білецький-Носенко П. Словник української мови; укладений 1843 р. – К., 1966. – С.202), ***„шапка хутряна мохната", „скуйовджена голова"*** („Словник української мови"За ред. Б. Грінченка. – Т.2. – К.1908. – С.335). Пор. ще: **кучматий** – ***„кошлатий, із кошлатим волоссям"*** (Словник української мови. – Т.4. – С.424), ***„густий і скуйовджений*** (про хутро)" („Сло-вник української мови". За ред. Грінченка. – Т.2. – С.335). Прізвище (прізвисько) Кучма первісно могла одержати людина, що полюбляла ходити у високій хутряній шапці або мала на голові велике, здорове, густе, пишне, кучеряве волосся.

В українській мові й загальна назва (ку́чма) та прізвище (Ку́чма) завжди мають наголос на першому складі.

На першому складі слово має наголос у білоруській мові: **ку́чма** ***„меховая шапка, папаха"*** (о волосах и т. п.), ***„копна"*** („Белорусско-русский словарь". – М., 1962. –С.410) та російських говорах: **ку́чма** ***„вислоухая меховая шапка, поповская зимняя шапка, малахай"*** (Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. – Т.2 – С. – Пб.: М., 1881. – С. 229), ***„род шапки", „шапка из овчуны", „большая зимняя шапка с ушами"*** (словарь русских народных говоров". – Вып. 16. Л., 1980. – С. 192). Однак у деяких говірках російської мови слово, особливо зі значенням ***„растрепа, косматый, нечеса"*** (В. Даль. Зазнач. праця. – Ц.229), ***„лохматый", „непричесанный"*** (Словарь русских народных говоров". – Вып. 16. – С. 192), вживається із кінцевим наголосом – **кучма́**. Очевидно, під впливом цих говірок диктори радіо й телебачення Росії спочатку вимовляли прізвище з наголосом на другому складі.

Слово **кучма** дуже давнє. Деякі вчені вважають його праслов'янським (тобто таким, що існувало ще до VII століття: „Етимологічний словник української мови". – Т.3 – К., 1989. – С. 168), проте в писемних пам'ятках, наскільки нам відомо, засвідчується лише з XVI ст., наприклад, у творі „Книжка" відомого староукраїнського письменника-полеміста Івана Вишенського: ***„Или не вìдаєш, як много – предстоящим гологлавим, трепірним и многопірним макгероносцем, шликом, ковпаком, кучмам… радуючийся о царстві божом не толко мислити, но ни помечтати не может"*** (Вишенський И. Сочинения. – М., 1953. – С. 31).

У старовинних пам'ятках, що їх ми обстежили, прізвище Кучма фіксується вже з середини XVII ст., хоч могло існувати й раніше.

У козацькому реєстрі 1649 р. в Маньківській сотні Уманського полку записаний козак Иван Кучма („Реєстр Війська Запорізького 1649 р."/ Транслітерація тексту. – К., 1995. – С. 207: порівняймо в цьому ж документі прізвища: ***Шапочка*** – С. 69, Великошапка – С. 135, ***Білошапка*** – С. 142, Ковпак – С. 189, Бриль – С. 295, ***С. Безшапкий***, Шлик – С. 331, ***Рябошапка*** – С. 375).

В іменному списку ***„сколко… на службу пеших бывшей запорожской Сечи козаков собрано и ныне у Херсона на лицо есть"*** від 2.XI.1787 р. значиться **Василь Кучма** (Еварницкий Д. И. Источники для истории запорожских козаков. Т. 2, Владимир, 1903, с. 2100). Носій прізвища **Онуфрій Кучма** – могилів-подільський війт – згадується в документі самого початку XVIII ст. – 4.02.1704 р. („Архив Юго-Западної России". ч. 1., т. 3, К., 1864, с. 466).

Варто згадати, що в сучасній українській літературній мові функціонує фразеологізм **дати кучму** – ***„дати прочухана"*** (Словник української мови), т.4, с.424). Він засвідчується вже в „Енеїді" І. Котляревського, 200-ліття якої Україна відзначала недавно: ***як пан Еней так забавлявся, то лиха він собі не ждав… Щоб хто з Олимпа кучму дав"*** (Виргилиева Енеида, на малороссийский язык переложенная И. Котляревским. Ч. 2, Харьков, 1842, с.25), ***„Еней пожар такий узрівши, злякався, побілів, як сніг… Еней же на весь рот кричав: „Хто в Бога вірує рятуйте!.. А хто ж таку нам кучму дав?"*** (Там же. – с.30).

У XIX ст. засвідчуються й інші фразеологізми із словом **кучма**: **збити кучму** ***„зав'язати неприємну справу, зіграти жарт"***, **розгадати кучму** ***„розібрати справу"***, **м'яти кучму** ***„топтати пороги з поклонами"*** (Білецький-Носенко П. Зазначена праця. С.202). На основі фразеологізму **збити кучму** слово **кучма** набуло нового значення ***„насміх, насмішка, глузування"***, яке засвідчив ще І. Котляревський: докоряючи Енеєві, Дідона лаяла його і казала: ***„Поганий… єретик! За кучму сю твою велику, Як дам ляща тобі я в пику…"*** (Виргилиева Енеида…", ч. 1, с. 1–33, пор. у словнику до „Енеїди" у виданні 1842 р. **кучма** ***„насмішка, рід шапки"***. – с.15).

Етимологи допускають, що вираз **кучму дати** комусь ***„завдати комусь багато клопоту, неприємностей, насміхатися"*** виник у результаті образного вживання слова кучма ***„хутряна шапка"*** („Етимологічний словник української мови", т.3, с. 169). Пор. і вираз **по шапці дати** ***„бити кого-небудь"***.

У наші часи від прізвища нинішнього Президента в народі утворено жартівливе слово **кучмовіз** – величенький двоколісний ручний засіб для перевезення невеликих вантажів; раніше названо кравчучкою – цей же засіб, але менший за розмірами.

Ці назви відбивають добродушний гумор нашого народу. Але скільки злоби в „новотворах", що їх змайстрували опоненти Л. Д. Кучми від його прізвища! Наприклад: **кучмократія, кучмар, кучмейкер, кучмопослушний, кучмацький шлях** (агітка „Факт (ы)", в реквізитах якої зазначено, що її зроблено „За матеріялами правозахисного об'єднання „Ми"), **кучмарики** („Комуніст", 6.11.99 р., с.3), **Кучмолен** („Українське слово", 23.08.1999 р., с.3, **кучманіти** („Вечірній Київ", 21.10,199 р., с.4), **кучманіана** („Срібна земля", 26.06.99 р., с.6). Хтось пускав чутки, ніби справжнє прізвище Леоніда Даниловича – ***Кучман***.

Напевне, ці образливі слова не полишать жодного сліду в нашій мові. Необхідно сказати, що спотворених чужих прізвищ, вигадування від їх основ (коренів) усіляких, у тому числі неоковирних слів, щоб висміяти, образити їхніх носіїв, викликати до них упереджене, негативне ставлення, – засіб, дуже далекий від шляхетности.

Знову вибраний Президент винахідникам таких слів і всім своїм суперникам таки „дав кучму", перемігши в змаганнях за найвищий пост у державі.

Прізвище Кучма не належить до масових, поширених. Від імен різних Іванів, Микол, Петрів, Пилипів, Сидорів і т. ін. могли незалежно виникати прізвища типу Іваненко, Іванченко, Іванчук, Іванина, Іванець, Іванюк, Іванюта тощо.

Але носії антропоніма **кучма** можуть мати одного або кількох різних предків, тому не виключено, що виявлені в старожитніх писемних пам'ятках Кучми були далекими пращурами Леоніда Даниловича. Отже, цілком імовірно, що Президент Л. Д. Кучма – козацького роду. І йому личить булава – символ влади ще з гетьманських часів.

Вступаючи на пост Президента, Л. Д. Кучма присягнув на святині нашого народу – Пересопницькій Євангелії 1552–1556 рр., яке є визначною пам'яткою української мови, шедевром українського образотворчого й книжкового мистецтва. Воно дійшло до нас завдяки тому, що свого часу гетьман України І. Мазепа подарував книгу Переяславському колеґіюмові.

Розділ веде ***ред. Петро Часто***

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Образи пам'яті – нова виставка картин А. Ющук

Виставка найновіших постмодерних картин Анни Ющук відкрилася 2 квітня 2000 року в ґалерії Канадсько-Української мистецької фундації в Торонто. Вісім років тому, в 1992 році, у цій же ґалерії діяла перша самостійна виставка, якою мисткиня деб'ютувала в Канаді. Вже тоді її картини зробили незабутнє враження. Відтоді відбулося шість виставок творів мисткині і кожна з них своєрідно віддзеркалила тему ідентичности молодої талановитої малярки..

Як і на всіх попередніх, на нинішній виставці жіночі постаті залишаються в центрі уваги більшости композицій. Позачасовість лагідних зображень жінок, навіяних ретроспекцією, з перших двох виставок чи пізніші інтроспективні образи-розмови мисткині зі собою тепер заступлені фраґментами образів недавно минулого і сучасного.

Анна Ющук, „Міра крихкости – Measure of Frailties ".

В найновіших картинах, 1999 і 2000 років, Анна Ющук відтворює пам'ять про своїх батьків і родину на підставі старих фотографій, які створюють особистий контекст для творчих роздумів мисткині. Виставка починається низкою малих картин „Неназвані мемуари". Це шість робіт, розвішених горизонтально, мов кадри фотоплівки, на яких мисткиня відтворює уламки образів з родинного альбому. Однокольорові полотна того ж розміру відмежовують кожний з образів.

Великий формат триптиху „Спогад – Flashback" – це неначе побільшені епізоди зближеного фокусу. В першій картині зліва бачимо дві жінки, що дивно завішені в просторі. Може, тому, що мисткиня знає їх тільки з фотографій. Між ними ледь помітний фраґмент постаті, що змальована. Хто це? Анна Ющук пояснює, що це дві сестри діда, відомі їй зі старих фотографій. Замальована постать діда в наступній картині – це як деякі спомини, що стираються з пам'яті. Суть центральної картини – двері без клямки як аналогія до спогаду, який годі відкрити без пам'яті? Як розуміти третю картину триптиха з образом барокового путо з відламаною рукою на темному тлі? Згідно з поясненням мисткині, це – спогад про бачену у Львові в музеї різьбу Пінзеля, відомого мистця-скульптора, що працював у Галичині в половині XVIII століття. Останні дві картини пов'язані композиційно кутом стелі, цим відмежовуючи особисто бачене і пережите від зображення, відомого тільки з фотографій. На першій з картин меншого формату „Яку різницю робить вік – What a Difference a Year Makes", представлені поруч два портрети бабці, з 1936 і 1943 років. У картині „Через три роки – Three Years Later" посередині бачимо дитину. Це – маленька Анна на колінах у бабусі, а побіч – дещо старша дівчинка, кузинка. Цифри 1962 – це частина композиції, а також і дата народження мисткині. Хоч обидві картини біографічні, зіставлення їхніх образів переходить з особистого у загальнолюдське.

Як бачимо, головним мотивом цієї виставки є пам'ять, відтворена на підставі споминів з дитинства і родинних фотографій. Пам'ять поєднана з побудовою ідентичности, а вияви ідентичности можна уважати одним з аспектів постмодернізму. Вияви ідентичности помічаємо у картинах таких відомих канадських мистців, як Джоен Тодд, Карл Бім і Наталка Гусар. Маніфестації ідентичности в дещо інших виявах були помітними в картинах Анни Ющук вже від першої виставки. Запозичення образів з інших родів мистецтва, як, наприклад, з фотографії, також характерне для пост-модернізму. Деякі образи, як у картині „Que sera, sera", постали не на підставі родинного альбому, а запозичені з відомої знімки дівчинки Едварда Майбріджа, піонера ранньої фотографії. Три одночасні постаті дівчинки на трьох полотнах засвідчують цілком новий підхід до зображення руху в часі і просторі, що кидає виклик уяві мисткині і глядача. Анна Ющук користується повторенням трьох образів дівчинки Майбріджа у трьох різних варіянтах фраґментації, щоб запитати: хто я, ким хочу стати, яке моє майбутнє?

У картинах „Зал чекання" (I, II, III) мисткиня запозичила образ своєї бабці з родинного альбому і повторює його у трьох різних варіянтах – останній з дитиною на колінах. Водночас родинне минуле вона в'яже зі сучасним через зображення Чорнобильського реактора, представленого мов за мереживом коронки, у всіх трьох композиціях.

Образи в малюнках Анни Ющук відіграють ролю ключів до пам'яті для виокремлення головних аспектів минулого мисткині в Україні і в той же час служать нитками зв'язку зі сучасністю в Канаді. Анна Ющук народилася у Львові, де спочатку студіювала архітектуру, а 1989 року закінчила Інститут прикладного і декоративного мистецтва. До Канади приїхала у 1990 році і від того часу працює в Торонто як професійна мисткиня.

Д-р Дарія Даревич,
історик мистецтва,
Міссісаґа, Канада

Подорож в країну казки

Чи задумувались ви над тим, чому живуть і не вмирають народні казки? А безсмертні вони тому, що в них живе і не вмирає сам народ. Казки упродовж віків були і залишаються чарівними провідниками доброти і милосердя. Вони вчать розрізняти добро і зло, формують мораль майбутньої людини.

Казка доступна дітям за змістом і формою. Саме через неї малята чи не вперше дізнаються про культуру і побут українського народу, про народні звичаї і традиції. Тому дитячий театральний гурток „Джерело", що при ОУК, інсценізував українську народну казку „Івасик Телесик", прем'єра якої відбулась 21 лютого в домі УНО.

Приготуватись до мандрівки в захоплюючий світ казки допомогла малятам Люба Цісар. Вона пояснила значення казки та зацікавила присутніх „казковими питаннями".

Виступ розпочався українськими народними піснями „Веселі гуси" та „Лисичка-сестричка" під музичний супровід Любови Качмар.

Завзято готувались учасники „Джерела" до свого свята, тому, мабуть, і була такою успішною прем'єра. Майстерно виконали актори свої ролі: гуси – Ніколь Шиманувка, Діана Кебап, Інна Димор'як, Тетяна Глуц та Саломія Гарагуц; змії – Оксана Федько та Богданка Климків; зміїні гості – Славко Гарагуц, Каміл Шиманувка, Миколка та Антон Семенко, Аллан Маковський; ведучі – Христя Шегрин та Наталя Поцюрко, баба – Маріанна Сех, дід та коваль – Микола Середич та Івасик Телесик – Соломія Цісар.

Оля Миц,
керівник театрального гуртка
„Джерело", Едмонтон

Інсценізація казки „Івасик Телесик"
у виконанні театрального гуртка „Джерело".
Фото І. Цибульського.

Альманах „Теребовлянщина" чекає на видання...

Найдавніше місто Поділля – славна княжа Теребовля в 1997 році відзначила 900-річчя з часу першої її літописної згадки. До цього ювілею велика група авторів підготувала до друку 700-сторінковий альманах-календар „Теребовлянщина". Це плід багаторічної праці місцевих краєзнавців, істориків Львова і Тернополя. З науково-дослідницьких, публіцистичних статтей і нарисів постають славетні імена наших земляків, відомості про яких на довгі десятиліття були від нас приховані або спотворені більшовицькою владою.

Нині у вільній Україні маємо можливість пишатися видатними людьми, яких виколисала Теребовлянщина. Серед них – героїчний князь Василько Ростиславич, Патріярх УГКЦ Йосиф Сліпий, торонтський єпископ-місіонер Ізидор Борецький, академік Василь Щурат, художник-монументаліст Михайло Бойчук, та ін. Зовсім недавно стало нам відомо, що священик із села Острівець, що біля Теребовлі, Іван Волянський, виїхавши у 1884 році до США на місійну працю, збудував у місті Шенандоа першу греко-католицьку церкву і заснував там перший український часопис „Америка" (1886), який згодом став називатися „Свобода".

На жаль, нездоланною перешкодою на шляху видання альманаху стала фінансова скрута (вартість видання – 22 тис. гривень, або 5.5 тисячі дол.). На благодійні внески місцевих бізнесменів вдалося здійснити лише поліграфічний набір тексту і відредагувати його. Вже три роки набраний текст лежить без руху у видавництві. Залишилася остання надія – на допомогу нашої західньої української діяспори. Висловлюємо сердечну вдячність усім потенційним благодійникам, прізвища яких будуть опубліковані на почесному місці альманаху.

Благодійні внески просимо пересилати на конто ч. **81303-000** кредитового Товариства „Самопоміч", з яким Тернопільське видавництво „Збруч" уклало контракт на цю благодійну акцію. Адреса: **Self Reliance Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, NY 10003-8392.** Не забудьте вказати своє прізвище, ім'я, місце проживання і поставити позначку: На „Теребовлянщину".

Григорій Кушнерик,
упорядник і головний редактор

Тодось Осьмачка повертається до рідного села

Біля пропам'ятної дошки (зліва) меценат Михайло Ґоян, двоюрідна сестра поета Тамара Скорська, Ігор та Євген Осьмачки, голова організаційного комітету Анатолій Кузьмінський.

Олександер Вівчарик

Ще у 1984 році я з відзнакою закінчив факультет української мови і літератури Черкаського педагогічного інституту, але про Т. Осьмачку ні я, ні мої однокурсники не чули нічого. Дізнався я про нього лише наприкінці 80-их, коли почав працювати кореспондентом у газеті „Червоний стяг". Тож і звернувся до читачів, а особливо до жителів Куцівки – рідного села поета, з проханням розповісти, хто що знає, про поета. І ... не дочекався жодного листа.

Але то було давно. А що тепер? А тепер маємо свято 105-річчя від народження Тодося Осьмачки... з гірким присмаком. Так, про Осьмачку говорити вже можна. Його ювілей святкують офіційно. Видані, хоч і невеликим накладом, книги поета. Але... на святі у Куцівці один з керівників району вимовив те, що, напевне, мучить багатьох вічновчорашніх: „І де він, цей Осьмачка, взявся на нашу голову?..". І досі чавунна голова чиновника не сприйняла поета, який страждав за Україну, який сказав з Шевченковою силою:

Моя тужлива Україно,
Таку тебе я полюбив
І за твою одну сльозину
Навіки голову згубив.

Генія збагнути непросто. Геній тому й геній, що вирізняється зі загалу. Він вищий за інших, а через це часом дивний і незрозумілий. Осягнення людьми його призначення, подвигу, Богом даної вищости приходить переважно згодом, буває, що й після смерти.

Український літературознавець і критик Іван Кошелівець написав свого часу: „Творчість Осьмачки становить зовсім своєрідну синтезу староукраїнської мітології, козацького епосу, гоголівської фантастики й Шевченкового бунтарства, втілену в монументальних, часом хаотичних образах експресіоністичного стилю". Тодось Осьмачка народився 16 травня 1895 року. Можна було б багато розповідати про його трагічне життя, про поневіряння, але я розповім про те, як святкували земляки 105-річчя з дня його народження. На свято раніше забороненого поета приїхали гості з усіх куточків України, і навіть з-за кордону.

Убогість, на жаль, була відчутною рисою свята в Куцівці. Бідні, дезорієнтовані селяни. Досі не відреставровано церкву Різдва Пресвятої Богородиці, яку збудовано ще у 1846 році. У ній хрестили малого Тодося, а за совєтської влади тут розміщувався хемічний склад. А чи не убогістю духу викликано те, що хоч до 105-ої річниці поета вулицю Ленінградську перейменували на його честь, однак вулицю Леніна, а також інших більшовицьких опричників залишили?

Не всі гості, які приїхали до Черкас на Всеукраїнську наукову конференцію „Історико-літературні, теоретико-літературні й мовностилістичні аспекти творчости Тодося Осьмачки" навідалися до Куцівки. Але чимало письменників, викладачів університетів і науковців таки приїхали. Були тут і син поета – Ігор Осьмачка, онук – Євген, двоюрідна сестра Тамара Скорська, меценат Михайло Ґоян з Австралії. І було сонце, був вітер, був дух Осьмачки. Поет оживав у щирих віршах, які читали діти і працівники центральної районної бібліотеки, у народних піснях Черкаського народного хору.

Напередодні свята уродженка Куцівки Ольга Таран (дівоче прізвище – Шалапа), яка тепер живе у Смілі, розповідала мені про Тодося Осьмачку. Він дружив з її батьком, часто ночував у них вдома. У селі його мали за божевільного. Матері попереджали доньок, щоб вони з ним не розмовляли. Мала Ольга, пасучи корови, остерігалася підходити близько до скирт, у яких він, бувало, ночував, хоча Тодось був і привітний, і ввічливий.

Замислений, сумний, у свиті, підперезаний перевеслом, у білих полотняних штанях і солом'яному брилі Тодось стояв з її батьком біля хати. Саме заходило сонце за гору, і батько мовив: „Чи є той кінець світу, чи нема?" На що Осьмачка зауважив скрушно: „Не питай про таке нікого, бо назвуть дурним...". У війну Ольга побачила іншого Осьмачку: це був високий ставний чоловік у хромових чоботях і темносиньому галіфе. Люди казали, що він є директором школи у Ташлику. Тоді ж батько прочитав їй вірша, якого, за його словами, вже давно написав Т. Осьмачка:

Сидить баба на рядні
і рахує трудодні,
А у неї у дворі – ні корови, ні свині,
Тільки Сталін на стіні.

Чи не за те, що він говорив, а інші боялися і думати, його вважали божевільним?

Лавреат премії Ґоянів учень Олег Поляруш, за ним – Ігор Осьмачка.

У Черкаському архіві зберігається справа про розстріл 24 жовтня 1941 року у Ворошиловграді селянина Федора Сулими з села Павлівщини на Черкащині за зневаження колгоспного устрою. Він служив у 235-му окремому зенітному дивізіоні і мав необережність заспівати про „бабу на рядні" в присутності писаря Олександра Шабали.

На святі виконавчий директор Ліги українських меценатів Михайло Слабошпицький сказав:

– Як казав Наполеон, слава – це сонце мертвих. Ви подивіться, яке сонце світить сьогодні Осьмачці, яка слава світить йому! А дехто і в Україні, і в Куцівці каже: який він великий? Люди добрі, щоб оцінити велікість когось, треба самому бути не маленьким. Неуцтво, темнота, затурканість, захланність, не допомагає зрозуміти велич когось і велич того, що відбувається. Життя – це боротьба вчорашнього і сьогоднішнього. І сьогодні йде тут війна за Україну і Осьмачку. Треба перемогти! Але щоб Україна перемогла, треба перемогти в собі, в душі.

Тодось Осьмачка повертається до свого народу. Учень 8-го кляси Куцівської школи Олег Поляруш отримав премію родинної фундації Ґоянів за кращий твір про Осьмачку. Для нього видатний земляк – не дивак, якого не розумієш, а геніяльний поет, який міг з'явитися саме на цій згорьованій, але найбагатшій і найкрасивішій у світі землі!

село Куцівка на Черкащині

Співає хор з села Холодного.

Мешканці Куцівки вітають Ігоря Осьмачку, сина поета.

СПОРТ

Сторінку підготував
Омелян Твардовський,
спортовий кореспондент „Свободи"

В УКРАЇНІ

Збірна України з футболу – у фіналі чемпіонату юніорів Европи-2000

Того, в чому не пощастило збірній команді України з футболу, добилася збірна юніорів, яка після перемог з однолітками Румунії, Боснії, Герцеговини і Болгарії перемогла врешті збірну Північної Ірляндії і таким чином вийшла до фінального етапу ігор Чемпіонату Европи, які відбудуться 17-24 липня ц.р. в Німеччині.

В першій зустрічі на Олімпійському стадіоні українські юнаки перемогли ірляндців, але з мінімальним вислідом – 1:0. Єдиного ґоля здобув Олексій Бєлік. Друга гра відбулася 12 травня ц.р. в Північній Ірляндії. Ірляндські юнаки вже на 3-ій хвилині гри здобули ведення – 1:0. Однак українські футболісти не розгубилися. На 86-ій хвилині О. Бєлік зрівняв рахунок – 1:1. Цей вислід був достатній для збірної України, враховуючи попередню перемогу, для виходу до фінального етапу ігор. Але північноірляндці швидко вийшли вперед – 2:1. Ще й цей вислід давав можливість українським юнакам вийте переможцем (їхній ґоль, здобутий на стадіоні господарів, мав подвійну вартість). Однак на останній хвилині зустрічі Олексій Бєлік встановив остаточний результат – 2:2 і, таким чином, юні українські футболісти перейшли до фінального етапу чемпіонату Европи-2000 року. Склад збірної України: Руденко, Пасічниченко, Прохоров, Шершун, Симоненко, Комарницький, Стоян, Бондаренко, Хистев, Бендовський, Бєлік, Валєєв, Герасименко. Головний тренер – Анатолій Крощенко.

Українські боксери – чемпіони Европи

Минулого тижня в м. Тампере пройшли змагання чемпіонату Европи з боксу в 12-ти вагових категоріях. Згідно з підсумковими вислідами українські боксери здобули дві золоті і одну срібну медалі. Чемпіонами стали Валерій Сидоренко у вазі 48 кг., Володимир Сидоренко – 51 кг. Звання віцечемпіона здобув Валерій Бражник у вазі – 67 кг. В інших вагових категоріях звання чемпіонів здобули боксери Росії, Німеччини, Угорщини і Франції.

Київське „Динамо" – лідер України

До закінчення футбольного сезону в професійній футбольній лізі (ПФЛ) України клюбам залишилося по 5 змагань. Попереду київське „Динамо", яке досі не програло жодної зустрічі, виграло 22 і звело внічию три гри.

До остаточної перемоги в чемпіонаті ПФЛ футболістам „Динамо" треба здобути єдину точку. Ніхто не сумнівається в тому, що кияни своєї мети досягнуть без труднощів. Провідним „бомбардиром" „Динамо" є Сергій Ребров, який забив 16 голів. В наступному сезоні він виступатиме в складі відомого в Англії і футбольному світі професійного футбольного клюбу „Тотенгам", який, як повідомляє преса, заплатив за нього клюбові „Динамо" – 16 мільйонів долярів.

Підсумкова табеля чемпіонату ПФЛ України після 25 кіл

1.	"Динамо", Київ	69
2.	„Кривбас", Кривий Ріг	54
3.	„Шахтар", Донецьке	51
4.	„Ворксла", Полтава	48
5.	„Металіст", Харків	38
6.	„Металюрг", Донецьке	36
7.	"Металюрг", Запоріжжя	35
8.	„Карпати", Львів	35

Дальші місця займають ЦСКА, Київ (31), „Металюрг", Маріюпіль (39), „Дніпро", Дніпропетровське (26), „Таврія", Симферопіль (25), „Прикарпаття", Івано-Франківськ (25), „Чорноморець", Одеса (21), „Нива", Тернопіль (21), „Зірка", Кіровоград (8).

В. Іванчук і А. Максименко перемогли в міжнародних шахових турнірах пам'яті Л. Штейна у Львові

12 – 22 травня ц.р. у Львівському палаці шахів відзначали пам'ять геніяльного львівського шахіста, гросмайстра Леоніда Штейна (1934-1973) двома круговими міжнародними турнірами надзвичайно високої кляси. У сильнішому з цих турнірів, що належав до т. зв. 17-ої категорії, грало 6 гросмайстрів, серед них львів'яни Василь Іванчук, Олександер Білявський та Олег Романишин. Турнір виграв перший шахіст України Василь Іванчук, здобувши в подвійній круговій системі 7 точок із 10 можливих. Дальші місця посіли М. Красенков (Польща), О. Білявський, В. Корчной (Швайцарія), Б. Ґельфанд (Ізраїль), О. Романишин. У нижчому турнірі, що був також дуже високої, 10-ої категорії і проходив рівночасно, грало також 6 учасників. Серед них львів'яни ґросмайстер Андрій Максименко та міжнародні майстри Олександер Сулипа та Михайло Козаков. Перемогли спільно ґросмайстри А. Максименко та О. Чернин (Угорщина, колишній харків'янин), здобувши по 6 точок із 10.

Ґросмайстер Леонід Штейн, який належав до першої десятки шахістів світу, був двічі чемпіоном України (1960 і 1962 рр.), та тричі чемпіоном СССР (1963, 1965, 1966 рр.).

У складах збірної СССР він здобув золоті медалі (по два рази) в чемпіонатах Европи і на шахових олімпіядах в 1964 і 1966 рр.

Д-р Орест Попович

Календарець тенісових змагань на 2000 р.

1-4 липня	– Олімпійський турнір, „Тризубівка";
5-6 серпня	– Подвійні ігри, „Союзівка";
2-4 вересня	– Чемпіонати УСЦАК, „Союзівка";
30 вересня- 1 жовтня	– Осінній турнір, „Тризубівка".

В ДІЯСПОРІ

„Тризуб'ята" перемогли

Вже кілька років у Філядельфії відбуваються зимові турніри копаного м'яча для юнацтва у спортових залях. Також і в цьому 1999-2000 сезоні молодечі дружини УСО „Тризуб" брали участь в цих іграх. Особливої уваги заслуговує команда хлопців, молодших 12 років, під проводом Володимира Марущака, Володимира Леськова і Йосифа Гомика.

„Філядельфія департамент оф Рекрієйшен", організував турнір під назвою „Індор Сакер" 2000, в якому взяли участь 10 команд в „Б" Норд дивижен". Швидкою грою, точними подачами і сильними стрілами у ворота „тризуб'ята" перемогли своїх суперників з високими вислідами (9:1, 8:1, 5:1), здобуваючи 66 голів, а пропустили лише 13. Не програвши жодної зустрічі, вони беззастережно здобули перше місце в своїй дивізії.

Нагороди переможцям різних вікових дружин вручено 16 квітня ц.р. в Романа – Кейтерінґу. „Тризуб'ята" грали в такому складі – Андрушко Михайло, Чайківський Роман, Гай Тома, Гемед Аміт, Гомик Григорій, Краєр Марко, Марущак Марко, Осціловський Юстин, Осипенко Богдан, Різанов Христофер.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу: **680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.**

З пошти травня...

(Закінчення зі стор. 14)

й передплатниця „Свободи" з таким же стажем **Ольга Кобзяр** з штату Нью-Йорк прислала відбиток (на жаль, неякісний) світлини своєї крихітної внучки Амелії Олі Кобзяр, яку тримає на руках кандидат на сенатора Гіларі Родгам Клінтон.

Д-р **Володимир Боднар** з Огайо надіслав розповідь про виступ в Голяндії Українського візантійського хору з Утрехту, а також гарну світлину цього хору. **Релігійне товариство українців-католиків „Свята Софія"** пропонує придбати антологію поезій, присвячених Патріярхові Йосифові Сліпому, видану в Івано-Франківську. Для цього треба надіслати 5 долярів США на адресу: **St. Sophia Religious Ass'n of Ukrainian Catholics, 7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19017.**

Орест Гумінилович з Йонкерсу, Н.Й. надіслав старовинний рецепт українського борщу, а також давні поради їсти більше квашеної капусти і солоних огірків, які дібре впливають на здоров'я.

Іван Величко з Мишиґену написав спогади про знущання вояків НКВД над мешканцями західньої України в часі примусового вивезення їх до Сибіру. До розповіді включено спогади Володимира Павлиновича з села Черниці на Львівщині і Стефанії Добушовської, а також копію „маршрутного листа", що супроводжував до Сибіру вагон з „бандєровцами", в якому було 52 особи, з них 18 дітей і 10 старих.

Молоді кухарі **Наталя Ткачук** та **Олександер** з Хмельницького (23 і 25 років) втретє пишуть про свою мрію знайти роботу в Америці. Обоє мають професійну освіту, вивчають англійську мову. Їхня адреса: Наталя Ткачук, вул. Прибузька, 2, кв. 117, 280013, м. Хмельницький.

Редакція дякує усім авторам за їхні листи і чекає на нову читацьку пошту у червні.

Українські праведники...

(Закінчення зі стор. 13)

рожчою людиною в усьому світі. Вона врятувала життя його єдиної доньки. Берегла її, віддавала останній шматок хліба. Переїхала жити до родичів і терпіла глузування сусідів – у 52 роки народила дитину? Як це, від кого? Марія посміхалася їм в обличчя – усього, мовляв, в житті трапляється, а потім довго плакала, пригортаючи до грудей чуже дитя, яке стало рідним. По війні Іцхак знайшов Марію і свою доньку. Перевіз рятівницю до Ізраїлю. Вже давно помер Іцхак, його донька змінила батькове прізвище і мені не вдалося її розшукати. Пішла у засвіти і Марія Бабич, залишивши по собі пам'ять як приклад людяности, поваги до ближнього, доброзичливости, життєвої мудрості, доброти. Українська жінка Марія Бабич, як і тисячі її співвітчизників – відомих і невідомих – не знала, що такі вчинки вдячне людство назве подвигом.

Єрусалим

Продовження розповіді про Праведників світу з України – в наступному числі

В університеті...

(Закінчення зі стор. 12)

на західній, а на світовий ринок. Зокрема тепер, коли посилилися конфлікти з Росією з причин поставок енергоносіїв і розрахунків за них, наш уряд веде переговори з Азербайджаном стосовно купівлі нафти; ми вже купуємо газ у Туркменістані – словом, серед наших першочергових завдань є позбутися залежности від російської монополії на ринку енергоносіїв. Має успіх українська продукція, особливо металургії, на ринках Ірану та інших країн.

– Яка частка української економіки ефективно працює?

– За різними оцінками, від 30 до 50 відс. тих потужностей, які були до розвалу СРСР.

– Чи робляться останнім часом якісь реальні кроки у напрямі розвитку економіки, чи знову крокуємо "не туди"?

– Загалом, теперішній уряд обрав правильний напрям. Деякі кроки, на мій погляд, є помилковими, але загальну лінію цілком підтримую.

Сан-Хосе, Каліфорнія

В КІНЦІ ГАЗЕТИ

ЦІКАВО

Кінонапад

За сигналом громадян посилений загін поліції в польському місті Кельцях виїхав на затримання групи злочинців, які серед білого дня здійснили напад на бензинову станцію. Оточивши бандитів у чорному спецодязі і з масками на обличчях, поліцейські готові були до найжорсткіших дій, але їх зупинив обурений окрик "ватажка", який знімав сцену розбійного нападу на кіноплівку.

Виявилося, що пограбування бензостанції входило в сюжет відеокліпу однієї з популярних у Польщі груп "реперів". Випадкові свідки цього не знали, але виявили пильність. Поліцію також не попередили про зйомки. Знав про них лише власник бензостанції, але полінувався повідомити куди слід про підготовлений на нього кінонапад. Не на висоті в цьому інциденті виявився і режисер відеокліпу, який вчасно не відзняв втручання поліції.

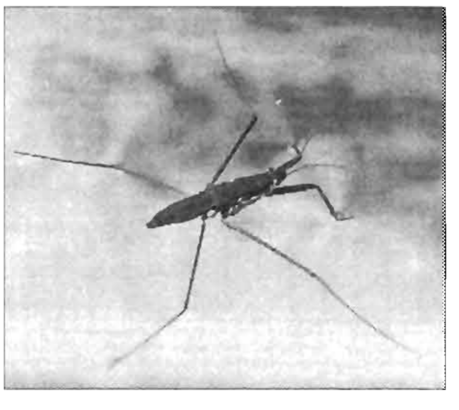
Лондон з висоти

Під час першої поїздки на колесі огляду "Лондонське око" багато британців були не лише приголомшені красою столиці, а й шоковані, вперше побачивши своє місто з висоти 135 метрів. За словами журналістів, яким пощастило потрапити в одну з 32 прозорих гондол колеса, пейзаж, що відкрився з четвертої за висотою споруди британської столиці, виявився далеко не райдужним. І лондонці, і гості столиці вперше побачили, що деякі квартали старого міста практично не змінилися з часів Діккенса, що залізничні колії біля центральних вокзалів займають справді неосяжні території дорогоцінної лондонської землі, що південні райони Лондона переобтяжені промисловими підприємствами, будівельними майданчиками і складами. Спорудження колеса огляду в самому центрі історичного Лондона вже давно викликало хвилю критики. До того ж, "будівництво століття" обійшлося у 35 млн. фунтів стерлінгів, що набагато більше первинного кошторису. "Лондонське око", з якого в добру погоду відкривається краєвид більш як на 12 миль, відкрилося для публіки 1 березня. За попередніми підрахунками, за рік побачити красу Біґ Бена, Собору святого Павла і Вестмінстера з висоти пташиного польоту зможе більше 2 мільйонів осіб.

У світі є мільйон видів комах

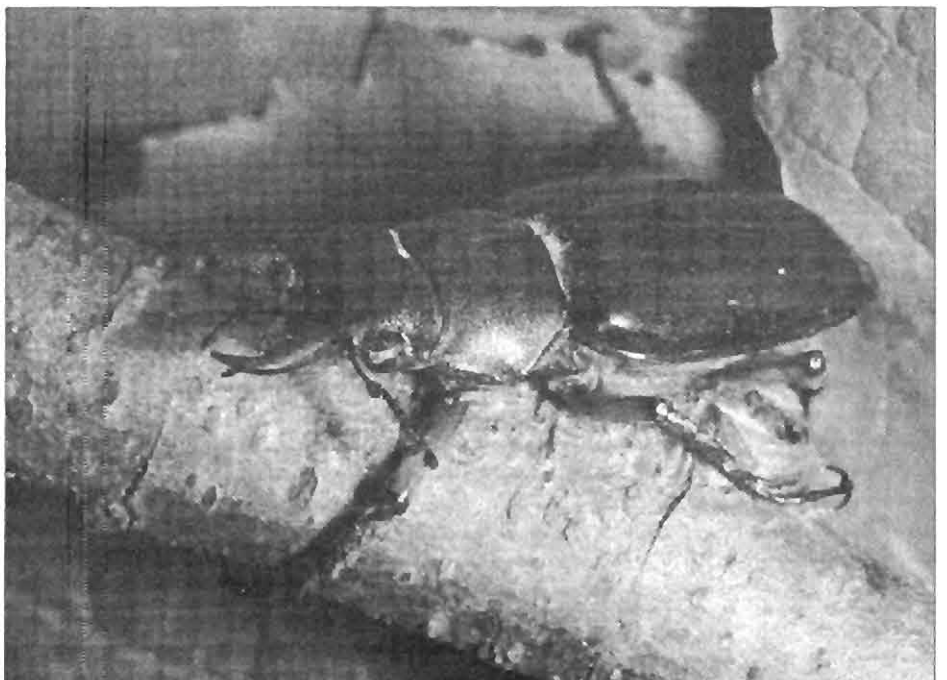
В об'єктиві фотоаматора

Чи ви знаєте, що на світі є близько одного мільйона видів комах, а в Україні – понад 20,000. Звісно, нам відомі лише окремі з них. Ентомологи знають значно більше, але багато знає про комах і наш читач Лев Коленський, який надіслав до „Свободи" ці світлини.

Якщо ви маєте вдома цікаві знімки явищ природи, незвичайних подій чи інші, надішліть їх до „Свободи". За вашим бажанням знімки ми повернемо.

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Слово серце лікує

Спілкування з людьми активізує процес одужання при захворюваннях серця. Нещодавні дослідження німецьких медиків підтвердили це. Пацієнти, які брали участь в експерименті, були поділені на дві групи. Перша група двічі на тиждень збиралася для спілкування, а друга – просто виконувала рекомендації медиків щодо дієти та режиму дня. Через рік у 70 відс. учасників першої групи були помічені позитивні зрушення у стані здоров'я. У більшости пацієнтів другої групи недуга, зокрема звуження кровоносних судин, прогресувала.

Екологи радять не палити сміття

Як довідуємося з газети „Здоров'я киян" (число за жовтень 1999 р.), в результаті спалення сміття утворюються токсичний дим . Чому? А тому, що дим від тління мішків зі сміттям містить у собі канцероґенні речовини, що викликають рак органів дихання. Зокрема, це стосується лінолеуму, головок від пляшок та старих фльомастерів, які під час спалення виділяють 75 потенційно токсичних речовин. Тому перелічене сміття треба не спалювати, а вивозити у спеціяльно відведені місця або на переробні підприємства.

Немовлятам – клясичну музику

Американські вчені довели, що клясична музика позитивно впливає на немовлят. Малюки, яким включають клясичні мелодії, потім краще розуміють такі категорії, як час і простір, орієнтуються в послідовності подій. Виходячи з цих даних, керівництво Національної академії звукозапису США вирішило вітати у американських лікарнях породіль компакт-дисками під назвою „Розумні симфонії", на яких записано 16 всесвітньовідомих творів у виконанні кращих музикантів. Здійснення цієї програми обійдеться у 3 млн. долярів.

Вітаміни – надійні захисники

В науці, зокрема медичній, вже давно відомо, що вітаміни – це надійні захисники людського здоров'я. Для тих, хто в цій ділянці є малообізнаний, нагадаємо дещо про вітаміни групи „В" (тобто, Б в кириличній абетці). Вітамін В-3 (ніяцин) – це одна з найважливіших речовин, функцією якої є вироблення енергії в кожній живій клітині. Без нього можуть швидко відмирати цілі клітини. Цей вітамін відіграє важливу ролю в біосинтезі психогормонів. Ось чому без цієї речовини порушується психічна рівновага та фізичний стан організму. Людина дратується, погано спить, не відчуває радощів життя. Постійні ураження шкіри, виразки в роті, кровотеча з ясен, нудота, розвільнення (діярея також є ознаками недостачі вітаміну В-3). Людина отримує В-3 з харчами, які вона споживає, або може виробляти з амінокислоти триптофану, яка є в споживаних продуктах. Міститься В-3 переважно в пісному м'ясі, рибі, птиці, яйцях, молоці, кукурудзі, капусті та помідорах. Вітамін В-5 (пантотована кислота) бере участь у створенні сотень ферментів в організмі, стимулює діяльність серця, бореться зі запальними процесами, запобігає передчасному старінню та утворенню зморшок. Досліджено, що у хворих на ревматизм та у людей похилого віку бракує вітаміну В-5. Міститься цей вітамін у молоці, яєчному жовтку, нирках, печінці, висівках.

Понеділок – тяжкий день

При обстеженні 958 хворих на інфаркт (змертвіла ділянка тканини серця внаслідок закупорення кровоносних судин) берлінські лікарі встановили, що небезпека виникнення цієї хвороби в понеділок на 40 відс. вища, ніж в інші дні. Мабуть, це пов'язано з різким переходом від спокійного стану організму до нервового напруження.

Чи знаєте ви, що...

– Високий артеріяльний тиск крови веде до значного риску виникнення імпотенції. При обстеженні чоловіків, які страждають гіпертонічною хворобою, з'ясувалося, що відсоток імпотентів серед гіпертоніків у 4 рази вищий, ніж серед чоловіків з нормальним тиском крови.

– Регулярне вживання в їжу капусти білоголовкової і капусти броколі зменшує риск виникнення раку сечового міхура. До такого висновку прийшли вчені Крайового інституту раку;

– Раптова смерть внаслідок спазм кровоносних судин, як правило, трапляється пізно вночі або рано-вранці. В 1991 році під час економічного піднесення ранкова смертність серед японських робітників складала 21 випадок на 100 тисяч чоловік. А при економічному спаді в 1995 році – 48 на 100 тисяч. З цього можна зробити висновок, що „соціяльний" стрес підвищує риск раптової смерти.

За матеріялами газет „Ваше здоров'я" та „Здоров'я киян" підготував

Д-р Юліян Мовчан

Власну дружину... у заставу

У тому, що азартна гра до добра не доведе, на власному досвіді переконався житель одного з мексиканських селищ. У перебігу азартних змагань він зробив декілька ставок на "золотих гребінців", однак всі вони виявилися програшними. Друзі відмовилися позичити йому грошей, щоб невдаха продовжив грати. І тоді азартний чолов'яга запропонував їм свою 16-річну дружину в обмін на 50 песо (близько 5 долярів США). На щастя, жінці вдалося уникнути домагань друзів її чоловіка і втекти. І тепер азартний гравець повинен відповісти за скоєне перед законом. Його звинувачено в "торгівлі з сексуальними цілями" власною дружиною. Знаменно, що любитель півнячих боїв викладав в одній з місцевих шкіл. Крім судової відповідальности після широкого розголосу, якого набула історія зі ставкою, йому, напевно, доведеться попрощатися зі своєю роботою.

ЗАКЛИК

до колишніх мешканців Кракова та колишніх студентів краківських університетів та їхніх родин

Згідно з інформаціями, одержаними від теперішнього пароха Української Католицької Церкви у Кракові, о. Митрата М. Фецюха, будинок, де була наша церква при вулиці Віслъній, був цього року повернений нашій громаді. Цей будинок, під час „акції Вісла", був перебраний монахами Салезіянами та перероблений у їхній костел. Згідно з повідомленням о. Митрата, будинок потребує негайного ремонту та перероблення його знову у церкву нашого обряду. Хоча образи іконостасу заховалися, дерев'яне різьблене обрамування іконостасу було знищене.

Отець Митрат Фецюх та українська парафія Кракова звертаються до всіх колишніх парафіян Кракова, колишніх студентів краківських високих шкіл, їхніх родин та приятелів, які хочуть допомогти відбудувати цю одну з найстарших українських парафій на польських землях, із подвійним проханням.

Поперше: громада шукає знімки, пляни, шкіци, описи та інші документи, які дадуть інформації про вигляд і розміри іконостасу. Знімки Першого Причастія, які дуже часто були роблені перед іконостасом, будуть добрим джерелом потрібної інформації.

Подруге: українська громада Кракова здесяткована „акцією Вісла" і мала та потребує фінансової допомоги, щоби перевести навіть скромну відбудову цього історичного храму.

Тому піддержуючи заклик о. Митрата М. Фецюха та української краківської громади, ми, Комітет Допомоги Кракові, звертаємося до всіх Краков'ян, їхніх родин, колишніх студентів краківських шкіл та всіх добродіїв з проханням про інформації та про щедрі датки на допомогу у відбудові нашої церкви в Кракові.

За Комітет Допомоги Краківській Церкві:
Д-р Лев Добрянський (референт збірки)
Д-р Василь Ленцик (голова)
Лідія Шухевич Ленцик (секретар)

Чеки та інформації можна слати безпосередньо до: **O. Mitrat M. Feciuch, ul. Poselska 7, m. 9, Krakow, 31-002, Poland** або на руки Комітету: **d-r L. Dobrjanskyj 159-15 32nd Avenue, Flushing, NY 11358.**

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує членів і українське громадянство

НА ПРЕЗЕНТАЦІЮ КНИЖКИ

„ПРО ЦЕ І ТЕ"

ОЛЬГИ КУЗЬМОВИЧ

відомої журналістки і редакторки

Слово про автора д-р ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ

Презентація відбудеться

у суботу, 17 червня 2000 р., о год. 5-ій веч.

в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку

УПРАВА НТШ

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ ЗБІРКА О-КИ

ПРО ЦЕ І ТЕ?

Книжку можна купити у „**Молодому Житті" в Нью-Йорку** при

308 East 9th Street, New York, NY 10003

або замовити у авторки за адресою:

O. Kuzmowycz
64 East 3rd Street, Apt. 2, New York, NY 10003

Ціна книжки – 15 дол.
2 дол. за пересилку

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ ШКОЛИ/АКАДЕМІЇ СВ. ЮРА

запрошує

усіх батьків, алюмнів та ширшу громаду

на останні сходини шкільного 1999/2000 року

в четвер, 15 червня 2000 р., о год. 7-ій

в шкільній залі

В ПЛЯНІ ДИСКУСІЇ

- пляни на наступний шкільний рік (програма для дітей позашкільними годинами і ін.)
- роздача стипендій/фінансової допомоги на наступний шкільний рік
- перегляд виконаної праці та фінансової збірки

Нові фінансові засоби врятували школу на сьогодні.

Запрошуємо усіх до дальшої співпраці, щоби забезпечити майбутнє існування.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

повідомляє що

ТИХИЙ АВКЦІОН

відбудеться

в неділю, 15 жовтня 2000 р., о 2-ій год. по пол.

в Рамада Готелі, Іст Гановер, Н. Дж.

За інформаціями звертатися до Музею

Тел.: (212) 228-0110

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ВИПРОДАЖ!

Книгарня „Свободи" випродує річники

„ВЕСЕЛКИ"

За 1968, 1970,1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ

Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

Також є поодинокі числа „Веселки" по 1 дол. з пересилкою.

SVOBODA BOOKSTORE

P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

Мешканців Нью-Джерзі просимо додати 6% податку

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові

„КОБЗАР“
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЮВІЛЕЙНЕ ВИДАННЯ

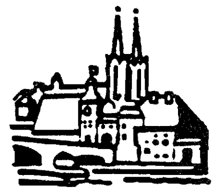
за редакцією д-ра Василя Сімовича. Післямову написав академік д-р Микола Жулинський, віце-прем'єр України

Книжка – 437 ст. друку, середнього формату, в твердій обкладинці з паперовою кольоровою обгорткою. Ціна з пересилкою в Україні – 15 дол., в Канаді і в США – 20 дол.
Цей Шевченків „КОБЗАР“ – це популярне видання для широких мас, для всіх, а особливо для молоді і студентів, для шкіл, для наукових інститутів і бібліотек, військових сил України і т.п. в приступній формі дає читачеві національну, непофальшовану більшевиками інтерпретацію творчости нашого національного геніяльного поета і пророка.
КУПІТЬ цей Шевченків „КОБЗАР“ для себе, для своєї родини або подаруйте його в Україну, а ми перешлемо від Вашого імени туди, куди бажатимете.
ЖЕРТВОДАВЦІ від 50 дол. і більше одержать посвідки для податкових цілей.
ЗАМОВЛЕННЯ і чеки, виписані на **T. Shevchenko Kobzar**, просимо пересилати на наступну адресу:

T. Shevchenko Centre in Lviv
c/o 2150 Bloor Street West, Suite #96,
Toronto, Ontario M6S 1M8 CANADA
Tel.: (416) 239-4407 Fax: (416) 239-1526

ПРЕЗИДІЯ Фундації ім. Тараса Шевченка України

РЕҐЕНСБУРҐ
1945 – 1949

(...Там наша юність пронеслась...)

ДЕСЯТА ТОВАРИСЬКА
ЗУСТРІЧ-З'ЇЗД „РЕҐЕНСБУРҐЦІВ“

відбудеться

в днях 20 – 24 червня 1999 р. на Союзівці

Відзначення:

50-ліття 5-ох матуральних випусків (1948, 1949, 1950)
50 років від розв'язання Регенсбурзького табору і гімназії
40 років від першої зустрічі на Союзівці

„Та хоч метеором в безвість мчать літа“ – ми „не забули казки юних днів“,
То ж – усі на Зустріч – „поки ми ще тут!“

Кімнати замовляти безпосередньо:
SOYUZIVKA – UNA ESTATE
P.O. Box 529, Kerhonkson, NY 12446
Tel.: (914) 626-5641; FAX (914) 626-4638

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
м. Київ

№26/ГД-200/Т „ “ р. №
від 13.03.2000

ВСІМ, КОГО ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ

Комісія з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України, засвідчує, що Фундація ім. Тараса Шевченка (Всеукраїнський благодійний фонд, м. Львів, вул. Володимира Великого, 50, президент д-р Василь Іваницький – почесний громадянин Львова) здійснює проєкти гуманітарної допомоги. За цими проектами протягом 1998 – 1999 років безкоштовно доставлено та розподілено приблизно 200 комп'ютерів та 100 копіювальних машин дитячим закладам, школам, університетам, науковим інститутам та бібліотекам України. Зазначена благодійна акція продовжується і в 2000 році.

Уряд України щиро вдячний підприємствам, установам, організаціям Канади, які передають комп'ютерну та копіювальну техніку Фундації ім. Тараса Шевченка.

У зв'язку із складною економічною ситуацією в Україні, Кабінет Міністрів не має можливости забезпечити комп'ютерною та копіювальною технікою всі освітянські заклади. Просимо всіх, хто має певні можливости, підтримати гуманітарну акцію активної допомоги Україні, започатковану Фундацією ім. Тараса Шевченка.

З повагою

Віце-прем'єр-міністр України [підпис] **М.ЖУЛИНСЬКИЙ**

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОДСТВА (№ 1)

Просимо все українське громадянство в діяспорі своїми щедрими пожертвами допомагати нашій Фундації, щоби також і на протязі цього року ми могли продовжувати цю національно корисну допомогу школам в Україні. Жертводавці $50 і більше одержать посвідки для податкових цілей, а ті від $250 і більше будуть поміщені на пропам'ятній таблиці добродіїв в Шевченківському Центрі у Львові. Листи з чеками, виписаними на Copying machines for Ukraine, просимо присилати на адресу: T. Shevchenko Centre in Lviv, c/o 2150 Bloor St. West, Suite #96, Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8. Тел.: (416) 239-4407 Fax.: (416) 239-1526.
За Ваші щедрі пожертви щира Вам подяка.

ФУНДАЦІЯ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА в УКРАЇНІ

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРНА ОЛІМПІЯДА - 2000

відбудеться у Філядельфії
під патронатом Української Спортової Централі Америки і Канади

1, 2, 3, 4 липня 2000

З нагоди ювілейного 2000 року і 50-ліття
Українського Спортового Осередку "Тризуб"
Lower State Road & County Line Road
Horsham, Pennsylvania (215) 343-5412

ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОНЦЕРТ
Кожного дня
Тризубівка-Горшам, Па.
Виступають:
Танцювальний ансамбль "Волошки"
Танцювальний ансамбль "Сизокрилі"
"Тріо Голубка"
Музичний ансамбль "Львів'яни"
Музичний ансамбль "Карпати"
Музичний ансамбль "Обереги"

ОЛІМПІЙСЬКИЙ БЕНКЕТ
Субота, 1 липня - 6:30 веч.
Williamson Restaurant
Route 611 & Blair Mill Road
Horsham, PA
Вступ: $35.00 від особи

Вступ: $10.00 від особи денно
$20.00 від особи за всі 4 дні
Діти (до 13 літ) - вступ вільний

Відвідайте нас на www.UKIENET.com

ПОЧЕСНИЙ ГІСТЬ
Микола Жулинський
Віце-прем'єр-міністер України

НАДЗВИЧАЙНА АТРАКЦІЯ:
Дружина копаного мяча
і тенісисти зі Львова

ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ
Неділя, 2 липня - 1:00 по пол.

СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ
Субота, 1 липня - 9 ранку до 5 по пол.
Неділя, 2 липня - 10 ранку до 5 по пол.
Понеділок, 3 липня - 9 ранку до 3 по пол.
Вівторок, 4 липня - 4 по пол.
Матч копаного мяча-
дружина зі Львова

РОЗДАННЯ МЕДАЛІВ
Неділя і Понеділок

ЗАКРИТТЯ
Понеділок, 3 липня - 4:30 по пол.

ОЛІМПІЙСЬКА ЗАБАВА
Неділя, 2 липня - 8:30 веч.
Williamson Restaurant
Route 611 & Blair Mill Road
Horsham, PA
Оркестри: "Львів'яни" і "Обереги"
Вступ: $15.00 від особи

Генеральні і Громадські Спонсори Олімпіяди:

МІСТ - АМЕРИКА

Славутич
ПИВО НАЙКРАЩИХ ЧАСІВ

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ", ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

WESTERN UNION MONEY TRANSFER
Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світі™

ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ (ЦУКА)

UKRAINIAN DIASPORA OLYMPIAD 2000 PHILADELPHIA

MANOR COLLEGE
America's Premier Two-Year Catholic College
700 Fox Chase Road • Jenkintown, PA 19046

NYNI STUDIO
РАДІО "НИНІ", ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

В ЧЕСТЬ УЧАСНИКІВ

УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРНОЇ ОЛІМПІЯДИ - 2000

1, 2, 3, 4 ЛИПНЯ 2000

ВІДБУДЕТЬСЯ

UKRAINIAN DIASPORA OLYMPIAD 2000 PHILADELPHIA

ОЛІМПІЙСЬКИЙ БЕНКЕТ
Субота, 1 липня - 6:30 веч.

Williamson Restaurant
Route 611 & Blair Mill Road
Horsham, PA

Вступ: $35.00 від особи
Замовлення:
Галя Дубіль 215-769-5059

ОЛІМПІЙСЬКА ЗАБАВА
Неділя, 2 липня - 8:30 веч.

Williamson Restaurant
Route 611 & Blair Mill Road
Horsham, PA

Вступ: $15.00 від особи
Оркестри:
"Львів'яни" і "Обереги"

Відвідайте нас на www.UKIENET.com

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісіявська 973-292-9800 #3040*

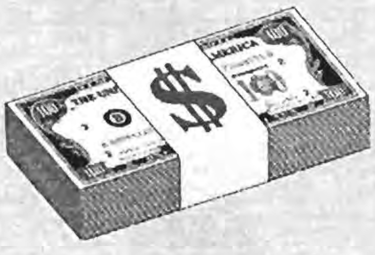
Найбільша в світі українська висилкова фірма
Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

З нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ

Україна

ПАКУНКИ

- ҐАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо доляри особисто в руки

до **4** днів
Експрес 24 години

ЗАВЖДИ НАЙНИЖЧІ ЦІНИ

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пачки з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: 1-800-361-7345

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10 років разом з громадою

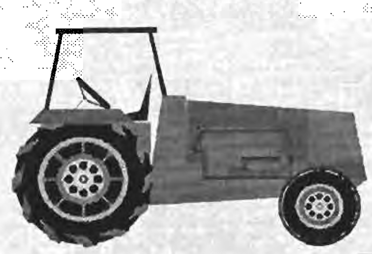
#1 в США та Канаді

Свій до свого по своє!

НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до 35% знижки

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

Достава від 1 до 4 тижнів

За безкоштовним каталогом телефонуйте: 1-800-361-7345

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення!

На кожне замовлення даєм письмове підтвердження від отримувача

РЕҐІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc.	MEEST - AMERICA	MEEST-KARPATY	MEEST-CALIFORNIA	MEEST-ALBERTA
97 Six Point Rd.	817 Pennsylvania Ave.	2236 W. Chicago Ave,	500 E. Harvard Str.	10834 97 Street,
Toronto, ON M8Z 2X3	Linden, NJ 07036	Chicago, IL 60622	Glendale, CA 91205	Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (416) 236-2032	Tel.: (908) 925-5525	Tel.: (773) 489-9225	Tel.: (818) 547-4910	Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 361-7345	1 (800) 288-9949	1 (800) 527-7289		1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: 1 -800-361-7345

Мої близькі можуть покладатися на мене, бо я покладаюся на Вестерн Юніон®

Я завше впевнений, що гроші, які надсилаю до своїх близьких, потраплять до України надійно та протягом якихось хвилин,

кажe Віктор Петренко, чемпіон Олімпійських Ігор та клієнт Вестерн Юніон.

Коли пересилаєте долари до України через Вестерн Юніон, душевний спокій вам гарантовано. Ця провідна компанія, яка існує вже понад 125 років, пропонує надійні грошові перекази протягом кількох хвилин. Вестерн Юніон має понад 78 тисяч своїх представництв у більше, ніж 178 країнах; в Україні ж - понад 470 представництв. Та й розцінки Вестерн Юніон має доступні.

І не випадково, що все більше українців користуються компанією Вестерн Юніон, якій довіряють мільйони людей, коли пересилають свої гроші по всьому світі.

Ми говоримо українською мовою

1-800-799-6882

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світі℠

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

OFFERS A VARIETY OF BENEFICIAL & CONVENIENT FINANCIAL SERVICES

Secured Investments with Stock Market Returns
HIGH YIELD Jumbo Share CD's • IRA's

LOW RATE: Mortgages, Auto, Business, Signature, Lines of Credit & other LOANS

ATM • VISA • Check & Credit Cards •
Direct Deposit, • Automatic Loan Payments, • Wire Transfers, • Checking, •
and much, much, more...

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East, Rochester NY 14617 • (716) 544-9518 • Fax: (716) 338-2980
www.rufcu.org

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 467-го Відділу УНС

З днем 1 червня 2000 року 467-ий Відділ злучиться з Відділом 113-им, секретарем якого є:

ДОНАЛЬД РАЙСГАРТ

Просимо членів 467 Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 113-го Відділу на адресу:

Mr. Donald J. Raishart
C/O St. John Branch #113
315 Dorothy St., Derry, PA 15627
(724) 694-9601

Diaspora ENTERPRISES

For lowest airfares call **215-567-1328**

INDEPENDENCE TOUR

August 11 - 25 August 22 - Sept. 5

Lviv Iv. FRANKIVSK/Yaremche CHERNIVTS Kamjanets-Podilskyy ODESA/Kherson YALTA SYMFEROPIL/Bakhchisaray KYIV/Kaniv

Independence Concert August 23
Independence Day Celebrations in KYIV

15 days $2550.00

FOR TOUR BROCHURE: **1-800-487-5324**

220 South 20th Street, Philadelphia, PA 19103

Пакунки та доляри в Україну

$0.59 lb*

$ 1.89 lb*

79 c LB при пересилці через UPS

* Окрема доплата за доставу кожного пакунка

Ліцензійована пересилка долярів.
Достава американської готівки
в руки отримувача

(973) 763-8778

ROXOLANA **1 (888) 725 8665**

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

Повна фінансова обслуга для цілої української громади

Illinois - Jersey City - Indiana

SELFRELIANCE
Ukrainian Federal Credit Union

Українська Федеральна Кооперативна Каса ***"САМОПОМІЧ"***

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)
Link to Chicagoland's Ukrainian Community: **www.selfreliance.com**

Selfreliance UA Federal Credit Union
Самопоміч УА Кредитова Спілка

Маємо! **Пряме вкладання**

Найбезпечніший спосіб!

Ваші гроші будуть:
- **заробляти проценти від дня вкладання**
- **забезпечені від крадіжок і вандалізму**
- **наявні при Ваших потребах**

Your savings federally insured to $100,000
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Говоріть з нами про подробиці!

Чекові платні, пенсія, сошел секюреті, та інші регулярні сплати автоматично вкладені на ваше чекове, ІРА, позичкове, чи ощадностеве конта

AMERICA'S CREDIT UNIONS — Where people are worth more than money.

Ви і Кредитівка Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

• REAL ESTATE •

EXCEPTIONAL OPPORTUNITY

For sale house in the Catskills, on Jewett Hts. Rd, in Hunter, NY (Prof. SALYK'S property) 3 separate units, with partially finished 4th. All - year living in beautiful Catskill Mountains. 10 minutes from Hunter mountain & Windham ski resorts. Short walk to "KSENIA" Motel & the Ukrainian Church. Fully heated; includes all appliances and most furniture.

Assessed at $77,500. Low Taxes. Must Sell.
For inquiries call
MARTA JACUSZKO: 718 989-8654 or
ZOYA HAYUK: 415 242-4428
(OK to call collect)

• НА ПРОДАЖ •

Продається хата в місті Теребовлі, Тернопільської обл. на вул. Підзамче. Ціна низька до скорого продажу.

Тел.: 856 866-2651

На продаж 5-кімнатний дім з гаражом, недалеко Союзівки. 2 акри землі. Знижена ціна 99,500 дол.

Тел.: 914 626-5152

• ПРАЦЯ •

Різна праця для мужчин і жінок з замешканням та доїздом – Мангаттен і Бруклин.

Тел.: 1-718 389-6747

Жінка з України готова – доглядати за старшою особою і виконувати легку домашню працю. З належним досвідом. Розмовляє і розуміє мови – українську, російську, польську, угорську, словацьку. Тел.: **(804) 746-2775 • (703) 875-6592 (703) 255-6532**

Жінка середнього віку, з педагогічною освітою пошукує працю по догляду за дітьми або старшими особами.

Тел.: 973 625-7973 Марійка

• ЗНАЙОМСТВА •

Українець-американець, 25 літ, 5'8", з вищою освітою, без поганих звичок, фінансово забезпечений, бажає познайомитися зі стрункою укр.-американкою із свідомої родини. Побажана знімка. Писати: **Stepan, 4560 E. 18th St. Tuscon, AZ 85711**

Слід у підляських серцях

Спогад про Теодозія Старака

Вістка про смерть Теодозія Старака долинула до Більська щойно в день його похорону, отже, не було вже змоги схилитися над відкритою могилою, кинути жменьку підляської землі. Можна, однак, зібрати оцих декілька слів...

Коли він прибув у листопаді 1991 року до Варшави, щоб представляти незалежну Україну, нашим природним бажанням було розпитати його про ставлення до українського національного пробудження на Підляшші. Нагода до такої розмови знайшлася у липні 1992 року. Взяв я тоді в нього інтерв'ю для підляського бюлетеня „Українець". Як виявилося, пан Теодозій був добре ознайомлений зі складним національним питанням як на Підляшші, так і в сусідній Берестейщині:

– Безпосередньо на Підляшші я ще не був... Але з деякими людьми з Підляшшя бачився у Варшаві, зустрічався також з православними священиками з цього реґіону, які працюють в українських громадах на місцях виселення.

Що на Підляшші є українці, я знав ще в дитинстві. В часі війни виходив часопис „Малі Друзі", який я реґулярно читав. Були там постійно статті про Підляшшя, дуже багато листів від дітей звідти. В 1945 році чи, може, в 1946 році мені довелося випадково зустріти у Львові на станції цілий ешелон переселенців з Підляшшя, які говорили по-польськи. Село було мовно спольонізоване, але їхали вони в Україну як українці (були православні). І я завжди вважав Підляшшя українською етнічною територією. Щойно в Польщі почув, що тут мають нібито жити білоруси. Як працівник Львівського університету, я трохи їздив у Берестейщину, де ми збирали діялектологічний матеріял для виготовлюваного Академією Наук УРСР „Атласу української мови". Тут зустрів цілу смугу українських поселень на північ від Берестя. Було мені зрозумілим, що по другому боці кордону також живуть українці. Вже Еліза Ожешко в листуванні з Іваном Франком згадувала про українські села на північ від Берестя, де на білорусько-українському етнічному пограниччі записувала місцевий фолкльор. Коли я тут, у Польщі, почув, що „на Підляшші – білоруси", то собі відразу засоціював з тим, що діється на Берестейщині. Нам навіть пізніше заборонили збирати там український діялектологічний матеріял; випущений Академією наук БРСР „Дыялекталагічны атлас беларускай мовы" подає, що там побутують „білоруські говірки". Але це все офіційна політика, яка як бачимо, не мусить відповідати дійсности. Я особисто хочу поїхати на Підляшшя і на місці ознайомитися з цим питанням.

Дуже мені цікаво й те, яке значення надається в Україні процесам національного пробудження на територіях, відрізаних політичними кордонами та „приспаних" довголітньою ізоляцією від материка і асиміляційною політикою державної влади.

– Україна, особливо тепер, – говорив Т. Старак, – зацікавлена у відродженні національної свідомости на всіх етнічних землях, де в силу насильної асиміляції українці втратили національне почуття – також на Поліссі (в межах Білоруської Республіки), і на Підляшші. Це національне відродження має не так політичне значення, як моральне – зовнішні успіхи насильної асиміляції використовують наші противники як доказ слабкости, неживучости українців. Отже, ми зацікавлені у збереженні української нації незалежно від державних кордонів.

З великою повагою Т. Старак висловився також про зусилля українців у Польщі для збереження своєї культури та схвалював виникнення Союзу українців Підляшшя, який створений був весною цього ж 1992 року:

– Ми в Україні захоплюємося українцями у Польщі, що вони все таки витривали, пережили – були ж приречені на загибель як народ. Це подиву гідне.

Утворення регіональних організацій я особисто підтримую. Дуже схвалюю Союз українців Підляшшя. Це наш тріюмф, що така організація на Підляшші виникла. Я б хотів, щоб СУП не залишився на папері, а розвинув широку діяльність, нав'язав контакти з нашими організаціями, в першу чергу з Волинню, оскільки ці два регіони найближчі.

Він відвідав Підляшшя, на запрошення Союзу українців Підляшшя, у квітні 1993 року, коли у Більську проходив огляд художніх ансамблів перед черговим Фестивалем української культури в Сопоті. На сцені Більського будинку культури виступали тоді фольклорні колективи з північнопідляських сіл і містечок – з Курашева, Кнорид, Вільки Терехівської, Орішкова, Добриводи, Красного Села, Дубяжина, Мельника. Їхні виступи та присутність цілого гурту молодих членів СУП зробили добре враження на пана Теодозія, який під час зустрічі після огляду зізнався, що йому здавалося, що свідомі українці на Підляшші – це „білі ворони", а тут побачив набагато оптимістичнішу картину.

Згодом, у листопаді 1995 року, Теодозій Старак був гостем IV Фестивалю української культури „Підляська осінь" у Більську.

– Я просто вражений змінами, які за ті два роки зайшли, – говорив він тоді журналістові Білостоцького радіо Юрієві Місіюкові. – Вас, українських активістів, була жменька, а тепер бачу повно нових людей. По друге – цей фестиваль вже на значно вищому рівні, а це свідчить про зростання Союзу українців Підляшшя.

Ми б хотіли якнайбільше допомогти реґіонам, де українці живуть на своїх етнічних землях, де вони автохтони. Ми не дивуємося, що асимілюються українці в Канаді, вони відірвані. Але ті, що на своїй землі живуть, повинні триматися, бо разом з ними гине частина народу на своїй землі, історичній батьківщині. Тому такі регіони, як Підляшшя, Лемківщина, Надсяння, Холмщина, Берестейщина, Кубань, Воронiжчина, Курщина, найбільше потребують допомоги з боку України.

Тим, хто знає заплутану національну підляську дійсність, зрозуміло, що такі слова під час прилюдних зустрічей та в українських програмах Білостоцького радіо не всім припадали до смаку. Саме тому, виступаючи у Підліському будинку культури на першому концерті фестивалю, Теодозій Старак ще раз з'ясував свої погляди на національну ситуацію в регіоні:

Хотів би з великим задоволенням відзначити, як зростає українська свідомість на Підляшші, на нашій давній етнічній землі. Ви тут вдома. Мені було дуже прикро, коли на моє інтерв'ю в Білостоцькому радіо прийшов протест від наших добрих друзів-білорусів, мовляв, на Підляшші ніколи не було і немає українців. А хто ж ці люди, що тут зібралися, хто ці діти, що тут співали? Вони українці, живуть на землі, яка колись належала до Галицько-Волинського князівства. Недалеко звідси, в Дорогичині, Данило Галицький коронувався на короля. Тут, на цій землі! Звертаючись до польської меншини в Литві, польський президент Лєх Валенса сказав: „Ве в себе, на своїй землі, не ви перейшли через кордон своєї землі, це кордони відійшли від вас". Це саме можна сказати про вас – українців Підляшшя.

Тут перебили його бурхливі оплески...

– Знаєте, – продовжував Т. Старак, – минулий раз я був у цьому залі зі своєю дружиною. Вона походить з другого кінця України, з крайнього східнього, з Луганщини, з-під кордону з Росією. І коли ми тут сиділи, вона каже: „Слухай, це все наші пісні, з нашого Донбасу". Ми сиділи тут півдня, бо це був відбірковий концерт до фестивалю в Сопоті, і нарахували тільки чотири веснянки, яких ми не знали, все решта – пісні, які ми знаємо, загальноукраїнські пісні, їх співають у вас на Підляшші, співають по всій Україні. Деякі мають інші слова, але ту саму музику. Значить, є єдність. Те саме почуємо на сусідній Берестейщині, яка поділяє вашу долю, яка така ж сама частина української землі і там живе теж велика українська громада на своїй етнічній землі, споконвічній – Берестя було колись великим центром нашого Галицько-Волинського князівства.

Щиро вам бажаю від імені Посольства України великих успіхів в усьому. Бажаю, щоб жила, щоб усе голосніше лунала тут українська пісня, українська мова, щоб ви, корінні мешканці цієї землі, залишилися, як досі, дітьми свого народу.

Остання візита пана Теодозія на Підляшші відбулася у 1997 році, коли знову представляв він Посольство України на шостій „Підляській осені". Вже клясичним став його вислів-підсумок вражень з фестивалю, занотований журналістом однієї з білостоцьких щоденних польськомовних газет: „Українська культура на Підляшші не тільки не гине, але навпаки – розвивається". Що ж може бути більш підбадьорюючим для трудівників на ниві відроджування підляського українства?

На жаль, не всі бажання пана Теодозія збулися. Але тим паче треба повторювати його слова – хай вони, кажучи за Франком, заціплії сумління їх термосять. Смерть завжди приходить не в пору... Цим разом забрала від нас справжнього приятеля Підляшшя.

Юрій Гаврилюк,
Польща, Підляшшя

Визначний служитель медицини

У першу болючу річницю смерти св. п. професора д-ра мед. Мирослава Грещишина

До ряду помітних і заслужених постатей, що відійшли у вічність, де немає „ні болізни, ні печалі", без сумніву, належить постать св. п. Мирослава Грещишина, що упокоївся 24 травня 1999 року, проживши 71 рік. Він народився 30 серпня 1927 року у Ковелі. Життєвий шлях сл. п. Мирослава Грещишина не був устелений трояндами. Коли йому було чотири роки, померла його мама.

Життя у часі повоєнного лихоліття не було легке. Одначе Мирослав Грещишин пильно працював над собою і, здавши іспит у м. Лінці, записався на медичні студії університету у Франкфурті на Майні, які закінчив у 1951 році. Будучи студентом філософічного факультету, я пізнав св. п. Мирослава на сходинах студентів, свідомого своєї життєвої цілі. У 1951 році він еміґрував до США, де почав наукову кар'єру як інструктор, згодом доцент, а пізніше професор державного університету у Баффало. Своїм знанням та солідною працею привернув до себе увагу і був призначений директором міжнародної групи з дослідів хоріонкарциноми (1967-1977). Займав посади голови університетського відділу гінекологічної онкології, директора департаменту гінекології, з 1982 року стає головою катедри гінекології університету Баффало. Покійний мав сто наукових праць у наукових журналах та книжкових виданнях українською, англійською, німецькою та японською мовами. Покійний відзначався скромністю, не очікував признання, а якщо таке надходило, то завжди вказував на заслуги інших. Його поважали свої і чужинці. Був активним членом професійних товариств, членом УНСоюзу.

Останнє прощання є сумне, а за влучним висловом римлян – терпке, а ще важче для тих, які залишилися самітніми у своєму горі. Незаступленість людини збільшує наш жаль і біль втрати, але, парадоксально, вона рівночасно і злагіднює їх, адже всі ми невідхильно прямуємо до смерти, але не всі розуміємо ціну і призначення життя. Покійний професор М. Грищишин розумів це прекрасно, тому, знаючи невблаганність часу і його вартість, завжди намагався виповнити швидкоплинні хвилини змістом і працею. Україна була для нього неначе друга матір, він постійно допомагав їй, як тільки міг. Вже недужим поїхав туди, щоб підготувати до друку чергову книжку-підручник українською мовою.

Покійний залишив у глибокому смутку дружину Лідію, сина Юрія, доньок Марту, Надію, Адріяну і Катерину.

Нехай же цих кілька рядків про св. п. проф. д-ра Мирослава Грищишина будуть скромним висловом визнання його професійної і громадської праці.

Теодор Мацьків

Ніхто не міг звести його з дороги обов'язку

В п'яту річницю смерти св. п. Михайла Мушинського

Михайло Мушинський

Програвши визвольні змагання 1918–1921 років, Україна опинилася ще в гіршому поневоленні, як до Першої світової війни. Тому належало відмовитися від тактики минулого й знайти нові дороговкази, які дали б українському народові іскорку надії на його визволення. Перший Конгрес українських націоналістів у Відні, в лютому 1929 року, знайшов цей дороговказ:

„...Український націоналізм є духовий і політичний рух, зроджений із внутрішньої природи Української Нації в час її зусильної боротьби за підстави й цілі творчого буття... Наша сила – в нас самих!".

Цей клич полонив усі верстви ідейно-патріотичних сил українського народу, зокрема молоді. Не поминув той рух і студента гімназії в Перемишлі Михайла Мушинського (Мілька), який горів любов'ю до своєї Батьківщини, відчуваючи кожного дня приниження від окупаційної польської влади. Вступив разом із багатьма своїми друзями до ОУН, готовий виконувати будь-які завдання Організації.

По закінченні середньої школи виїхав на студії до Німеччини, відтак, на пораду Організації, до Італії. В Римі вчився на факультеті економії та політичних наук. Саме в той час у Римі жив зі своєю родиною голова Проводу ОУН Євген Коновалець, Мілько виконував обов'язки особистого секретаря полковника Коновальця, а водночас – різні доручення ОУН на італійському терені.

В час Другої світової війни, коли Провід ОУН очолював вже полковник Андрій Мельник, Михайло Мушинський одержав завдання виїхати з Італії до Еспанії, щоб там через Португалію встановити зв'язки з Америкою і Канадою, куди мали переїхати деякі члени ПУН.

Свою місію Мілько виконав добре. На жаль і на шкоду українській справі, – в Організації Українських Націоналістів наступив розлам: поділ на мельниківців і бандерівців.

Голова ПУН полковник А. Мельник відкликав Мілька з Еспанії до Німеччини, оскільки там в той час зібралась поважна кількість членів ОУН. Гуртуючи українство в ім'я української справи, М. Мушинський накликав на себе гнів гестапо, яке невдовзі заарештувало його і ув'язнило. Наприкінці війни, перед самою капітуляцією Німеччини, Мілько був звільнений з концтабору разом з іншими членами „мельниківського" і „бандерівського" проводів, включно із Андрієм Мельником і Степаном Бандерою, але вийшли вони на волю вже без Олега Ольжича, якого гестапівські кати замордували у згаданому концтаборі.

По війні, опинившись на теренах розгромленої Німеччини, Михайло Мушинський влітку 1945 року одружується з Валентиною Петрів і тоді ж одержує завдання від ОУН виїхати (нелегально) до Італії. Разом з дружиною переходить „начорно" німецько-австрійський кордон, а далі, використовуючи старі зв'язки, від Зальцбурґу дістається до Італії. В Римі Мілько полагоджує багато різних справ Організації, занедбаних війною. У 1947 році, на доручення ОУН, виїжджає до Аргентини.

Осівши в Буенос-Айресі, Михайло Мушинський і його дружина Валя поринають в активну громадську працю при Товаристві „Відродження". Крім того, Михайло полагоджував справи ПУН-у на усю Південну Америку. Був також представником УНР в екзилі, організатором кредитівки та багатьох громадсько-політичних акцій.

В 1965 році вони з дружиною і двома дітьми переїхали до Америки. У Дітройті Михайло дістав працю директора в кредитовій кооперативі „Самопоміч" і працював там до виходу на емеритуру в 1976 році, водночас продовжуючи виконувати різні відповідальні завдання ОУН. Коли по смерті голови ПУН-у Олега Ждановича Провід перебрав д-р Денис Квітковський, Михайло Мушинський був призначений секретарем Проводу, взірцево виконуючи ці обов'язки. Згодом перейшов до сенату ОУН, втішаючись заслуженою повагою і довір'ям численних друзів.

Покійний Михайло Мушинський (Мілько), який в рядах Організації Українських Націоналістів боровся за визволення України, був надзвичайно шляхетною людиною, або як кажуть англосакси, джентелменом. Що означає це поняття, знаходимо у професора соціології Оксфордського університету д-ра Честерфілда: „...Справжній джентелмен завжди ввічливий, скромний і привітний. Не тримає він в пам'яті заподіяної йому кривди чи образи й намагається сам нікого не ображати. Нікого ні в чому не підозріває, обмежує свої особисті бажання, постійно ушляхетнюється, перемагає пориви почувань, панує над своїм словом і ділом і вважає, що всі люди так само добрі, як і він. Ніхто не зможе звести його з вибраної дороги обов'язку, ніхто та ніщо не може змінити тих засад, що ними він керується в житті...".

Й ось ці слова точно характеризують Людину, якою був покійний Михайло Мушинський. Таким ми його знали, таким Його згадуємо і таким будемо пам'ятати.

Роман Шраменко,
Веніс, Фльорида.

З великим смутком повідомляємо, що 31 травня 2000 р. відійшов у вічність наш дорогий і незабутній МУЖ, БАТЬКО та ДІДО

бл. п.
МИКОЛА КЛОКІВ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 3 червня 2000 р.
Похований на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишилися:

дружина	– АННА
сини	– ВОЛОДИМИР з дружиною СЛАВКОЮ
	– ВАСИЛЬ з дружиною МИШЕЛ
внуки	– АНДРІЙ, СТЕФАНІЯ і НИКОЛ
брат	– ЕВГЕН з родиною
сестри	– ЛІДА ТУРЧАН і
	– ВАЛЯ НОВАКІВСЬКА з родинами

та ближча і дальша родина в США, Австралії і в Україні.

Родина висловлює щиру подяку за участь у похоронних відправах, вислови співчуття особисті та письмові, квіти та пожертви на Служби Божі.

Вічна йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, 15 грудня 1999 р. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА і КУЗИНКА

бл. п.

НАДЯ ПОПЕЛЬ

з дому ДРИГИНИЧ

Дякуємо всечеснішому о. Лаврентієві Лавренюкові з церкви св. Юра за молитви і похоронні відправи.

Всечеснішому о. Василеві Сивінському, колишньому парохові церкви св. Миколая у Вільмінґтоні, Делавер, за молитви і відвідування Покійної.

Наша щира подяка усім рідним, приятелям і знайомим за віддання останніх прислуг Покійній, за молитви та участь в похоронних відправах.

Сердечно дякуємо усім за ласкаві вислови співчуття усні і письмові.

Щиро дякуємо усім тим, що увінчали могилу бл. п. Наді Попель свіжими квітами.

Ми невимовно вдячні за прощання нашої Матері.

Ірена Іванчишин прощала Покійну від СУА, Микола Галів від Українського Патріярхального Товариства, Марія Шуст від Українського Музею.

Наше щире спасибі усім жертводавцям за ласкаві пожертви на Служби Божі і на Український Музей.

Дякуємо Сестрицтву св. Анни за приготування тризни.

<u>ПОЖЕРТВИ НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:</u>
Родина Гнатківських, родина Чорнодольських, Оксана Луцька, Ірена Падох, Дарія Чехович, Юлія Криса.

<u>КВІТИ ПОЖЕРТУВАЛИ:</u>
Марійка і Борис Татунчаки, Діяна і Іван Гинянські, Марта і Адріян Гнатківські, Ігор Котлярчук, Орест і Богданна Попелі, Валентина, Алекс, Ольга і Влодко Попелі, Ніля і Нестор Сендзіки, Леся Кіршов, Елеонора і Ігор Кіршови, Марта і Ігор Федоріви.

<u>ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:</u>

по100 дол. Наталка Леочко, Романа Яхторович, Дарія Витвицька, Марія Витвицька, О. Черник-Яворська, Віра Пак;

по 50 Бриттан Т., Донна А. Чехович, Ігор і Люба Бугаї, Петро і Лідія Козіцькі, Ігор і Люба Пак, Юліян і Олена Головчаки, Яра і Зенон Снилики, Віра Сендзік, Ніля і Нестор Сендзіки, Адріян Гнатковський;

по 25 Ольга Гірна, Евгенія Капій, Ольга Бугай, Ліда Ковальчук, О. і Д. Ліщинські, Ольга Стефанович, Христина Дугин, Стефанія Чорнодольська, Іванна Клим, Стефанія Стинда;

по 20 Галина Цибош, Лев Коленський, Ірена Лабенська;

по 15 Ірена Іванчишин, Юлія Криса;

по 10 Ольга Данилів, Анна Стасів, П. Старосольська, Емілія Балабан, Лідія Стасюк.

Нехай Всемогучий Господь Бог благословить усіх вище згаданих і винагородить їх сторицею за вияв доброї волі до Покійної і до нас.

ЮРІЙ ПОПЕЛЬ з дружиною НАТАЛКОЮ і дочками МАЄЮ, НІНОЮ і ЛЯРИСОЮ.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ у НЬЮ-ЙОРКУ ділиться сумною вісткою з членами і громадою, що 20-го травня 2000 р. відійшов у вічність на 83-му році життя член клюбу та вельми заслужений змагун ланки копаного м'яча

бл. п.

МИХАЙЛО СУСЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а похоронено Покійного на цвинтарі Кальварія у Квінсі.

Глибоке співчуття родині Покійного складає
УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ
Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 31 травня 2000 р. відійшла у вічність, на 88-му році життя наша МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

ЕВДОКІЯ МАРТИНІВ

з дому НОВАКІВСЬКА

ПАНАХИДУ відправлено в п'ятницю, 2 червня 2000 р. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 3 червня 2000 р. з похоронного заведення до церкви св. Юра, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
доньки – ЕВГЕНІЯ ФЕСАК з мужем БОРИСОМ
внуки – АНДРІЙ
– НАТАЛКА
– АЛЕКСАНДЕР
– ДАРІЯ
– ДАНИЛО
сестра – ОЛЬГА ТУТКА з родиною
братова – ЕВДОКІЯ НОВАКІВСЬКА з родиною
і дальша родина в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Шановні читачі,

за добрим звичаєм "Свобода" вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Такі публікації є не тільки останньою даниною покійному, вони посилюють зв'язок між поколіннями української імміграції, а крім того часто служать джерелом історичних досліджень. Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на пресовий фонд. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу "Свободи" разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик "Свобода".

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого дорогого СИНА

бл. п.

проф. ДАНИЛА ГУСАРА СТРУКА

замість квітів на далеку могилу (Сарсель, Франція) складаю 35 дол. на ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

МАМА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу у вічність 2 липня 1999 р. нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ДІДА і БРАТА

бл. п.

ЕВГЕНА ШИПАЙЛА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в наступних церквах:

св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж. – 17 червня 2000 р., о год. 6-ій веч.;
св. о. Миколая в Торонто, Канада – 5 липня 2000 р., о год. 9-ій ранку.

У глибокому смутку залишені:
дружина – ВОЛОДИМИРА з родиною
сестра – ОЛЕКСАНДРА ТАРНАВСЬКА з родиною.

Просимо про молитви за душу Покійного Евгена.

Ділимося сумною вісткою, що 30 травня 2000 р. в Клівленді, Огайо, після довгої недуги відійшов у вічність ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР КОРЛЯТОВИЧ

ПАРАСТАС відбувся в четвер, 1 червня 2000 р. в похоронному заведенні Колодій-Лазута в Пармі, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 2 червня 2000 р. в катедрі св. Йосафата, а відтак на цвинтарі св. Андрія в Пармі.

В глибокому смутку залишилися:
дружина – ТЕОДОЗІЯ ДАДА з РУДЕНСЬКИХ
дочка – ОРИСЯ з чоловіком БОГДАНОМ КЛЮФАСОМ і синами ДАНИЛКОМ і НИКОЛКОЮ
сини – МАРКО з дружиною ЕВГЕНІЄЮ з ПІДГІРНИХ і донею НАТАЛЕЮ
– МИКОЛА
тесть – ІГОР РУДЕНСЬКИЙ
швагрова – ЛЕСЯ з чоловіком АНДРІЄМ БІГУНОМ і дітьми ЛІДОЮ, АНДРІЄМ і УЛЯНОЮ
ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

Вічна йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
E-mail:matawan96@aol.com

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442
Tel.: 716 674-5185 • Fax: 716 675-2238

ВАРКА БАЧИНСЬКА
Професійний продавець забезпечення УНС
BARBARA BACHYNSKY
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 16 ЧЕРВНЯ, 2000 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори 42 Відділу УНСоюзу, Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Норе Ave. Є дуже важні справи до полагодження, тому просимо всіх членів взяти участь. На День Батька організуємо автобус на Союзівку, просимо голоситися до В. Марущака на тел.: 973 546-6787 або до В. Тижбір тел.: 973 478-1419. – Варвара Тижбір, рекр. секретар.

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908)789-1870; (732) 627-0517

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ – 598 дол.+ tax
(round trip)
Нью-Йорк/Львів – 799 дол.+ tax
(round trip)
549 дол. (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to:
Single Ukrainians
P.O. Box 24733,Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.
Established 1972
МАРІЯ ДУПЛЯК – власник
Виконуємо друкарські роботи
- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computorpr@aol.com

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

EUROPEAN WOODART CORPORATION
на Фльориді потребує майстра з художньої обробки дерева та столярної справи. Добра платня та медичне забезпечення.
Тел.: (904) 740-7740 (Vasyl Boychuk)
1 (407) 574-7796

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

ФІРМА „МІСТ"
Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 223-8655 •1-888-633-7853

APON
VIDEO TAPES • COMPACT DISCS
AUDIO CASSETTES
NEW FROM UKRAINE
WRITE OR CALL
APON MUSIC, P.O.BOX 3082
LONG ISLAND CITY, NY 11103
718-721-5599
We convert video from European to American and Vice-A-Versa

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Йосиф Купчак
власник
JOSEPH MEAT MARKET
М'ясні європейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 50 дол.

10 років чесно і солідно служимо українській громаді

KARPATY

KARPATY • СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com
Для нас не існує відстаней – наші клієнти є всюди: в Канаді, Америці, Европі, Австралії та інших країнах

KARPATY
TRAVEL

Найкращі ціни на квитки

на всі авіялінії світу

МИ ҐАРАНТУЄМО:

Швидку і конфіденційну доставу долярів до рук адресата

Вчасну доставу продуктових пачок з каталогу (великий вибір, високоякісні продукти)

До 35% знижки на сільськогосподарську техніку

А також:

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі, Росії

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!